

WIEHE, F.W

Udvalgte dialoger af Platon udgivne til
skolebrug af F.W. Wiehe

København Reitzel
1848

EOD - Millions of books just a mouseclick away! In more than 12 European countries!

Thank you for choosing EOD!

European libraries are hosting millions of books from the 15th to the 20th century. All these books have now become available as eBooks – just a mouse click away. Search the online catalogue of a library from the eBooks on Demand (EOD) network and order the book as an eBook from all over the world – 24 hours a day, 7 days a week. The book will be digitised and made accessible to you as an eBook.

Enjoy your EOD eBook!

- Get the look and feel of the original book!
  - Use your standard software to read the eBook on-screen, zoom in to the image or just simply navigate through the book
  - *Search & Find:** Use the full-text search of individual terms
  - *Copy & Paste Text and Images:** Copy images and parts of the text to other applications (e.g. word processor)
- *Not available in every eBook.

Terms and Conditions

With the usage of the EOD service, you accept the Terms and Conditions provided by the library owning the book.

- Terms and Conditions: <https://books2ebooks.eu/csp/en/uit/en/agb.html>

More eBooks

Already 40 libraries in over 12 European countries offer this service.
Search books available for this service: <https://search.books2ebooks.eu>
More information is available at <https://books2ebooks.eu>

Apologi og Kvæst.

N

Mag 165737

75c 033170

Udvalgte Dialoger af Platon,

udgivne til Skolebrug

af

F. W. Wiehe,

Overlærer ved Slagelse lærde Skole.

Förste Heste.

Apologien. Kriton.

Kjöbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Kongl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1848.

PJmagG 1625

75c 033170

807.5(075)

Universitetsbiblioteket
i Tromsø

19 Platon)

Fortale.

*D*en Udgave af platoniske Dialoger, hvoraf her det første Hefte fremtræder, er bestemt til, hvis Foretagendet finder en gunstig Modtagelse, at udgjøre Begyndelsen til en fortsat Række af Skoleudgaver af græske og latinske Forsatteres Skrifter, udarbejdede efter samme Plan som nærværende af et Antal yngre Philologer, som i dette Öjemed ere sammentraadte. En fuldstændig Plan for disse Udgaver vil, under Forudsætning af Foretagendets Fortsættelse, i sin Tid blive offentliggjort; som en foreløbig Prøve paa dens Udførelse bedes dette Hefte modtaget. Da det var en væsentlig Bestemmelse i vor Plan at beregne disse Udgaver alene på Disciplenes Tarv, saa ansaae vi det ikke for hensigtsmæssigt at ledsage dem med længere Fortaler, hvori der gjordes Rede for Plan og Behandling, men agtede at meddele alt, hvad vi herom kunde finde fornödent at sige, i særskilt udgivne Pjecer, der efterhaanden skulde følge paa selve Udgaverne. Ifølge denne Bestemmelse vil jeg ogsaa her afholde mig fra en vidtløftigere Begrundelse af det, der i medfølgende Text og Kommentar kunde synes at

kræve en saadan. Et Par Bemærkninger af en paa-trængende Natur tør jeg imidlertid ikke opsætte at meddele, da det endnu er temmelig usikkert, om og naar jeg vil faae Lejlighed til at udtale mig derom paa den anførte Maade.

Da man vistnok med Rette kunde undres over her at modtage en ny Udgave af *Apologien* og *Kriton*, hvoraf vor Skolelitteratur allerede besidder en saa god Udgave som Rector *Elberlings*, saa troer jeg at burde anføre følgende til min Retfærdiggjørelse. Det var fra først af min Hensigt at levere en samlet Udgave af platoniske Dialoger i et noget større Udvalg end det, som hidtil har været tilgjængeligt for vore Skoler; thi hertil vidste jeg, saavel af egen som af ældre Skolemænds Erfaring, at der var Trang, og i en saadan samlet Udgave troede jeg ikke at burde udelade to for Underviisningen saa passende Skrifter som *Apologien* og *Kriton*, tilmed da min Udgave i Anlæget vilde blive temmelig forskjellig fra Rector *Elberlings*. Ved en senere Overenskomst mellem Medlemmerne af hin Udgiverforening blev det imidlertid, for at lette Anskaffelsen for Disciplene, fastsat, at vore Udgaver skulde udkomme i saa smaa Hefter, som Skrifternes Natur tillod det, og det blev saaledes nævnlig bestemt, at den paatænkte Udgave af platoniske Dialoger skulde fordeles paa 3 Hefter, hvoraf det første skulde indeholde *Apologien* og *Kriton*, det andet *Euthyphron* og *Menon*, det tredie *Protagoras*. Jeg meddelte Rector *Elberling* denne forandrede Bestemmelse, og da Sagen af ham blev optagen med en Velvillie, som jeg ikke noksom kan paaskjönne, saa havde jeg ikke længer nogen Betænke-

lighed ved at sende det allerede færdige 1ste Hefte til Trykken. Hvis ingen uventede Hindringer indtræffe, haaber jeg i Löbet af næste Aar at kunne lade de 2 andre Hefter følge.

Hvad Texten angaaer, saa har jeg fornemmelig fulgt den af Baiter, Orelli og Winckelmann besørgede Udgave (Zürich 1839. 4to), der i det hele slutter sig nærmere til de bedste Haandskrifters Læsemaader. Men idet jeg haaber ved en anden Lejlighed at kunne aflægge et udförligere Regnskab for Textens Behandling, skal jeg her blot omtale et Par Læsemaader, der kunde synes noget paafaldende i deres Afsigelse fra de sædvanlige Texter. I Apol. p. 36 A. har jeg med Züricher-Udgaven efter alle de bedste Haandskrifter optaget Læsemaaden τριάκοντα istf. det sædvanlige τρεῖς. Udgiferne have ikke kunnet finde sig i Udtrykket μόναι om et Tal som 30; men sammenligner man det med det hele sædvanlige Antal af Dommere, saa forsvinder i mine Tanker det paafaldende. Hertil kommer, at en Angivelse hos Diog. Laert. II, 41, der paa ingen Maade kan forenes med Læsemaaden τρεῖς, i høj Grad synes mig at bestyrke Læsemaaden τριάκοντα. Stedet lyder saaledes: ὅτι οὐν κατεδιπάσθη διακοσίαις ὀγδοήκοντα μιᾶς πλείσι τῷφοις τῶν ἀπολυνοσῶν—ἔφη κ. τ. ἐ. Dette giver nu rigtignok efter Ordenes Lydelse den Mening, at han blev fordømt med 281 Stemmer flere end de frikjendende, og da er ingen Overeensstemmelse med Platons Ord mulig, hvad enten man læser τρεῖς eller τριάκοντα; men jeg anseer det for utvivlsomt, at Diogenes har benyttet et rigtigt Tal paa en uriktig Maade, idet han har anfört det som Forskjellen imellem de

fordömmende og frikjendende Stemmer istedetfor som det hele Antal paa dem, der erklærede Sokrates skyldig (*χαραδικάξειν*); om man maaskee kan antage, at han ogsaa har villet sige det rigtige, beroer paa, hvorvidt det gaaer an at tage *πλείοντι* som et Appositum til Tallet, istedetfor at tage dette som en Maalsbestemmelse til hint. Hvorledes nu efter denne Forklaring Diogenes's Tal stemmer med Platons (*τριάκοντα*), har jeg fremstillet i Indledningen p. 7, og at en saadan Over eensstemmelse lod sig tilvejebringe, var mig et Beviis for Rigtigheden af min Forklaring. — I Krit. p. 44 B. have alle Haandskrifter *χωρὶς μὲν σοῦ ἐστερηθεῖσι*, hvilket ved en Konjektur er blevet rettet til *τοῦ* i alle nyere Udgaver. Den i Anmærkningen til dette Sted girne Forklaring af Haandskrifternes Læsemaade skylder jeg en velvillig Meddelelse af Prof. Madvig, der ikke kunde erkjende en saadan Korresponden af et μὲν ved en Bibestemmelse med et δὲ ved Hovedverbet (*ἔτι δὲ καὶ δόξω*) for tilladelig efter attisk Sprogbrug. Ligeledes har Prof. Madvig ved en Konjektur bragt en sikker og let Hjælp for et fordærvet Sted i Krit. p. 48 E., hvor enhver af de forsøgte Forklaringer af Haandskrifternes Læsemaade (*ώς ἔγω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πεῖσαι σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἄποντος*) er högst utilfredsstillende. I Stallbaums er, foruden at Aoristen *πεῖσαι* ikke passer, først conari indsmuglet, dernæst et εὑρεfter σὲ, dernæst til ἄποντος Subjektet underforstaet fra dette εὑρεfter; men med alt dette bliver endda Meningen: *te mihi persuadere conari, ut id faciam : fugam capessam, modo ne me invito hoc facias* — altsaa: *modo ne me*

invito mihi persuadeas. Den rigtige Mening fremkommer ved at forandre eet Bogstav og skrive πεῖσας istedetfor πεῖσαι; s. Anm. til dette Sted. At ταῦτα πράττειν ikke gaaer paa Flugten, viser allerede Flertallet. Da her er Tale om at vinde Kritons Bifald for en andens (Sokr.s) Handling, er Modsætningen til ἀλλὰ μὴ ἄκοντος ikke σοῦ ἐκόντος, men σοῦ συναινοῦντος eller desl., hvilket her, udtrykt fra Subjektets (Sokr.s) Standpunkt, bliver πεῖσας σε, hvorfra da med Lethed underforstaaes σοῦ til ἄκοντος. — Endelig troer jeg ogsaa her at burde omtale den til Apol. p. 26 E. givne Forklaring af Ordene: δραχμῆς ἐξ τῆς δραχήστρας πριαμένους. Forklaringen tilhører afdøde Prof. Ulrich i Athen og er mig venskabeligst meddelt af Lector Mag. Ussing. Imod den gamle Forklaring af Stedet lader sig for det første indvende, at en Drachme ikke kan bevises nogensinde at have været betalt for Entreen i Theatret, da paalidelige Forfattere altid kun omtale 2 Oboler; dernæst er der et unaturligt Spring i Tanken fra Anaxagoras's Bøger til Euripides's Tragoedier, som slet ikke nævnes og som man vanskelig kommer til at tænke paa ved en saa dunkel Allusion; endelig synes Udtrykket at tilkjöbe sig Paastandene fra Scenen ikke at være meget heldigt. Derimod har Prof. Ulrich oplyst, at der paa Torvet i Athen fandtes en δραχήστρα, hvilket sees af følgende Steder: Timaei Lex. Platon.: Ὁρχήστρα τὸ τοῦ θεάτρου μέσον χωρίον, καὶ τόπος ἐπιφανῆς εἰς πανήγυριν, ἐνθα Ἀρμοδίον καὶ Αριστογέντος εἴκονες. Photii Lex.: Ὁρχήστρα πρῶτον ἐπλήθη ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἶτα καὶ τοῦ θεάτρου κ. τ. ἔ. Endelig Pindar Dithyr. fragm. Nr. 3: Λεῦτ' ἐν χορόν, Ὄλύμπου

VIII

Τεοί, πολύβατον οἵτ' ἄστεος ὁ μφαλὸν θυόεντα ἐν
ταῖς ἱεραῖς Αθάναις οἰχγεῖτε πανδαιδαλον τ' εὐπλέ[?]
ἀγοράν, hvor der tillige antydes et Alter for de 12
store Guder paa denne Plads. At der i Athen har
været Bogudsalg, sees af Pollux IX, 47, hvor der siges,
at Stedet kaldtes τὰ βιβλία. Hvad der altsaa endnu
savnes, er Beviset for at Bogudsalget virkelig har fun-
det Sted ved den omtalte θεοφάστρα; men denne Hypothese
forekommer mig saa rimelig, at man med den gjerne
kan frikjøbe sig for den gamle tvungne Forklaring af
Stedet.

Slagelse, September 1848.

De Bøger, hvortil der i denne Udgave stadigen er
henviist, ere følgende:

Græsk Ordföringsläre, især for den attiske Sprogform, af Dr.
Johan Nicolai Madvig. Kbhvn. 1846. (**Madv.**)

Haandbog i de græske Antiquiteter, af Dr. **E. F. Bojesen.**
Kbhvn. 1841. (**Bojes.**)

Haandbog i græske den og latinske Litteraturhistorie, til
Skolebrug, af **P. H. Tregder** Kbhvn. 1845. (**Tregd.**)

Indledning til Apologien og Kriton¹⁾.

1. Den Kjendsgjerning, at Sokrates, hvem det delphiske Orakel havde erklæret for den viseste af alle Mennesker (Apol. p. 21. A.), og som ved sin rene og uplettede Vandel og ædle Tænkemaade lyste som et Mönster for sine Medborgere, kunde blive Gjenstand, ikke blot for en Komediedigters Spot, men for en retslig Anklage, der beskyldte ham for Fornægtelse af Statsreligionen og Ungdommens Fordærvelse og bevirkede, at han dömtes til-döde som en for Staten farlig Forbryder, -- er i sig selv saa paafaldende, at den ikke letteligen lader sig forklare som blot Følge af enkelte Personers Fjendskab; thi disse havde neppe været i stand til i den Grad at vildlede den offentlige Mening. Grunden maa söges dybere, og der maa i Sokrates's egen Virksomhed have været noget, som kunde give Anledning til en misforstaet Opfattelse deraf.

Sammenligne vi Tidsaanden i Grækenland, som den var før og under Perserkrigene, med den, som senere udviklede sig under Perikles og den peloponnesiske Krig, ville vi finde en væsentlig Forskjel, som navnlig ogsaa

---

1) Om Sokrates og Platon i Almindelighed efterlæse man Tregders Haandbog i den græske Litteraturhistorie § 135—38 samt § 142—46.

viser sig i Ungdommens Opdragelse. Tiden før Perserkrigene udmaerkede sig ved en vis Simpelhed i Sæder og Tænkemaade og en urokkelig Fastholden ved de fra Fædrene nedarvede sædelige og religiøse Grundsætninger. Man handlede meer end man talte, og i Talen bestræbte man sig for i fyndig Korthed at sammenfatte lang Tids Erfaringer. Hertil svarede Ungdommens Opdragelse. Bekjendtskab med Digternes Værker, navnlig Homer, nogen Övelse i Kitharspil og en ædel og fri Holdning i den ydre Opræden var det Maal, den satte sig, og som sögtes opnaaet ved at sende den unge i Grammatistens, Kitharistens og Paidotribens Skoler (Bojes. Hdbg. i de gr. Antiqu. p. 145). For den modnere Ungdom gaves der intet andet Dannelsesmiddel end Omgang med ældre Mænd og den Lejlighed, som Deltagelsen i det offentlige Liv frembød til at gjøre sig bekjendt med andres Tænke- og Handlemaade. Saaledes var det indtil Perserkrigene. Med disse gjorde sig en ganske ny Trang til Kundskaber og Dannelse gjeldende hos Grækerne, og nye Underviisningsfag opstode, som udövede en afgjørende Indflydelse paa hele Nationens Charakter. Den Kunst *at tale*, som før kun erhvervedes ved umiddelbar Deltagelse i Livets praktiske Sysler, blev nu Gjenstand for en skolemæssig Underviisning, og vi træffe her *Sophisterne* som dem, fra hvem denne nye Retning fornemmeligen udgik. Sophisternes Virksomhed var især rettet paa at uddanne unge Mennesker til med Færdighed at kunne behandle enhver Gjenstand i Talen; de meddelte dem til den Ende ikke blot rhetoriske Forskrifter, men og saadanne, navnligen philosophiske, Kundskaber, som de ansaae for nødvendige til hint Øjemeds Opnaaelse, og af de philosophiske Discipliner var det da især Dialetkiken,

som maatte blive Gjenstand for deres Dyrkelse. Det væsentlige Indhold af Sophisternes Lære bestod i, at de gjorde Afkald paa al sand Erkjendelse. De tidlige Philosopher havde med Dristighed søgt at löse de höjeste Opgaver om Tilværelsens Grundvæsen, og de mest modsatte Anskuelser havde gjort sig gjeldende og fundet Tilhængere (Tredg. § 121 - 31). En saadan Ulighed i Meningerne om det höjeste frembragte ganske naturlig en Periode, hvori man tvivlede om Muligheden af al sand Erkjendelse, og vi see derfor den Lære opstillet af Sophisten *Protagoras*, at al Erkjendelse er subjektiv, eller har kun Gyldighed for det enkelte Menneske, hvis Erkjendelse det er; hvad der for den enkelte *synes* saa, det har *for ham* Virkelighed, men ogsaa kun *for ham*, thi intet er afgjort og uimodsigelig sandt i og for sig. Heraf fulgte, at man ved sin Tale ikke kunde eller skulde bestræbe sig for at vække sand Indsigt, men kun saadanne Forestillinger, som for Øjeblikket syntes at være de hensigtsmæssigste; og da ifølge hin Lære *modsatte* Forestillinger om *den samme* Gjenstand kunde være *lige sande*, saa var det en Hovedopgave for Sophisterne at kunne tale lige overbevisende for og imod den samme Gjenstand. At en saadan Lære maatte have fordærvelige Følger for den Ungdom, som blev opdragten deri, er indlysende, og man kan ikke undre sig over, at patriotisk-sindede Mænd, som kun saae Statens Held i Bevarelsen af de gammeldags Sæder og den gammeldags Tro paa Guderne, med mistænksomme Øjne betragtede dette sophistiske Væsen og den hele nyere Dannelse med sin oplösende Raisonneren og Kritiseren over alt bestaaende. Spørge vi nu om Sokrates's Forhold til Sophisterne og deres Lære, saa vide vi jo, at han var deres af-

gjorte Modstander og Overvinder; men dette sidste kunde han netop kun blive ved at bekæmpe dem med deres egne Vaaben, og vi blive herved opmærksomme paa det, som Sokrates havde *tilfælles* med Sophisterne. *Ogsaa han* betjente sig af Dialektikens Hjælp, for at bestride enhver umiddelbar Antagelse; *ogsaa han* gjorde Subjektet til Udgangspunkt for Erkjendelsen ved at henvise en hver til de i hans egen Sjæl liggende Grundbegreber som den rette Kilde til al sand Erkjendelse, og ved saaledes at vække Selvtænkning hos de unge søger han at bibringe dem renere Forestillinger om Guddommen. Han tilhørte saaledes i det hele den nyere Retning, ja man har endogsaa — i Ordets videre, men tillige ædlere Betydning — troet at kunne kalde *Sokrates selv en Sophist*. Forskjellen var kun den, at den sokratiske Dialektik havde *Sandheden selv og dens Erkjendelse* til Maal, medens den sophistiske kun stræbte efter Sandhedens *løgnagtige Skin*; Sokrates repræsenterer det *berettigede*, Sophisterne det *uberettigede* Element i den nyere Dannelse. Men da de dog saaledes ved deres Opposition mod det gamle begge kom til at tilhøre een Hovedretning, saa seer man let, hvor nær det laa for dem, der ansaae *al* Opposition for skadelig og ikke havde Evne eller Villie til at skjelne imellem det berettigede og det überettigede, at *forvexle* Sokrates med Sophisterne og saaledes dömme iblinde. Kun paa denne Maade kunne vi forklare os, hvorledes Komediédigteren *Aristophanes* i sin patriotiske Iver for med Satirens Vaaben at knuse den indtrængende Fordærvelse kunde forledes til i sit Stykke „*Skyerne*“ at fremstille Sokrates som Repræsentant for det moderne Fritænkeri og den Kunst at gjøre sort til hvidt (*τὸν ἥτιον λόγον χρείτιον ποιεῖν*); og da vi

vide, at Sokrates begyndte sin philosophiske Bane med et ivrigt Studium af de ionisk-physiske Philosopher, navnlig Anaxagoras (Tregd. § 125), inden hans Philosophi antog sin senere praktiske Charakter, saa har dette vel givet Anledning til Beskyldningen for at gruble over urimelige Naturproblemer (Apol. p. 18. B. og p. 19. B.). Hvad der altsaa kunde vildlede en Aand som Aristophanes, kan man ikke undre sig over ogsaa har kunnet vildlede den store Hob, tilmed naar hertil kom forsætlige Bagvaskelser af dem, som hadede Sokrates, fordi han i sine Samtaler blottede deres Uvidenhed, navnlig Sophisterne, Demagogerne og Digterne.

2. Stöttende sig paa denne Stemning imod Sokrates fremtraadte nu hans personlige Fjender med deres bekjendte Anklage imod ham. En rig Garver i Athen, ved Navn *Anytos*²), skal have fattet Nag til Sokrates, fordi denne havde ytret om hans Søn, der var et opvakt Hoved, at han ikke burde opdragtes imellem Huder³). Han bevægede derfor en vis *Meletos*⁴) til for Betaling at opträde som Hovedanklager imod So-

2) Han var meget yndet af Folket og opnaaede de höjeste Æresposter (Plat. Menon. p. 90. B.). I den peloponnesiske Krig blev han sat i Spidsen for en Expedition tilsløs for at undsætte Pylos, men da han vendte tilbage uden at have kunnet passere Forbjerget Malea, blev han anklaget for Forræderi, men frikjendt ved at bestikke Dommerne, hvilket var det første Exempel herpaa i Athen. Af de 30 Tyranner blev han jaget i Landflygtighed, men vendte tilbage med Thrasybulos, med hvem han havde sat sig i Spidsen for den Skare Flygtninge, der fordrev Tyrannerne. — Efter Sokrates's Død blev han dömt til Landflygtighed og begav sig til Heraklea i Pontos, men blev samme Dag jaget ud af Indbyggerne, efter nogles Beretning endog stenet.

3) Sokrates spaaede, at han af Mangel paa god Omgang og ædel Beskjæftigelse vilde forfalde til en eller anden Last, og Spaandommen gik ogsaa i Opfyldelse; thi han forfaldt i den Grad til Drik, at han blev et aldeles fortalt Menneske.

4) Han omtales i Plat. Euthyphr. p. 2. B. som en ung ikke synderlig bekjendt Athenienser. Han var en uheldig tragisk Digter (smlg.

krates, medens han selv og en vis *Lykon* understøttede ham som Bianklagere (*συνήγοροι*). Lykon, der ifølge Apol. p. 23 E. hørte til Talernes eller Demagogernes Klasse (Tregd. § 155), skal som saadan have ordnet de indledende Skridt til Processen. Herom og om Proceduren i Almindelighed s. Bojes. p. 110—13. — Klageskriftet⁵⁾ imod Sokrates var affattet i følgende Udtryk: *Τάδε ἐγράψατο καὶ ἀνθωμολογήσατο Μέλητος Μελίτου Πιτθεὺς Σωκράτη Σωφρονίσκου Ἀλωπεκῆθεν ἀδικεῖ Σωκράτης οὓς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων, ἔτερα δὲ καναὶ δαιμόνια εἰς γούμενος ἀδικεῖ δὲ καὶ τοὺς γένους διαφθείρων τίμημα θάνατος.* — Det var paa den Tid Skik, at, hvo der havde en Proces for Retten og ikke følte sig Ordet mægtig, lod sig forsatte en Tale af en eller anden Rhetor, som han da enten selv holdt eller lod en anden holde for sig, saa at den egentlige Anklager ofte spillede den ubetydeligste Rolle for Retten. Hvo der nu var Forfatter til den mod Sokrates holdte Tale, lader sig paa Grund af Beretningernes Usikkerhed ikke afgjøre,

---

Apol. p. 23. E.), hvorfor han ogsaa spottedes i Aristophanes's Komedier. — Efter Sokrates's Død blev han selv dømt til Döden af Athenienserne.

⁵⁾ Navnet herpaa var i Kriminelsager *γραφή*; men i Apol. p. 19. B. og 24. B. kaldes det *ἀντωμοσία*, hvilket Ord egl. har en anden Betydning. Ved Processens Instruktion af Magistraten var den første Handling Stridpunktets Fastsættelse, *ἀντιγραφή* (Apol. p. 27. C.), og ved denne Lejlighed maatte baade Klageren og den anklagede aflægge en Ed, hin paa at han vilde anklage sandfærdigen og efter sin Overbevisning, denne, at han vilde forsvarer sig paa samme Maade. Udtrykkene derfor være: om Klagerens Ed *προωμοσία*, om den anklagedes *ἀντωμοσία*, om dem begge tilsammen *διωμοσία*; dog brugtes *ἀντωμοσία* ogsaa ofte om dem begge, og da denne Ed for Klagerens Vedkommende altid maatte nævnes i det til Dommeren indgivne Klageskrift, saa kaldes nu dette selv paa de anførte Steder *ἀντωμοσία*.

men saameget synes dog at fremgaae af Apol. p. 36. A. B. (smlg. p. 24. B.), at Meletos virkelig har holdt en Tale, hvo der nu end havde forfattet den, og at efter ham ogsaa Anytos og Lykon talte og især vidste at stemme Dommerne ugunstigt mod Sokrates. At meer end een Anklager havde talt, sees ogsaa af Apologiens Begyndelse. Ogsaa for Sokrates skal den berømte Taler Lysias have udarbejdet en Forsvarstale, som han tilbød ham at benytte; men Sokrates gav ham den tilbage med de Ord, at den var meget smuk, men ikke passede for ham. I Tillid til sin retfærdige Sag forsmaaede han nemlig at betjene sig af rhetoriske Midler for at frelse sig. Han forsvarede sig altsaa paa sin Viis, med saadanne Ord og Vendinger, som han var vant til at bruge i det daglige Liv, og med en Frimodighed, der kastede Vrag paa alle de usle Midler til at vække Dommernes Medlidenhed, som i den attiske Proces vare saa sædvanlige. Men netop denne Frimodighed og ædle Trods har rimeligviis bidraget sit til at opirre Dommernes Gemytter imod ham, saa at de erklærede ham skyldig i det, han anklagedes for. At flere af Sokrates' Venner have talt for ham, er rimeligt, men ikke beviisligt. — Den Domstol, af hvilken Sokrates' Sag blev paadømt, var *Helasternes* (Bojes. p. 104—5). Angaaende den Majoritet, med hvilken han blev dømt skyldig, da have vi en Betræftning om, at de fordømmende Stemmers Antal var 281, og naar vi antage, at det sædvanlige Antal Dommere, nemlig 501, har dømt i Sagen, saa giver dette en Majoritet af 61 Stemmer. Naar derfor Sokrates i Apol. p. 36 A. siger, at han vilde være bleven frikjendt, hvis blot 30 Stemmer vare faldne anderledes, saa begaaer han kun den Unøjagtighed at nævne et rundt Tal 30 istedetfor 31.

— Da Sokrates' Sag henhörte til de saakaldte *ἀγῶνες* (*τίμηοι* (hvorum s. Bojes. p. 112—13), saa stod alt-saa endnu tilbage at bestemme Straffen. Anklagerens Paastand (*τίμημα*) gik, som vi saae af Klageskriftet, ud paa Dödsstraf; og da nu Sokrates i sin *τίμησις*, istedet-for at foreslaae en Straf, erklærede, at han fortjente Æresbeviisninger af Staten, saa opbragte han i den Grad Dommerne imod sig, at 80 af dem, der för havde fri-kjendt ham, nu stemte for hans Död. (Om Dödsstraffe s. Bojes. p. 117). — For at tömme Giftbægeret blev Sokrates nu altsaa overleveret til de 11 Mænd (Bojes. p. 97) og fört i Fængslet. Her maatte han tilbringe 30 Dage, førend Dommen kunde fuldbyrdes, da det hellige Skib endnu ikke var vendt tilbage fra Delos⁶). I denne Mel-lemtid modtog Sokrates jævnlig Besög af sine mange Venner, som forgjæves sögte at bevæge ham til en Flugt fra Fængslet, hvortil alt var forberedt. Ved Ski-bets Tilbagekomst tömte han med Rolighed Giftbægeret.

— Efter hans Död fortrøde Athenienserne strax hvad de

---

⁶⁾ Hermed forholdt det sig saaledes: Da efter Sagnet Theseus til-ligemed de øvrige Drenge og Piger skulde sendes til Kreta for at ofres til Uhyret Minotauros, gjorde Athenienserne det Löfte til Apollon, at, hvis de freltes, vilde de aarligen sende et helligt Gesandtskab (*θεωρία*) til Delos, for at höjtideligholde en Fest for Apollon (*Αἴγλη*) med Osfringer og Lovsange. Theseus ned-lagde Minotauros og kom med de øvrige lykkeligt tilbage til Athen. Paa det samme Skib, hvorpaa Theseus efter Sagnet havde sejlet, og som bestandigen vedligeholdtes paa offentlig Bekostning, sendtes nu hvert Aar i Maaneden Thargelion (omtr. Maj) det lovede Gesandtskab til Delos. Fra det Öjeblik af, at Skibets Bagstavn var bleven bekrandset med Laurbærkrandse af Apollons Præst, indtil dets Tilbagekomst til Athen maatte ingen offentlige Henrettelser foretages, og da det nu traf sig saaledes, at Skibet blev bekrandset Dagen før Dommen i Sokrates' Sag blev afsagt, saa maatte Sokrates sidde i Fængslet og afvente dets Tilbagekomst, som først indtraf 30 Dage efter.

havde gjort, hædrede Sokrates ved at oprejse ham en Billedstøtte af Erts og fordømte hans Anklagere. (s. ovfr.)

3. Hvad nu den os af *Platon* efterladte *Forsvarstale for Sokrates* angaaer, saa lader det sig ikke med Vished afgjøre, om vi i den have en Gjengivelse efter Hukommelsen af Sokrates' egne Ord for Retten, eller om den kun skyldes Platons egen Opfindelse. Rimeligst er det dog, at Sokrates' egen Tale i det væsentlige er lagt til Grund og kun yderligere bearbejdet af Platon, i den Hensigt at levele Eftertiden et sammenhængende og anskueligt Billede af hans hele Personlighed og hans Forhold for Retten. — Selve Talen falder i 3 Hoveddele. Den første Del (Kap. 1—24) indeholder det egentlige Forsvar, i hvilket han først (Kap. 2—10) søger at gjendrive sine tidligere og farligere Anklagere, det vil sige dem, som ved Bagvaskelser havde sögt at udbrede falske Forestillinger om hans hele Virksomhed, og dernæst (Kap. 11—15) imødegaaer den egentlige af Meletos forebragte Retsklage. I de følgende Kapitler berører han nogle andre Punkter, som hans Sag giver ham Anledning til at omtale, nemlig om Frygt for Döden (Kap. 16—17), om Gavnligheden af hans Virksomhed for hans Landsmænd (Kap. 18), om Grundene til at han ikke havde befattet sig med Statsanliggender (Kap. 19—21), om hans Forhold til sine Omgangsvänner (Kap. 21—22); tilsidst udvikler han Grundene, hvorfor han ikke vil betjene sig af de sædvanlige Midler til at vække Dommernes Medlidenhed (Kap. 23—24). — Den anden Del af Talen (Kap. 25—28) tænkes at være holdt, efterat Sokrates er dømt skyldig, og indeholder hans *τίμωσις* (s. ovfr.), hvori han kommer til det Resultat, at han istedetfor Straf fortjener at bespises paa offentlig Bekostning i Prytaneion. Noget

Onde kan han overhovedet ikke selv erkjende sig værdig til; men da han ikke anseer Pengetab for noget Onde, saa tilbyder han tilsidst at ville betale hvad han ved sine Venners Hjælp formaaer. — Den tredie og sidste Del af Talen (Kap. 29—33) indeholder Sokrates' Slutningsord til Dommerne, efterat han er dømt til Döden. Han henvender sig først (Kap. 29—30) til dem, der havde fordømt ham, og forudsiger dem, at de snart ville komme til at fortryde deres Gjerning, og dernæst (Kap. 31—33) til dem, der havde frikjendt ham, med hvem han anstiller nogle Betragtninger over Döden, for at vise dem, hvor rolig og tilfreds han gaaer den imøde.

Dialogen Kriton slutter sig i Henseende til den ydre Foranledning og Indholdet nøje til Apologien. Den tænkes at være holdt i Fængslet kort før det hellige Skibs Tilbagekomst. Indholdet er korteligen følgende. Kriton, en fortrolig Ven og jævnaldrende af Sokrates⁷⁾, kommer i Dagbrækningen i Fængslet og finder Sokrates i en dyb og rolig Søvn. Kriton beundrer hans rolige Stemning og beretter dernæst som Anledningen til sit Komme, at det hellige Skib fra Delos kunde ventes tilbage endnu samme Dag, saa at Henrettelsen maatte finde Sted den næste Dag (Kap. 1—2). Heraf tager han Anledning til at fornye sine Bönner til Sokrates om at flygte fra Fængslet, hvortil alle Anstalter vare trufne, idet han som

---

⁷⁾ Om hans øvrige Levnetsomstændigheder vides kun lidet. Han var fra samme ὀῆμα som Sokr. (Apol. p. 33. D.). Han omtales som rig og utsat for Sykophanternes Efterstræbelsler (Xenoph. Mem. II, 9.) og nævnes i Apol. p. 38. B. iblandt dem, som vilde gaae i Kaution for Sokrates. Han skal have skrevet 17 Dialoger, af hvilke ingen er bevaret. Han havde 4 Sønner, af hvilke Kritobulos oftere nævnes blandt Sokr.'s Disciple. Apol. p. 38. B. Xenoph. Mem. I, 3, 8; II, 6.

Bevæggrund ogsaa anfører det Vanrygte, hvori Sokrates's Venner vilde geraade ved ikke at frelse ham (Kap. 3—5). Sokrates viser ham nu først det urigtige i at tage Hensyn til Mængdens Meninger (Kap. 6—8), og gaaer dernæst over til at undersøge, om han vilde handle retfærdigt ved at følge hans Raad, eller ikke (Kap. 9). Efterat han til den Ende først har klaret Begreberne om at gjøre og gjengjælte Uret (Kap. 10), anvender han det paa det foreliggende Tilfælde ved at lade Lovene som personlige Væsener forestille ham det urigtige i en saadan Handlemaade. Fra Kap. 11—16 fremføres saaledes i Lovenes Mund de Betragtninger, der kunde afholde Sokrates fra at følge Kritons Raad; af hvilke Hovedindholdet er, at han som Statsborger var forpligtet til at underkaste sig Lovenes Bestemmelser, selv om han forurettedes, og at det Liv, han kunde føre, efter at være flygtet fra Fængslet, kun vilde blive lidet misundelsesværdigt. — Da Kriton ikke er i stand til at modbevise de anførte Grunde, afstaaer han fra sit Forsög paa at overtale Sokrates. —

herredesiden og den ene, som er del af en slægt, som har gennem
 længere tider holdt højt i landet, ved hjælp af deres
 kontakter med en af de vigtigste familier i landet. Han
 bør i mangel af penge, om han ville få hjælp, måtte
 nu til slagsmål med sig selv, om han vilde overleve.
 Det er ikke en god idé, at der skal være en bestemt
 folkeskud, hvis opgave skal være at føre bort befolkning
 fra landet, hvilket i øvrigt også ville give
 en udlænding en mulighed for at indvandre til landet.
 Det er dog et godt ide, at landet skal udnytte
 sin egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.
 Det er dog også et godt ide, at landet skal udnytte
 sine egen ressourcer ved hjælp af landbrug, industrie og handel.

I den høje udvej lyndommerne talte han lidt, hvor
 vor her var nogen, der havde fået det svært. Det var endnu
 ikke rigtig, da de unge mænd, der havde fået
 hjælp, ikke havde fået hjælp. Det var ikke rigtig, da
 de gamle mænd, der havde fået hjælp, ikke havde fået
 hjælp. Det var ikke rigtig, da de gamle mænd, der havde fået
 hjælp, ikke havde fået hjælp. Det var ikke rigtig, da de gamle mænd,
 der havde fået hjælp, ikke havde fået hjælp. Det var ikke rigtig, da de gamle mænd,

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΣΟΦΙΑΚΗ
ΣΤΟΛΑΠΙΩΝ ΑΓΙΟΚΟΠΗ

μόνοις οἱ γατεῖς τυπούσι τοικατάλοντας αδρουάτι¹
τυπίν οὐδὲ πειραπονεῖς εἴδη σεμνήτων οὐκ εἰ διατρέ-
πεται οὐδὲ πειραπονεῖς εἴδη αὐτούτα οὐδὲ εἰδού-
τοι προσθέσθεντες εἰδήτην οὐκ εἰδαν οὐδὲ αποτίθεντο
μηδέπειτα ταῦτα οὐδὲν οὐδὲν τολμῶντες μηδέπειτα
οὐδὲν πειραπονεῖς εἴδητα οὐδὲν τολμῶντες μηδέπειτα
I. Ὁ τι μὲν ἡμεῖς, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, πεπόνθατε ὑπὸ Steph.
τῶν ἐμῶν κατηγόρων, οὐκ οἶδα· ἐγὼ δ' οὐν καὶ αὐτὸς ὑπ' p. 17.
αὐτῶν ὀλίγον ἔμαυτοῦ ἐπελαθόμην· οὕτω πιθανῶς ἐλε-
γον. καίτοι ἀληθές γε, ὡς ἕπος εἰπεῖν, οὐδὲν εἰρήνασι.
μάλιστα δὲ αὐτῶν ἐν ἐθαύμασα τῶν πολλῶν ὡν ἐψεύ-
σαντο, τοῦτο, ἐν φ' ἐλεγον, ὡς χρῆν ὑμᾶς εὐλαβεῖσθαι, μὴ C. 312. 6.
ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατηθῆτε, ὡς δεινοῦ ὄντος λέγειν. τὸ γὰρ B
μὴ αἰσχυνθῆται, ὅτι αὐτίκα ὑπ' ἐμοῦ ἐξελεγκθήσονται
ἔργῳ, ἐπειδὰν μηδ' ὅπωςτιοῦν φαίνωμαι δεινὸς λέγειν,
τοῦτο μοι ἐδοξεῖν αὐτῶν ἀναισχυντότατον εἶναι, εἰ μὴ ἄρα
δεινὸν καλοῦσιν οὗτοι λέγειν τὸν ταληθῆ λέγοντα· εἰ μὲν
γὰρ τοῦτο λέγοντιν, δύολογοίην ἀν ἐγωγε οὐ κατὰ τού-
τονς εἶναι δῆτωρ. οὗτοι μὲν οὖν, ὥςπερ ἐγὼ λέγω, ᾧ τι
ἡ οὐδὲν ἀληθές εἰρήνασιν ὑμεῖς δ' ἐμοῦ ἀκούσεσθε
πᾶσαν τὴν ἀληθειαν. Οὐ μέντοι μὰ Δί, ὡς ἄνδρες

---

17. I. — ὀλίγον] Madv. § 57 a. ***). — ὡς ἕπος εἰπεῖν] Madv. § 151. —
αὐτῶν ἐν ἐθαύμασα] Madv. § 53. smlg. nedfr. αὐτῶν ἀναισχυν-
τότατον. — τῶν πολλῶν ὡν ἐψεύσαντο] Madv. § 103. — μὴ ἐξα-
πατηθῆτε] Madv. § 131. b. — ὡς δεινοῦ ὄντος] Madv. § 175. d. —
B. εἰ μὴ ἄρα] Madv. § 194. b. nedfr. p. 38 B. Saaledes tjener Par-
tiklen ἄρα ofte til paa en ironisk Maade at betegne den fremsatte
Paastand som urimelig; smlgn. nedfr. p. 34 C og 37 D; Krit. p.
51 A (πρὸς δὲ τὴν πατρίδα ἄρα). — οὐ κατὰ τούτονς εἶναι
δῆτωρ] Madv. § 70. 1. b. — ᾧ τι ἡ οὐδέν] saa godt som intet.
Ved at ytre Trivl, om man skulde kalde en Ting noget eller intet,
betegnede man netop dens Ubetydelighed. — ἐμοῦ ἀκούσεσθε]
Madv. § 60.

Ἄθηναῖοι, κεκαλλιεπημένους γε λόγους, ὥςπερ οἱ τούτων,
 C *ἔγμασί τε καὶ ὀνόμασιν, οὐδὲ κεκοσμημένους, ἀλλ ἀκού-*
σεσθε εἰκῇ λεγόμενα τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ὀνόμασι· πιστεύω
γὰρ δίκαια εἶναι ἂ λέγω· καὶ μηδεὶς ὑμῶν προσδοκησάτω
ἄλλως· οὐδὲ γὰρ ἀν δήπον πρέποι, ὡς ἄνδρες, τῇδε τῇ
ἡλικίᾳ, ὥςπερ μειρακίῳ πλάττοντι λόγους εἰς ὑμᾶς εἰσιέ-
ναι. καὶ μέντοι καὶ πάνυ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο
ὑμῶν δέομαι καὶ παρίεμαι, ἐὰν διὰ τῶν αὐτῶν λόγων
ἀκούῃτε μου ἀπολογούμενον, δι᾽ ὧνπερ εἴωθα λέγειν καὶ
 D *ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν, ἵνα ὑμῶν πολλοὶ ἀκηκόσι, καὶ*
ἄλλοθι, μήτε Θαυμάζειν μήτε θορυβεῖν τούτον ἔνεκα.
ἔχει γὰρ οὐτωσί. νῦν ἐγὼ πρῶτον ἐπὶ δικαστήριον ἀνα-

ώςπερ οἱ τούτων] Madv. § 20. Anm. 3. — ἔγμασί τε καὶ ὀνό-
μασιν] Hvor disse to Ord stilles saaledes ved Siden af hinan-
*den, betegner det første *Vendingerne* (*Phraserne*), det andet*
 C. *de enkelte Ord el. *Benærvnelser*. — πιστεύω γάρ δίκαια εἶναι ἂ*
λέγω] jeg stoler paa, at hvad jeg siger er Ret og Sandhed, saa at
det ikke behöver at udsmykkes ved Talen. — καὶ μηδεὶς προσδο-
κησάτω ἄλλως] Madv. § 142. Anm. 1. — τῇδε τῇ ἡλικίᾳ] s. nedfr.
 D. *— ὥςπερ μειρακίῳ πλάττοντι λόγους] Madv. § 20. Anm. 3*
*Slutn. *Πλάττειν λόγους, at forme sin Tale kunstigt;* saaledes
 brugtes ogsaa πλάττειν og πλάσμα om det kunstlede og sirlige
 Foredrag i Musiken. — εἰς ὑμᾶς] Madv. § 28. a. Anm. 1. — παρί-*
*εμαι] søger at bringe noget over paa min Side, *udbeder mig* noget; her bestemmer det nærmere Begrebet af δέομαι som en Bön om *Fritagelse* for noget (*deprecō*), og dette er Ordets sædv. Betydning; nedfr. p. 27 A. *παραποθῆμαι* i samme Bet. — ἀχοίητε μου] Madv. § 58 Anm. 3. — ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν] Paa Torvet havde Vexelerne (*τραπεζῖται, argenterii*) deres Boder; ved deres Borde skete de fleste Pengeomsætninger, og derfor kunde man altid vente at træffe en Mængde Mennesker forsamlert der; saadan Steder var det just at Sokrates sögte; overhovedet var Torvet og de omliggende Steder en Samlingsplads for løse og ledige Personer. Sokr. sögte ogsaa Værkstederne og Palæstraerne (*καὶ*
 D. *ἄλλοθι*) for at træffe Mennesker at samtale med. — ἀναβέβηται] For Domstolene vare der to Forhøjninger til at staae paa (*βήματα*), en for Ankleren, en anden for den anklagede; deraf Udtrykkene *ἀναβαίνειν* om den, som træder op for at tale, og *ζαταβαίνειν* om*

βέβηκα, ἐτη γεγονώς ἐβδομήκοντα. ἀτεχνῶς οὖν ξένως ἔχω τῆς ἐνθάδε λέξεως. ὥσπερ οὖν ἄν, εἰ τῷ ὅντι ξένος ξύγχανον ὄν, ξυνεγιγνώσκετε δήπου ἄν μοι, εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ φωνῇ τε καὶ τῷ τρόπῳ ἐλεγον, ἐν οὐσπερ ἐτεθράμμην, 18 καὶ δὴ καὶ νῦν τοῦτο ὑμῶν δέομαι δίκαιουν, ὡς γ' ἐμοὶ δοκῶ, τὸν μὲν τρόπον τῆς λέξεως ἐᾶν - ἵσως μὲν γὰρ χείρων, ἵσως δὲ βελτίων ἄν εἴη -, αὐτὸ δὲ τοῦτο σκοπεῖν καὶ τούτῳ τὸν νοῦν προσέχειν, εἰ δίκαια λέγω, η̄ μή. δικαστοῦ μὲν γὰρ αὕτη ἀρετή· ὁρτοδος δὲ τάληθῆ λέγειν.

II. Πρῶτον μὲν οὖν δίκαιος είμι ἀπολογήσασθαι, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, πρὸς τὰ πρῶτα μου ψευδῆ κατηγορημένα καὶ τὸν πρώτον κατηγόρον, ἐπειτα δὲ πρὸς τὰ ὑστερα καὶ τὸν ὑστερόν. ἐμοῦ γὰρ πολλοὶ κατηγοροὶ γεγόνασι πρὸς ὑμᾶς, καὶ πάλαι πολλὰ ἥδη ἔτη καὶ οὐδὲν ἀληθὲς λέγοντες οὓς ἐγὼ μᾶλλον φοβοῦμαι η̄ τὸν ἀμφὶ "Αννιτον, καίπερ ὅντας καὶ τούτους δεινούς. ἀλλ ἐκεῖνοι δεινότεροι, ὡς ἄνδρες, οἱ ὑμῶν τὸν πολλοὺς ἐκ παίδων παραλαμβάνοντες ἐπειθάντες καὶ κατηγόρονν ἐμοῦ μᾶλλον οὐδὲν ἀληθές· οἵς ἔστι τις Σωκράτης, σοφὸς ἀνήρ,

den, som er færdig med at tale. — ἐτη γεγονώς ἐβδομήκοντα] Ifølge de sædvanlige Angivelser om Sokrates's Fødsels- og Dödsaar havde han da nylig fyldt sit 69de Aar. — ξένως ἔχω τῆς ἐνθάδε λέξεως] Madv. § 63. b og c. Anm. 2. — ώσπερ οὖν ἄν] Madv. § 139. b. — ἐν ἐκείνῃ τῇ φωνῇ. Φωνή bet. her *Dialekt, Sprogart*. Forresten kunde en fremmed kun under visse Indskrænkninger optræde personlig for Domstolen; han kunde aldrig selv indlede sin Sag for Retten, men maatte lade sig repræsentere enten af sin Gjæsteven eller sin Stats Konsul (*πρόσενος*); men naar Sagen først 18. var indledet, kunde han selv fortsætte den. — ἐτεθράμμην] Madv. § 140. c.

II. — δίκαιος είμι ἀπολογήσασθαι] Madv. § 165. a. Anm. — τὸν B. ἀμφὶ "Αννιτον" Om *Annytos* s. Indl. Anm. 2. — καίπερ ὅντας] Madv. § 175. e. — ἀλλ ἐκεῖνοι δεινότεροι] nemlig οἱ πρῶτοι κατηγοροι, s. Indl. p. 4 og 5. — κατηγόρονν ἐμοῦ μᾶλλον οὐδὲν ἀληθές] de anklagede mig mere, og det for noget usandt; smlg. nedfr. p. 18 E:

τά τε μετέωρα φροντιστής καὶ τὰ ὑπὸ γῆς πάντα ἀνέξη-
τηκὼς καὶ τὸν ἥττω λόγον κρίνεττα ποιῶν. οὗτοι, ὡς ἄνδρες
C Άθηναῖοι, οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκεδάσαντες, οἱ δεινοὶ¹
εἰσὶ μον κατήγοροι. οἱ γὰρ ἀκούοντες ἤγουνται τοὺς ταῦτα
ζητοῦντας οὐδὲ θεοὺς νομίζειν. ἐπειτά εἰσιν οὗτοι οἱ κατ
ήγοροι πολλοὶ καὶ πολὺν χρόνον ἥδη κατηγορηκότες, ἔτι
δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ λέγοντες πρὸς ἡμᾶς, ἐν ᾧ ἂν
μάλιστα ἐπιστεύσατε, παῖδες ὅντες, ἔνιοι δὲ ὑπῶν καὶ
μειόντων, ἀτεχνῶς ἐρήμην κατηγοροῦντες, ἀπολογουμένουν
οὐδενός. ὃ δὲ πάντων ἀλογώτατον, διὰ οὐδὲ τὰ δυνόματα
οἰόν τε αὐτῶν εἰδέναι καὶ εἰπεῖν, πλὴν εἴ τις κωμῳδο-
D ποιὸς τιγχάνει ὥν. ὅσοι δὲ φθόνῳ καὶ διαβολῇ χρώμενοι
ἡμᾶς ἀνέπειθον, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ πεπεισμένοι ἄλλους
πείθοντες, οὗτοι πάντες ἀπορώτατοι εἰσιν. οὐδὲ γὰρ ἀναβι-
βάσασθαι οἰόν τ' ἐστὶν αὐτῶν ἐνταυθοῖ οὐδὲ ἐλέγχαι
οὐδένα, ἀλλ' ἀνάγκη ἀτεχνῶς ὕσπερ σκιαμαχεῖν ἀπολο-
γούμενόν τε καὶ ἐλέγχειν μηδενὸς ἀποκρινομένον. Άξιώ-
σατε οὖν καὶ ὑμεῖς, ὕσπερ ἐγὼ λέγω, διπούς μον τοὺς

κατηγορούντων — πολὺ μᾶλλον ἢ τῶνδες τῶν ὕστερον. — ως ἔστι]

Madv. § 130. b. og § 159. Anm. 3. — τά τε μετέωρα φροντιστής]

Madv. § 31 b *). Med saadanne Undersøgelse, som de her nævnte,
fremstilles Sokrates beskjæftiget i Aristophanes' Komedie „Skyerne“

C. s. Indl. p. 4. — ἐν ᾧ ἂν μάλιστα ἐπιστεύσατε] Madv. § 117. Anm. 3.
— ἐρήμην κατηγοροῦντες]. ἐρήμην (undfsl. δίζην) κατηγορεῖν, at
anklage en forladt Sag, d. e. at anklage en fraværende; s. Bojes.

D. p. 112. — ὃ δὲ πάντων ἀλογώτατον] Madv. § 197. 3. — πλὴν
εἴ τις κωμῳδοποιὸς]. Endnu førend Aristophanes skulle ogsaa Ko-
mediedigte Eupolis og Ameipsias have gjort Sokrates latterlig
paa Scenen. — οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ], som om der iforvejen var gaaet
et Led med οἱ μὲν, omrent saaledes: ὅσοι δὲ ὑμᾶς ἀνέπειθον,
οἱ μὲν φθόν. κ. διαβ. χρώμενοι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ κ. τ. ξ. Han
skjerner innellem dem, som af egen Drift havde bagvasket
ham, og dem, som, vildledte af disse, nu sögte at bibringe andre
den samme Mening. Paa denne Maade svarer øste δὲ (især ὃ δὲ)
til et udeladt μὲν; smlgn. Madv. § 188. Anm. 2. Slutn. — ἀναβι-
βάσασθαι] s. ovfr. p. 17 D. ἀναβέβηκα.

κατηγόρους γεγονέναι, ἐτέρους μὲν τὸν ἄρτι κατηγορήσαντας, ἐτέρους δὲ τὸν πάλαι, οὓς ἔγω λέγω. καὶ οἱ ἡθῆτε δεῦρι πρός ἐκείνους πρῶτον με ἀπολογήσασθαι καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνων πρότερον ἥκουσατε κατηγορούντων, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τῶν ὕστερον.

Εἶτεν ἀπολογητέον δῆ, ὃ ἄνδρες Αθηναῖοι, καὶ ἐπιχειρητέον ὑμῶν ἐξελέσθαι τὴν διαβολὴν, ἣν ὑμεῖς ἐν πολλῷ χρόνῳ ἔσχετε, ταῦτην ἐν οὕτως ὀλίγῳ χρόνῳ. βουλούμην μὲν οὖν ἀν τοῦτο οὕτω γενέσθαι, εἴ τι ἀμεινον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί, καὶ πλέον τί με ποιῆσαι ἀπολογούμενον οἴκαι σὲ αὐτὸν χαλεπὸν εἶναι, καὶ οὐ πάντα με λαυδάνει οἰόν ἐστιν. ὅμως τοῦτο μὲν ἵτω, ὅπῃ τῷ θεῷ φίλον τῷ δὲ νόμῳ πειστέον καὶ ἀπολογητέον.

III. Αναλάβωμεν οὖν ἐξ ἀρχῆς, τίς ἡ κατηγορία ἐστίν, ἐξ ἣς ἡ ἐμὴ διαβολὴ γέγονεν, ἢ δὴ καὶ πιστεύων Μέλητός με ἐγράψατο τὴν γραφὴν ταύτην. Εἶτεν τί δὴ λέγοντες διέβαλλον οἱ διαβάλλοντες; ὥσπερ οὖν κατηγόρων τὴν ἀντωμοσίαν δεῖ ἀναγνῶναι αὐτῶν. Σωκράτης ἀδικεῖ καὶ περιεργάζεται ζητῶν τά τε ὑπὸ γῆς καὶ

E. πρός ἐκείνους] de sidstnævnte, som Talen nu er om; i denne Bedeutning bruges ofte ἐκεῖνος, næsten som αὐτὸς, hvilket det under tiden fortsætter. — *Εἶτεν*. Dette Ord betegner Afslutningen af det 19. foregaaende og Overgangen til noget nyt. — *τὴν διαβολὴν*] ugunstig Mening, fremkaldt ved Bagvasker. — *ταύτην*] Mady. § 100 e. — *εἴ τι ἀμεινον*] Mady. § 94. b. (p. 92). — *πλέον τι ποιῆσαι*] udrette noget.

B. III. — *Μέλητος*] s. Indl. Anm. 4. — με ἐγράψατο τὴν γραφὴν ταύτην]. Om γραφὴ s. Bojes. p. 108—9; egentl. betyder γραφὴ Klageskriftet (Bojes. p. 111); man sagde γράψεσθαι τινα, at op skrive ens Navn i sit Klageskrift d. e. anlægge Proces imod ham, og hertil føjedes da (ifølge Mady. § 26. b.) Akkusativen γραφήν. Idet han nu gaar over til at gjendrive sine Bagvaskeres Beskyldninger, forestiller han sig dem som virkelige Anklagere (*κατηγοροι*) og sammenfatter Indholdet af deres Beskyldninger i en retslig Anklageformel, som her kaldes *ἀντωμοσία*, s. Indl. Anm. 5.

ιὰ ἐπουρανία καὶ τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιῶν
καὶ ἄλλονς ταῦτα ταῦτα διδάσκων. Τοιαύτη μὲς
C οὐστί· ταῦτα γὰρ ἔωράτε καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀριστοφάνους
κωμῳδίᾳ, Σωκράτη τινὰ ἐκεῖ περιφερόμενον, φάσκοντά
τε ἀεροβατεῖν καὶ ἄλλην πολλὴν φλαναρίαν φλαναροῦντα,
ῶν ἐγὼ οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν πέρι ἐπειδόν.
καὶ οὐχ ὡς ἀτυμάζων λέγω τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην, εἴ με
περὶ τῶν τοιούτων σοφός οὖστι· μή πως ἐγὼ ὑπὸ Μελήτου
τοσαύτας δίκαιας φύγοιμι! ἀλλὰ γὰρ ἐμοὶ τούτων, ω̄ ἀνδρες
Ἀθηναῖοι, οὐδὲν μέτεστι. μάρτυρας δ' αὐτοὺς ὑμῶν τοὺς
D πολλοὺς παρέχομαι, καὶ ἀξιῷ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν
τε καὶ φράζειν, ὅσοι ἐμοῦ πώποτε ἀπηκόσιτε διαλεγομέ-
νουν πολλοὶ δὲ ὑμῶν οἱ τοιοῦτοι εἰσι. φράζετε οὖν ἀλλή-
λοις, εἰ πώποτε ἡ σμικρὸν ἡ μέγα ἥκουσέ τις ὑμῶν ἐμοῦ
περὶ τῶν τοιούτων διαλεγομένουν καὶ ἐν τούτον γνώσεσθε,
ὅτι τοιαῦτ' οὖστι καὶ τὰλλα περὶ ἐμοῦ ἀ οἱ πολλοὶ
λέγοντειν.

IV. Ἀλλὰ γὰρ οὔτε τούτων οὐδὲν οὖσιν, οὐδέ γ' εἴ
τινος ἀπηκόσιτε, ω̄ς ἐγὼ παιδεύειν ἐπιχειρῶ ἀνθρώπους

C. περιφερόμενον] Aristophanes's Komedie forestilles Sokrates svæ-
vende i Luften i en Hængekurv, for nærmere og uforstyrret af
jordiske Omgivelser at kunne udgrandske de himmelske Gjen-
stande. — ω̄ πέρι] Madv. § 80. b. — ω̄ς ἀτυμάζων] Madv. §
175. d. — μή πως ἐγὼ—φύγοιμι]. Tankegangen er denne: jeg
foragter ingenlunde Indsigt i saadanne Ting, *hvis* nogen virkelig
er *viis* deri; jeg har Agtelse for den *sande Viden* i hvilkensomhelst
Retning, og *hvis* Meletos kunde rejse en begrundet Anklage imod
mig for at foragte *denne*, saa vilde jeg betragte det som en meget
mere graverende Beskyldning end den, han nu har rejst imod
mig; smlgn. Tregd. § 136. Slutn. Procesudtrykkene synes at være
hentede fra Jagten eller Krigen: διώξειν, at anklage, φεύγειν, at
blive anklaget, αἴρειν, at overvinde, bevirke en Domfældelse,
ἀλισσοσθαι, at blive domfældt, ἀποφεύγειν, at frikendes. — ἀλλὰ
γάρ] Madv. § 196. b.

D. IV. — οὔτε τούτων] det foregaaende; om Forbindelsen οὔτε...οὐδέ
γε smlgn. Madv. § 208. Anm.

καὶ χρήματα πράττομαι, οὐδὲ τοῦτο ἀληθές. ἐπεὶ καὶ τοῦτο γέ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι, εἴ τις οἶστε τὸ εἶη παιδεύειν ἀνθρώπους, ὡσπερ Γοργίας τε ὁ Λεοντῖνος καὶ Πρόδιπος ὁ Κεῖος καὶ Ἰππίας ὁ Ἰλεῖος, τούτων γάρ ἔκπαστος, ὡς ἀνδρες, οἶστε τὸ ἐστὶν λόγον εἰς ἐκάστην τῶν πόλεων τοὺς νέους, οἷς ἔξεστι τῶν ἑαυτῶν πολιτῶν προῖνα ἔννειναι φῶ ἀν βούλωνται, τούτους πειθόντες τὰς ἐκείνων ἔννονος αἱρέσθαις σφίσι τηνεῖναι, χρήματα διδόντας, 20 καὶ χάριν πρόσειδέναι. ἐπεὶ καὶ ἄλλος ἀνήρ ἐστι Πάριος ἐν θάδε σοφός, δύν ἐγὼ ἡσθόμην ἐπιδημοῦντα. ἔντονος γάρ προσελθὼν ἀνδρὶ, ὃς τετέλεκε χρήματα σοφισταῖς πλεῖστοις ἢ ἔντοντες οἱ ἄλλοι, Καλλίας τῷ Ἰππονίκου. τοῦτον οὖν ἀνηρόμην - ἐστὸν γάρ αὐτῷ δύο νίκες - Ω Καλλία, ἣν δ' ἐγώ, εἰ μέν σου τὰ νίκες πώλω ἢ μόσχῳ ἐγενέσθην, εἴχομεν ἀν αὐτοῖς ἐπιστάτην λαβεῖν καὶ μισθώσασθαι, ὃς ἔμελλεν αὐτῷ καλώ τε καγαθῷ ποιησειν τὴν προσ-

χρήματα πράττομαι] Madv. § 25. — ἐπεὶ καὶ τοῦτο γέ]. Partiklen ἐπεὶ angiver undertiden Grunden til noget, som ikke udtrykkelig er nævnt, men maa underforstaaes af Sammenhængen; her f. Ex. og det siger jeg ikke af Ringeagt for en saadan Evne, thi o. s. v., saa at ἐπεὶ her lader sig oversætte ved iørigt, ihvorvel. — E. εἴ τις οἶστε τὸ εἶη] Madv. § 135. Ann. 1. b. — Om Gorgias, Prodigos og Hippias s. Tredg. § 134. — οἶστε τὸ εστίν] Herefter skulde følge en Infinitiv (πειθεῖν), men ved en hos Platon hyppig Anakoluthi (Madv. § 216) forandres den til en selvstændig Hovedsætning: 20. τοῦτον πειθόντες (mærk Flert.). — ἐπεὶ καὶ ἄλλος ἀνήρ ἔστι] Ogsaa her henviser ἐπεὶ til et udeladt Mellemled af alm. Indhold, f. Ex. og det kan jeg bevidne af egen Erfaring, thi —. Πάριος] Evenos fra Paros var en elegisk Digter, som oftere omtales hos Platon. Foruden Digter var han ogsaa Philosoph og Rhetor d. e. Sophist, men ikke af de meget heromte, hvorfor han ogsaa kun tog 5 Miner for sin Undervisning, medens Gorgias f. Ex. tog 100. — Kallias, en Svoger til Alkibiades, var af en gammel og rig Familie; han selv siges at have været den rigeste af alle Grækerne; men han forødede sin betydelige Formue især paa Sophisterne, saa at han døde som en fattig Mand.

ήκουσαν ἀρετήν· ἦν δὲ αὖτος ἡ τῶν ἵππων τις ἡ
τῶν γεωγυκῶν· νῦν δὲ ἐπειδὴ ἀνθρώπῳ ἐστόν, τίνα
αὐτοῖν ἐν τῷ ἔχεις ἐπιστάτην λαβεῖν; τίς τῆς τουτῆς
ἀρετῆς, τῆς ἀνθρωπίνης τε καὶ πολιτικῆς, ἐπιστήμων
ἐστίν; οἷμαι γάρ σε ἐσκέφθαι διὰ τὴν τῶν νιέων κτῆσιν.
ἔστι τις, ἔφην ἐγώ, η οὐ; Πάντα γε, η δοῦσ; Τίς, ην δὲ
ἐγώ, καὶ ποδαρός; καὶ πόσου διδάσκει; Εὔηρος, ἔφη, ὡς
Σώκρατες, Πάριος, πέντε μνῶν. Καὶ ἐγὼ τὸν Εὔηρον
C εμακάρισα, εἰς ᾧς ἀληθῶς ἔχει ταύτην τὴν τέχνην καὶ
οὗτος ξύμελως διδάσκει. ἐγωγ^ρ οὖν καὶ αὐτὸς ἐκαλλυνό-
μην τε καὶ ἡβρωνόμην ἄν, εἰ ἡπιστάμην ταῦτα· ἀλλ’ οὐ
γάρ ἐπίσταμαι, ὡς ἀνδρες Αθηναῖοι.

V. Υπολάβοι ἀν οὐν τις ὑμῶν ἴσως· Ἀλλ’, ὡς Σώκρα-
τες, τὸ σὸν τί ἔστι πρᾶγμα; πόθεν αἱ διαβολαὶ σοι
αὐταὶ γεγόνασιν; οὐ γὰρ δήπον, σοῦ γε οὐδὲν τῶν ἄλλων
περιπτότερον πραγματευομένου, ἐπειτα τοσαίτη φήμη τε
καὶ λόγος γέγονεν, εἰ μή τι ἔποιττες ἀλλοῖον η οἱ πολλοί.
λέγε οὖν τί ἔστιν, ἵνα μὴ ἡμεῖς περὶ σοῦ αὐτοσχεδιά-
D ζωμεν. Ταυτί μοι δοκεῖ δίκαια λέγειν ὁ λέγων, καὶ γὰρ
ὑμῖν πειράσομαι ἀποδεῖξαι, τί ποτ’ ἔστι τοῦτο, δὲ ἐμοὶ
πεποίκη τό τε ὄνομα καὶ τὴν διαβολήν. ἀκούετε δή. καὶ
ἴσως μὲν δόξω τισὶν ὑμῶν παῖζειν εὐ μέντοι ἴστε, πᾶσαν
ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν ἐρῶ. Ἐγὼ γάρ, ὡς ἀνδρες Αθηναῖοι,
δι’ οὐδὲν ἄλλ’ η διὰ σοφίαν τινὰ τοῦτο τὸ ὄνομα ἔσχημα.

B. πέντε μνῶν] Bojes. p. 138—39. — εἰς ᾧς ἀληθῶς ἔχει] Madv. § 132. d. — οὗτος ξύμελως] Dette Ord bruges egentl. om Musiken, harmonisk, rhythmisk; i overført Betydning siger det om det, hvori det rette Maal er iagttaget; her ifølge Sammenhængen: for en saa rimelig Betaling; saaledes sagdes ogsaa ξύμελης οὐσία, en beske-

C. den Formue. — ἄλλ’ οὐ γὰρ] Madv. § 196. b.
V. — οὐ γὰρ δήπον—γέγονεν] Madv. § 118. b.* — τό τε ὄνομα] D. mit Navn, mit Ry; smldgn. nedfr. p. 23 A. — δι’ οὐδὲν ἄλλ’ η] Madv. § 92. Ann. 2.

ποίαν δὴ σοφίαν ταύτην; ἥπερ ἐσὶν ἵσως ἀνθρωπίνη
σοφία. τῷ δὲ γὰρ κινδυνεύω ταύτην εἶναι σοφός· οὐτοι
δὲ τάχ' ἄν, οὐδὲ ἄριστον, μεῖζω τινὰ ἡ κατ' ἀνθρω- E
πον σοφίαν σοφοὶ εἰεν, ἡ οὐκ ἔχω, τί λέγω· οὐ γὰρ δὴ
ἔγωγε αὐτὴν ἐπίσταμαι· ἀλλ' ὅστις φησί, ψεύδεται τε
καὶ ἐπὶ διαβολῆ τῇ ἐμῇ λέγει. Καὶ μοι, ὃ ἀνδρες Αθη-
ναῖοι, μὴ θορυβήσητε, μηδὲ ξάνθος πονοῦνται λέγειν
οὐ γὰρ ἐμὸν ἐρῶ τὸν λόγον, ὃν ἂν λέγω, ἀλλ' εἰς ἀξιό-
χρεων ὑμῖν τὸν λέγοντα ἀνοίσω. τῆς γὰρ ἐμῆς, εἰ δὴ τίς
ἐστι σοφία καὶ οὐδεὶς, μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι τὸν θεὸν
τὸν ἐν Αελφοῦς. Χαιρεψῶντα γὰρ ἵστε πον. οὐτος ἐμός 21
τε ἑταῖρος ἦν ἐκ νέου, καὶ ὑμῶν τῷ πλήθει ἑταῖρος τε
καὶ ἔννεψυγε τὴν φυγὴν ταύτην καὶ μεθ' ὑμῶν κατῆλθε.
καὶ ἵστε δὴ, οἷος ἦν Χαιρεψῶν, ὃς σφοδρὸς ἐφ' ὅ τι
δομήσειε. καὶ δή ποτε καὶ εἰς Αελφοὺς ἐλθὼν ἐιόλμησε
τοῦτο μαντεύσασθαι, - καὶ, ὅπερ λέγω, μὴ θορυβεῖτε, ὃ

ποίαν δὴ σοφίαν ταύτην] Madv. § 100 b. — ταύτην εἶναι σοφός] E. Madv. § 31. b. Anm. — μεῖζω τινὰ ἡ κατ' ἀνθρωπον] Madv. § 90. Anm. 4. — ἡ οὐκ ἔχω, τί λέγω] eller ogsaa veed jeg ikke, hvad jeg skal sige om den; saa meget er vist, at jeg ikke forstaaer mig paa den. — ἐπὶ διαβολῆ τῇ ἐμῇ] Madv. § 67. b. — μὴ θορυβή- σητε] s. nedfr. til p. 21 A. μὴ θορυβεῖτε. — μέγα λέγειν]. Dette Udttryk bruges om den, der i sin Tale overskridet den menneskelige Beskedenhed og derved fortørner Guddommen: taler hormodigt og anmassende. — τὸν λόγον—τὸν λέγοντα] Madv. § 12. Den talende, til hvem jeg vil henføre dette Udsagn, vil nok fortjene 21. eders Tiltro. — τὴν φυγὴν ταύτην] Madv. § 26. a. Der sigtes til Athenienserne Flugt under de 30 Tyranner, og ved κατῆλθε til Tilbagekomsten under Thrasybulos's Anförsel. — μὴ θορυβεῖτε] Madv. § 142; altsaa bruges Aor. Konj. med μὴ, hvor man vil forebygge, at noget i et vist tilkommende Tidspunkt skal skee, Præs. Imper. hvor man vil bringe en til at afstaae fra noget, som han allerede gjör, eller i Almindelighed advare imod noget. Dommerne havde maaskee allerede, da de mærkede, hvor han vilde hen, begyndt at ytre Mishag; eller ogsaa er her sat Præsens, fordi han netop nu er ifærd med at sige det, som kunde opvække Mishagsytringer.

ἄνδρες - ηρετο γὰρ δὴ, εἴ τις ἐμοῦ εἴη σοφάτερος.
ἀνεῖλεν οὖν ἡ Πυθία μηδένα σοφάτερον εἶναι. καὶ τούτων πέρι ὁ ἀδελφὸς ὑμῖν αὐτοῦ οὗτοι μαρτυρήσει, ἐπειδὴ ἐκεῖνος τετελεύτηκε.

B VI. Σκέψασθε δὲ, ὡν ἐνεκα ταῦτα λέγω· μέλλω γὰρ ὑμᾶς διδάξειν, ὅτεν μοι ἡ διαβολὴ γέροντε. ταῦτα γὰρ ἐγὼ ἀκούσας ἐνεθυμούμην οὐτωσί· Τί ποτε λέγει ὁ Θεός, καὶ τί ποτε αἰνίττεται; ἐγὼ γὰρ δὴ οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ξύνοιδα ἐμαντῷ σοφὸς ὡν. οὐ οὖν ποτε λέγει φάσκων ἐμὲ σοφάτατον εἶναι; οὐ γὰρ δῆπον ψεύδεται γε· οὐ γὰρ θέμις αὐτῷ. καὶ πολὺν μὲν χρόνον ἡπόρουν, οὐ ποτε λέγει· ἐπειτα μόλις πάντα ἐπὶ ζήτησιν αὐτοῦ τοιαύτην τινὰ ἐτραπόρην. ἥλθον ἐπὶ τινα τῶν C δοκούντων σοφῶν εἶναι, ὡς ἐνταῦθα, εἴπερ πον, ἐλέγξων τὸ μαντεῖον καὶ ἀποφανῶν τῷ χρησμῷ, ὃν Οὐτοσὶ ἐμοῦ σοφάτερός ἐστι, σὸν δὲ ἐμὲ ἐρησθα. διασκοπῶν οὖν τούτον - ὀνόματι γὰρ οὐδὲν δέομαι λέγειν· ἢν δέ τις τῶν πολιτικῶν, πρὸς δὲν ἐγὼ σκοπῶν τοιοῦτόν τι ἐπαθον, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι - καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ ἔδοξε μοι οὗτος ὁ ἀνὴρ δοκεῖν μὲν εἶναι σοφὸς ἄλλοις τε πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ μάλιστα ἐαντῷ, εἶναι δὲ οὐ. καὶ πειτα ἐπειρώμην αὐτῷ δεικνύναι, ὃν οὕτοι μὲν εἶναι σοφός, εἴη D δὲ οὐ. ἐντεῦθεν οὖν τούτῳ τε ἀπηχθόμην καὶ πολλοῖς τῶν παρόντων. πρὸς ἐμαντὸν δὲ οὖν ἀπιών ἐλογιζόμην, ὃν Τούτον μὲν τοῦ ἀνθρώπουν ἐγὼ σοφάτερός εἰμι· κινδυνεύει μὲν γὰρ ἡμῶν οὐδέτερος οὐδὲν καλὸν καγαθὸν εἰδέναι· ἀλλ’ οὗτος μὲν οἴεται τι εἰδέναι οὐκ εἰδώς, ἐγὼ

B. VI. — ξύνοιδα ἐμαντῷ σοφὸς ὡν] Madv. § 178. a. Anm. 7. — C. ἡπόρουν, τί ποτε λέγει] Madv. § 130. b. smulg. ovfr. p. 18 B (ὧς ξει). — ὃν Οὐτοσὶ ξυν σοφάτερός ἐστι] Madv. § 192. a. — D. διασκοπῶν—ἔδοξε μοι] Madv. § 216 **). — πρὸς δὲν σκοπῶν] Madv. § 176 b. — Τούτον μὲν τοῦ ἀνθρώπουν] Madv. § 188. Anm. 5;

δέ, ὥσπερ οὐν οὐκ οἰδα, οὐδὲ οἴομαι. ἔοικα γοῦν τούτου
γε σιμικῷ τινὶ αὐτῷ τούτῳ σοφώτερος εἶναι, ὅτι ἂ μὴ
οἶδα οὐδὲ οἴομαι εἰδέναι. ἐντεῦθεν ἐπ' ἄλλον ἡα τῶν
ἐκείνου δοκούντων σοφωτέρων εἶναι· καὶ μοι ταῦτα ταῦτα
ἔδοξε· καὶ ἐνταῦθα κάκείνῳ καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀπηχ-
θόμην.

VII. Μετὰ ταῦτ' οὖν ἡδη ἐφεξῆς ἡα, αἰσθανόμενος
μεν, καὶ λοτούμενος καὶ δεδιώς, ὅτι ἀπηχθανόμην· ὅμως
δὲ ἀναγκαῖον ἐδόκει εἶναι τὸ τοῦ Θεοῦ περὶ πλείστουν
ποιεῖσθαι· ἵτεον οὖν, σκοποῦντι τὸν χρησμὸν τί λέγει,
ἐπὶ ἀπαντας τούς τι δοκοῦντας εἰδέναι. καὶ νὴ τὸν κύνα,
ὡς ἀνδρες Αθηναῖοι - δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς ταῦτη λέγειν- 22
ἡ μὴν ἐγὼ ἐπαθόν τι τοιοῦτον· οἱ μὲν μάλιστα εὐδοκι-
μοῦντες ἐδοξάν μοι ὅλιγον δεῖν τὸν πλείστουν ἐνδεεῖς
εἶναι ζητοῦντι κατὰ τὸν Θεόν, ἄλλοι δὲ δοκοῦντες φαν-
λότεροι ἐπεικέστεροι εἶναι ἀνδρες πρὸς τὸ φρονίμως
ἔχειν. δεῖ δὴ ὑμῖν τὴν ἐμὴν πλάνην ἐπιδεῖξαι, ὥσπερ
πόνους τινὰς πονοῦντος, ἵνα μοι καὶ ἀνέλεγκτος ἡ μαν-
τεία γένοιτο. Μετὰ γὰρ τοὺς πολιτικοὺς ἡα ἐπὶ τοὺς

(her følger ἐντεῦθεν ἐπ' ἄλλον ἡα). — σιμικῷ τινὶ] Maalsbe-
stemmelse til σοφώτερος. Madv. § 43.

E. VII. — ἵτεον οὐν] undst. ἐστὶ μοι; formedelest Livlighed i Udtrykket
gjengiver han de Tanker, som opstode hos ham i Anledning af
Orakelsvaret, i den direkte Form. — νὴ τὸν κύνα] Sokrates svær-
ger oftere hos Platon ved *Hunden*, rimeligvis blot for ikke at tage
Gudens Navn forsængeligt, thi han skal ogsaa undertiden have
svoret ved *Gausen*, *Platanen* og *Egen*. Hans Exempel fulgte Sto-
keren Zenon, der plejede at sværge ved *Kapers*. Imidlertid lader
Platon ham dog ogsaa undertiden sværge ved Guder, navnlig
22. Hera, s. nedfr. p. 24. E. — ὅλιγον δεῖν] Madv. § 151. Ann. 1. C. 564.
(57. a ***). — ώσπερ πόνους τινὰς πονοῦντος] Madv. § 67. a. —
ἴνα μοι καὶ ἀνέλεγκτος ἡ μαντεία γένοιτο] Sokrates's Hensigt
var egentlig kun at prøve, om Oraklet kunde gjendrives eller ej
(s. ovf. p. 21 C: ὡς ἐνταῦθα, εἰπερ πον, θλέγων τὸ μαντεῖον),
men Udsfaldet viste, at det var Skjæbnens Hensigt, at det endogsaa

ποιητάς, τοὺς τε τῶν ἡραγῳδιῶν καὶ τοὺς τῶν διθυράμ-
 βων καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς ἐνταῦθα ἐπ' αὐτοφώρῳ κατα-
 ληψόμενος ἐμαυτὸν ἀμαθέστερον ἐκείνων ὅντα. ἀναλαμ-
 βάρων οὖν αὐτῶν τὰ ποιήματα, ἃ μοι ἐδόκει μάλιστα
 πεπραγματεῦσθαι αὐτοῖς, διηρώτων ἂν αὐτοὺς τί λέγοιεν,
 ἵν' ἄμα τι καὶ μανθάνοιμι παρ' αὐτῶν. αἰσχύνομαι οὖν
 ἦμιν εἰπεῖν, ὡς ἀνδρες, τάληθῆ ὄμως δὲ δητέον. ὡς ἔπος
 γάρ εἰπεῖν, δλίγον αὐτῶν ἀπαντεῖς οἱ παρόντες ἀν βέλ-
 πουν ἔλεγον περὶ ὧν αὐτοὶ ἐπεποίηκεσαν. ἔγνων οὖν καὶ
 C περὶ τῶν ποιητῶν ἐν δλίγῳ τοῦτο, διη τοῦ σοφίᾳ ποιοῖεν
 ἀ ποιοῖεν, ἀλλὰ φύσει τινὶ καὶ ἐνθουσιάζοντες, ὥσπερ οἱ
 θεομάντεις καὶ οἱ χρησμῳδοί. καὶ γάρ οὗτοι λέγονται μὲν
 πολλὰ καὶ καλά, ἵσασι δὲ οὐδὲν ὡν λέγονται. τοιοῦτόν τι
 μοι ἐφάνησαν πάθος καὶ οἱ ποιηταὶ πεπονθότες καὶ
 ἄμα ἥσθόμην αὐτῶν διὰ τὴν ποίησιν οἰομένων καὶ τάλλα

skulde blive uigjendriveligt. Saaledes betegne vi ogsaa ofte i Dansk Udfaldet af en Ting som en Hensigt af Skjæbnen, f. Ex. han steg kun, for at falde desto dybere. — τοὺς τῶν διθυράμβων]
 B. Tredg. § 41, smlg. § 65. — πεπραγματεῦσθαι αὐτοῖς] Madv. § 38. f. Slutn. — διηρώτων ἂν] Madv. § 117. b. Anm. 3. — ὡς ἔπος εἰπεῖν] Madv. § 151 Slutn. — οἱ παρόντες] de da tilstede værende. — οἱ θεομάντεις καὶ οἱ χρησμῳδοί] Herved betegnes to forskjellige Klasser af Spaamænd: οἱ θεομάντεις (οἱ μάντεις οἱ θεῖοι, Plat. Ion p. 534 E.) ere de samme, som ellers blot kaldes μάντεις, de af Staten autoriserede Spaamænd, der sædvanligvis hørte til en gammel Familie, i hvilken Spaadomskunsten var arvelig (Bojes. p. 159); de nøde megen borgelig Agtelse; i Athen blevе nogle af dem bespiste i Prytaneion. Οἱ χρησμῳδοί ere de samme, som sædvanlig kaldes χρησμολόγοι, Charlataener, som paa egen Haand gave sig af med Sandsigerkunsten og Tegnsudlægning og meest færdedes iblandt Pöbelen. Fra den peloponnesiske Krigs Tid begyndte disse især at oversvømme Grækenland i stor Mængde. De maae vel adskilles fra de ældre χρησμολόγοι, som Bakis og Musaios, af hvem man havde skriftligt opbevarede Udsagn, der stode i megen Anseelse (Herodot.). — ἥσθόμην αὐτῶν—οἰομένων] Madv. § 58. a. Anm. 3 og § 178. a *). — ὃ οὐκ ἤσαν] nmlg. σοφοί.

σοφωτάτων είναι ἀνθρώπων, ἢ οὐκ ἡσαν. Ἀπῆλα οὖν καὶ ἐντεῦθεν, τῷ αὐτῷ οἰόμενος περιγεγονέναι, φέρετο καὶ τὸν Κληφῶν πολιτικῶν.

VIII. Τελευτῶν οὖν ἐπὶ τοὺς χειροτέχνας ἥσαν ἐμαντιῷ γὰρ ἔννήδειν οὐδὲν ἐπισταμένῳ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τούτους δέ γέρηδειν ὅτι εὑρήσοιμι πολλὰ καὶ καλὰ ἐπισταμένους. καὶ τούτου μὲν οὐκ ἐψεύσθην, ἀλλ᾽ ἡπίσταντο ἢ ἐγὼ οὐκ Κληφῶν ἡπιστάμην, καὶ μου ταύτῃ σοφάτεροι ἡσαν. ἀλλ, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, ταῦτόν μοι ἔδοξαν ἔχειν ἀμάρτημα, ὥπερ καὶ οἱ ποιηταί, καὶ οἱ ἀγαθοὶ δημιουργοὶ διὰ τὸ τὴν τέχνην καλῶς ἔξεργαζεσθαι ἐκαστος ἦσιν καὶ τὰλλα τὰ μέγιστα σοφώτατος εἶναι, καὶ αὐτῶν αὕτη ἡ πλημμέλεια ἐκείνην τὴν σοφίαν ἀπέκρυπτεν· ὡστὲ ἐμὲ ἐμαντὸν ἀνερωτᾶν ὑπὲρ Ε τοῦ χρησμοῦ, πότερα δεξαίμην ἢν οὔτως ὥσπερ ἔχω ἔχειν, Κληφῶν μήτε τι σοφὸς ὡν τὴν ἐκείνων σοφίαν, μήτε ἀμαθῆς τὴν ἀμαθίαν, ἢ ἀμφοτερα ἢ ἐκείνοις ἔχοντιν ἔχειν. ἀπευρινάμην οὖν ἐμαντιῷ καὶ τῷ χρησμῷ, ὃν μοι λυσιτελοῦ ὥσπερ ἔχω ἔχειν.

IX. Ἐκ ταυτησὶ δὴ τῆς ἔξετάσεως, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, πολλαὶ μὲν ἀπέχθειαί μοι γεγόνασι καὶ οἵτι χαλεπώταται καὶ βαρύταται, ὥστε πολλὰς διαβολὰς ἀπ' αὐτῶν γεγονέναι, ὅνομα δὲ τοῦτο λέγεσθαι, σοφὸς εἶναι. οἴονται γάρ Κληφῶν με ἐκάστοτε οἱ παρόντες ταῦτα αὐτὸν εἶναι σοφὸν, ἢ ἂν ἄλλον ἔξελέγξω· τὸ δὲ κινδυνεύει, ὡς ἄνδρες, τῷ ὅντι ὁ

VIII. — *Τελευτῶν*] Madv. § 176. c. Anm. — ἐμαντιῷ γὰρ ἔννήδειν οὐδὲν ἐπισταμένῳ] s. ovf. p. 21. B. — καὶ οἱ ἀγαθοὶ δημιουργοί] Subjektet til ἔδοξεν.

23. IX. — *οἵτι χαλεπώταται*] Madv. § 96, Anm. 1. — ὅνομα δὲ τοῦτο λέγεσθαι, σοφὸς εἶναι] Ved en Unøjagtighed i Udtrykket er Infinitiven λέγεσθαι kommen til at slutte sig som sideordnet til den nærmest foregaaende Infinitiv med ὥστε, uagtet det burde danne en selvstændig Hovedsætning, sideordnet med πολλὰ μὲν ἀπέχθειαί μοι γεγόνασι; ogsaa σοφὸς εἶναι er et unøjagtigt Udtryk istl. σοφὸς εἶναι, Madv. § 158. a. — τὸ δὲ κινδυνεύει] Saale-

Θεὸς σοφὸς εἶναι καὶ ἐν τῷ χρησμῷ τούτῳ τοῦτο λέγειν,
οὐ οὐδὲν ἀνθρωπίνη σοφία ὀλίγου τινὸς ἀξία ἔστι καὶ οὐδε-

τούτῳ νός. καὶ φαίνεται τοῦτ' οὐ λέγειν τὸν Σωκράτη, προσ-

κεκρῆσθαι δὲ τῷ ἐμῷ ὄντοματι, ἐμὲ παραδειγματιονύμε-

B νος, ὥσπερ ἂν εἰ εἴποι, ὅτι Οὐτος ὑμῶν, ὡς ἀνθρωποι,
σοφώτατός ἔστιν, ὅσις ὥσπερ Σωκράτης ἔγνωκεν, ὅτι οὐ-

δενὸς ἀξίος ἔστι τῇ ἀληθείᾳ πρὸς σοφίαν. ταῦτ' οὖν
ἐγὼ μὲν ἔη καὶ τὴν περιῳχὴν ζητῶ καὶ ἐρευνῶ κατὰ τὸν
Θεόν, καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἀντανταῖς τιναις οἰωματι
σοφὸν εἶναι· καὶ ἐπειδάν μοι μὴ δοκῇ, τῷ Θεῷ βοηθῶν
ἐνδείκνυμαι, ὅτι οὐκ ἔστι σοφός. καὶ ὑπὸ ταύτης τῆς
ἀσχολίας οὔτε τὸν τῆς πόλεως πρᾶξαι μοι σχολὴ γέρο-

C νεν ἀξιον λόγου οὔτε τῶν οἰκείων ἀλλ' ἐν πενίᾳ μνοίς
εἰμὶ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ λατρείαν.

X. Πρὸς δὲ τούτοις οἱ νέοι μοι ἐπανολούθοῦντες, οἵς
μάλιστα σχολὴ ἔστιν, οἱ τῶν πλονσιωτάτων, αὐτόματοι
χαίροντες ἀκούοντες ἐξεταζομένων τῶν ἀνθρώπων, καὶ
αὐτοὶ πολλάκις ἐμὲ μιμοῦνται, εἴτα ἐπιχειροῦσιν ἄλλονς

des sættes ofte i Begyndelsen af en Sætning, der indeholder en Berigtingelse af en foregaaende Paastand, τὸ δὲ absolut og uden grammatiske Sammenhæng med det følgende; man kan underforstaaε *ὅτι* og tage Artiklen som demonstrativt Pronomen; men *det* er det, saaledes forholder det sig. Undertiden siges paa samme Maade τὸ δὲ ἀληθές. — ὀλίγον τινὸς—καὶ οὐδενός] καὶ har her samme forhøjende Betydning som det latinske *atque* eller *atque adeo*. — τοῦτ' οὐ λέγειν τὸν Σωκράτη] Madv. § 25. Anm. 3. —
B. οὔτε τὸν τῆς πόλεως] Tregd. § 135. — διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ
C. λατρείαν] s. ovf. τῷ Θεῷ βοηθῶν. Han betragter hele dem i det foregaaende beskrevne Fremgangsmaade som en Virksomhed i Gudens Tjeneste, forsaavidtsom den gik ud paa at undersøge Sandheden af Apollons Orakelsvar.
X. — αὐτόματοι χαίροντες] finde af sig selv Fornøjelse i. —
ἀκούοντες ἐξεταζομένων τῶν ἀνθρώπων] s. ovf. p. 22. C.
ἡσθόμην αὐτῶν—οἰομένων. — εἴτα ἐπιχειροῦσι] og forsøge *da*, som en Følge deraf (*atque ita*).

ἔξεταζειν κάπειτα, οἷμαι, εὐρίσκουσι πολλὴν ἀφθονίαν οἰομένων μὲν εἰδέναι τι ἀνθρώπων, εἰδότων δὲ δλίγα ἡ οὐδέν. ἐντεῦθεν οὖν οἱ ὑπ' αὐτῶν ἔξεταζόμενοι ἔμοι δογίζονται, ἀλλ' οὐχ αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν, ὃς Σωκράτης τίς ἐστι μιαράταος καὶ διαφθείρει τοὺς νέους. καὶ ἐπειδάν τις αὐτοὺς ἐρωτᾷ, ὅτι ποιῶν καὶ ὁ τι διδάσκων, ἔχουσι μὲν οὐδὲν εἰπεῖν, ἀλλ' ἀγνοοῦσιν ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν ἀπορεῖν, τὰ κατὰ πάντων τῶν φιλοσοφούντων πρόχειρα ταῦτα λέγοντιν, ὅτι τὰ μετέωρα καὶ τὰ ὑπὸ γῆς, καὶ θεοὺς μὴ νομίζειν, καὶ τὸν ἥτιον λόγον πρείτω ποιεῖν. τὰ γὰρ ἀληθῆ, οἶμαι, οὐκ ἀν ἐθέλοιεν λέγειν, ὅτι κατάδηλοι γίγνονται προσποιούμενοι μὲν εἰδέναι, εἰδότες δὲ οὐδέν. ἄτε οὖν, οἶμαι, φιλότυμοι ὅντες καὶ Ε σφοδροὶ καὶ πολλοί, καὶ ἔνντειαγμένως καὶ πιθανῶς λέγοντες περὶ ἐμοῦ, ἐμπεπλήκασιν ὑμῶν τὰ ὄτα καὶ πάλαι καὶ σφοδρῶς διαβάλλοντες. ἐκ τούτων καὶ Μέλητός μοι ἐπέθειτο καὶ Ἀνυτος καὶ Λίκων, Μέλητος μὲν ὑπὲρ τῶν ποιητῶν ἀχθόμενος, Ἀνυτος δὲ ὑπὲρ τῶν δημιουργῶν καὶ τῶν πολιτικῶν, Λίκων δὲ ὑπὲρ τῶν ὅητό- 24 ρων. ὥστε, ὅπερ ἀρχόμενος ἐγὼ ἐλεγον, Θεαμάταιοι^μ ἀν, εἰ οἵσις τὸ εἴην ἐγὼ ἴμων ταύτην τὴν διαβολὴν ἔξελέσθαι ἐν οὐτως δλίγῳ κρόνῳ, οὕτω πολλὴν γεγονυῖαν. Ταῦτη^ν ἔστιν ὑμῖν, ὡς ἀρδεσ Αθηναῖοι, τάληθῆ, καὶ ὑμᾶς οὕτε μέγα οὔτε σμικρὸν ἀποκρυψάμενος ἐγὼ λέγω οὐδὲ ὑποστειλάμενος. καίτοι οἶδα σκεδὸν, ὅτι τοῖς αὐτοῖς ἀπεκ-

D. ὅτι ποιῶν καὶ ὁ τι διδάσκων] Madv. § 176. b; her underforstaaes αὐτοὺς διαφθείρει. — ὅτι τὰ μετέωρα κ. τ. ξ.] undfist. διδάσκων διαφθείρει τοὺς νέους. — κατάδηλοι γίγνονται προσποιούμενοι] Madv. § 177. b. — ἄτε οὖν φιλότυμοι ὅντες] Madv. § 175. E. c. — ἔνντειαγμένως] Billedet er hentet fra Soldater, som i sluttede Geledder gaae løs paa Fjenden. — Λίκων] s. Indl. p. 6. — 24. ἀρχόμενος] Madv. § 176. c. Anm. sml. ovf. p. 22 C. τελευτῶν, — τοῖς αὐτοῖς] netop herved.

Θάνομαι. ὁ καὶ τεκμήριον, ὅτι ἀληθῆ λέγω καὶ ὅτι
αὕτη ἔστιν ἡ διαβολὴ ἡ ἐμὴ καὶ τὰ αἴτια ταῦτα ἔστι.
B καὶ οὐκέτι τε νῦν οὐκέτι τε αὐθις ζητήσῃς ταῦτα, οὐτως εὐ-
ργήσεται.

XI. Περὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρῶτοι μου κατήγοροι κατη-
γόρουν, αὕτη ἔστω ικανὴ ἀπολογία πρὸς ὑμᾶς. πρὸς δὲ
Μέλητον τὸν ἀγαθόν τε καὶ φιλόπολιν, ὃς φησι, καὶ τοὺς
ὑστέρους μετὰ ταῦτα πειράσομαι ἀπολογεῖσθαι. αὐθις
γάρ δὴ, ὥσπερ ἐτέρων τούτων ὄντων κατηγόρων, λάβωμεν
αὐτὴν τούτων ἀνταμοσίαν. ἔχει δέ πως ὡδε· Σωκράτη
φησὶν ἀδικεῖν τούς τε νέους διαφθείροντα καὶ
θεοὺς, οὓς ἡ πόλις νομίζει, οὐ νομίζοντα, ἔτεροι
C δὲ δαιμόνια καίνα. Τὸ μὲν δὴ ἔγκλημα τοιοῦτον
ἔστι· τούτου δὲ τοῦ ἔγκληματος ἐν ἐπαστον ἐξετάσωμεν.
Φησὶ γάρ δὴ τοὺς νέους ἀδικεῖν με διαφθείροντα. ἔγώ
δέ, ὡς ἀνδρος Ἀθηναῖοι, ἀδικεῖν φημι Μέλητον, ὅτι σπουδὴ¹
χαριεντίζεται, ὁρδίως εἰς ἀγῶνας καθιστάς ἀνθρώποις,
περὶ πραγμάτων προσποιούμενος σπουδάζειν καὶ κήδεσθαι,
ῶν οὐδὲν τούτῳ πάποτε ἐμέλησεν. ὡς δὲ τοῦτο οὕτως
ἔχει, πειράσομαι καὶ ὑμῖν ἐπιδεῖξαι.

XII. Καὶ μοι δεῦρο, ὡς Μέλητε, εἰπέ· Ἄλλο τι ἡ περὶ^D
πολλοῦ ποιεῖ, ὅπως ὡς βέλτιστοι οἱ νεώτεροι ἔσονται;
Ἐγωγε. Ἰθι δὴ νῦν εἰπὲ τούτοις, τίς αὐτοὺς βελτίους

B. XI. — ὥσπερ ἐτέρων τούτων ὄντων] s. ovf. p. 19 B. Madv. § 181. Ann. 2. — *δαιμόνια*] s. nedfr. p. 27 C. Sokrates anfører her blot Indholdet af Anklageskriftet efter Hukommelsen; s. Indl. C. p. 6. — *σπουδὴ χαριεντίζεται*] Meletos siges at *spøge i Alvor*, fordi han letsindigen (*ὅρδίως*) rejste en alvorlig Anklage imod Sokrates om en Gjenstand, som han selv aldrig havde bekymret sig om.

XII. — *Καὶ μοι δεῦρο*] Paa saadanne Spørgsmaal for Domstolen var Modparten forpligtet til at svare; s. nedfr. p. 25 D. og p. 27. A. B. C. — *ἄλλο τι ἡ*] Madv. § 199. b. og § 215. b. Ann. — D. *ὅπως—ἔσονται*] Madv. § 123.

ποιεῖ; δῆλον γαρ, ὅτι οἰσθα, μέλον γέ σοι. τὸν μὲν γὰρ διαφθείροντα ἔξενδρον, ὡς φῆς, ἐμέ εἰσάγεις τοντοισὶ καὶ κατηγορεῖς· τὸν δὲ δὴ βελτίους ποιοῦντα ἵθι εἰπὲ καὶ μήνυσον αὐτοῖς, τίς ἐστιν. ὁρᾶς, ὡς Μέλητε, ὅτι σιγᾶς καὶ οὐκ ἔχεις εἰπεῖν; καίτοι οὐκ αἰσχρόν σοι δοκεῖ εἶναι καὶ ἴκανὸν τεμῷοιν οὖν δὴ ἐγὼ λέγω, ὅτι σοι οὐδὲν μεμέληκεν; ἀλλ᾽ εἰπέ, ὡς γαθέ, τίς αὐτοὺς ἀμείνους ποιεῖ; Οἱ νόμοι. Ἀλλ' οὐ τοῦτο ἐρωτῶ, ὡς βέλτιστε, ἀλλὰ τίς ἄνθρωπος, ὃστις πρώτον καὶ αὐτὸ τοῦτο οἶδε, τοὺς νόμους. Οὗτοι, ὡς Σώκρατες, οἱ δικασταί. Πῶς λέγεις, ὡς Μέλητε; οἵδε τοὺς νέους παιδεύειν οἷοί τέ εἰσι καὶ βελτίους ποιοῦσι; Μάλιστα. Πότερον ἀπαντες, ἢ οἱ μὲν αὐτῶν, οἱ δὲ οὐν; Ἀπαντες. Εὐ γε, νὴ τὴν Ἡραν, λέγεις, καὶ πολλὴν ἀφθονίαν τῶν ὀφελούντων. τί δὲ δῆ; οἵδε οἱ ἀκροαταὶ βελτίους ποιοῦσιν, ἢ οὐν; Καὶ οὗτοι. Τί δὲ οἱ 25 βουλευταί; Καὶ οἱ βουλευταί. Ἀλλ' ἄρα, ὡς Μέλητε, μὴ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οἱ ἐκκλησιασταί, διαφθείρονται τοὺς νεωτέρους; ἢ κάκεῖνοι βελτίους ποιοῦσιν ἀπαντες; Κάκεῖνοι. Πάντες ἄρα, ὡς ἔστιν, Ἀθηναῖοι καλοὶς καγαθὸὺς ποιοῦσι πλὴν ἔμοιν, ἐγὼ δὲ μόνος διαφθείρω· οὕτω λέγεις; Πάντη σφόδρα ταῦτα λέγω. Πολλὴν γέ ἔμοιν κατέγνωκας δυστυχίαν. καί μοι ἀπόκριναι· ἢ καὶ περὶ ἵππους οὕτω σοι δοκεῖ ἔχειν; οἱ μὲν βελτίους ποιοῦντες αὐτοὺς πάντες ἄνθρωποι εἶναι, εἰς δέ τις ὁ διαφθείρων; ἢ τοῦντον τούτον πᾶν εἰς μέν τις ὁ βελτίους οἰός τ' ὥν

μέλον γέ σοι] Madv. p. 182. — ἐμὲ εἰσάγεις τοντοισί] smlgn. nedfr. p. 25 D: εἰσάγεις δένδρο, og p. 29 A: εἰσάγειν εἰς δικαστήριον om E. at bringe en for Retten for at anklage ham. — τί δὲ δῆ] hrad nu 25. fremdeles? — ἀλλ' ἄρα—μὴ] Madv. § 199. b. — τοὺς νεωτέρους] de, som endnu ikke maatte deltage i Folkeforsamlingerne; s. Bojes. p. 77 og 78. — πολλὴν γέ ἔμοιν κατέγνωκας δυστυχίαν] B. Madv. § 59. a. — οἱ μὲν βελτίους ποιοῦντες]. Fra δοκεῖ maa underforstaaes δοκοῦσι. — τούναντιον] Madv. § 190.

ποιεῖν ἡ πάνυ δλίγοι, οἱ ἵππικοι· οἱ δὲ πολλοὶ ἐάνπερ
ξυνῶσι καὶ χρῶνται ἅπποις, διαφθείρουσιν; οὐχ οὕτως
ἔχει, ὡς Μέλητε, καὶ περὶ ἅππων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων
ξώσιν; πάντως δήπον, ἐάν τε σὺ καὶ Ἀρντος οὐ φῆτε
ἐάν τε φῆτε. πολλὴ γάρ ἂν τις εὐδαιμονία εἴη περὶ
τοὺς νέοντας, εἰ εἰς μὲν μόνος αὐτοὺς διαφθείρει, οἱ δὲ
ἄλλοι ὠφελοῦσιν. ἀλλὰ γάρ, ὡς Μέλητε, ίπανθρωποι
κακούνται, ὅτι οὐδεπάποτε ἐφρόντισας τῶν νέων, καὶ σαφῶς
ἀποφαίνεις τὴν σαυτοῦ ἀμέλειαν, ὅτι οὐδέν τοι μεμέληκε
περὶ ὃν ἐμὲ εἰσάγεις.

XIII. Ἐπι δὲ ἡμῖν εἰπέ, ὡς πρὸς Λιὸς Μέλητε, πότε-
ρον ἔσιν οἰκεῖν ἄμεινον ἐν πολίταις χρηστοῖς, ἢ πονη-
ροῖς; ὡς ταῦτα, ἀπόκριναι οὐδὲν γάρ τοι χαλεπὸν ἐρωτῶ.
οὐχ οἱ μὲν πονηροὶ κακόν τι ἐργάζονται τοὺς ἀεὶ ἐγγυ-
τάτῳ ἑαυτῶν ὄντας, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἀγαθόν-ι; Πάντα γε.
D. Ἐστιν οὖν ὅστις βούλεται ὑπὸ τῶν ξυνόντων βλάπτεσθαι
μᾶλλον ἢ ὠφελεῖσθαι; ἀπόκριναι, ὡς γαθές καὶ γάρ ὁ
νόμος κελεύει ἀποκρίνεσθαι. ἐσθρόνος ὅστις βούλεται βλάπ-
τεσθαι; Οὐ δῆτα. Φέρε δή, πότερον ἐμὲ εἰσάγεις δεῦρο
ώς διαφθείροντα τοὺς νεωτέρους καὶ πονηροτέρους ποιοῦντα
ἐκόντα ἢ ἀποντα; Ἐκόντα ἐγωγέ. Τί δῆτα, ὡς Μέλητε;
τοσοῦντον σὺ ἐμοῦ σοφωτερος εἶ τηλικούτου ὄντος τηλικόσθε
ῶν, ὥστε σὺ μὲν ἐγνωματεῖς, ὅτι οἱ μὲν κακοὶ κακόν τι ἐρ-

ἐάν τε—οὐ φῆτε] Madv. § 202. a. Ann. — πολλὴ
γάρ ἀν—εῖη—, εἰ—διαφθείρει] Madv. § 135 og Ann. 1. a.

C. XIII. — κακόν τι ἐργάζονται]. Ἐργάζεσθαι adskiller sig fra ποιεῖν
derved at det udtrykkeligen udhæver Subjektet som handlende
med Bevidsthed og Tilregnelighed, hvorimod ποιεῖν er det almindelige
Udtryk for al Gjøren, hvilket dersør også kan forekomme
i samme Forbindelser som ἐργάζεσθαι, hvor man ikke vil udhæve
hin Bibetydning. Specielt betegner ποιεῖν en Gjøren, som har en
enkelt frembragt Gjenstand eller Tilstand til Resultat; s. nedfr. E:
D. ἐάν τια μοχθηρὸν ποιήσω. — ἀεὶ] til enhver given Tid. — ὥστε σὺ

γάζονται ἀεὶ τὸν μάλιστα πλησίον ἔαντῶν, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἐ^E
ἀγαθόν· ἐγὼ δὲ δὴ εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἥκω, ὥστε καὶ
τοῦτ' ἀγνοῶ, ὅτι, ἐάν τινα μοχθηρὸν ποιήσω τῶν ξυνόν-
των, κινδυνεύσω κακόν τι λαβεῖν ἀπ' αὐτοῦ, ὥστε τοῦτο
τὸ τοσοῦτον κακόν ἑκὼν ποιῶ, ὡς φῆς σύ; ταῦτα ἐγώ σοι
οὐ πειθομαι, ὡς Μέλητε, οἷμαι δὲ οὐδὲ ἄλλον ἀνθρώπων
οὐδένα· ἀλλ᾽ η ὡν διαφθείρω, η διαφθείρω ἀκον, ὥστε 26
σύ γε καὶ ἀμφότερα ψεύδει. εἰ δὲ ἄκον διαφθείρω,
τῶν τοιούτων καὶ ἀκονσίων ἀμαρτημάτων οὐ δεῦρο νόμος
εἰσάγειν ἐστίν, ἀλλ᾽ ίδιᾳ λαβίντα διδάσκειν καὶ νοιτε-
τεῖν δῆλον γάρ, ὅτι, ἐὰν μάθω, πανόρματι ὁ γε ἄκον ποιῶ.
σὺ δὲ ξυγγενέσθαι μέν μοι καὶ διδάξαι ἔφυγες καὶ οὐκ
ἡθέλησας, δεῦρο δὲ εἰσάγεις, οἱ νόμος ἐστὶν εἰσάγειν τὸν
κολάσεως δεομένους, ἀλλ᾽ οὐ μαθήσεως.

XIV. Ἄλλὰ γάρ, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τούτο μὲν δῆλον
ἡδη ἐστίν, δὲ ἐγὼ ἔλεγον, ὅτι Μέλητῳ τοίτων οὔτε μέγα B
οὔτε συικρὸν πάποτε ἐμέλησεν. δομας δὲ δὴ λέγε ἡμῖν,
πῶς με φῆς διαφθείρειν, ὡς Μέλητε, τὸν νεωτέρους; η
δῆλον δὴ, ὅτι κατὰ τὴν γραφὴν, ἣν ἐγράψω, θεοὺς διδά-
σκοντα μὴ νομίζειν οὓς η πόλις νομίζει, ἔτερα δὲ δαιμό-

μὲν—ἐγὼ δὲ δὴ] Madv. § 189. a; δὴ giver her Udtrykket samme ironiske Anströg som Partiklen ἄρα; s. ovfr. til p 17. B. — E. εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας] Madv. § 50. a. — μοχθηρόν] slet, fordærvet. Den højeste Grad af moralisk Slethed, især rænkefuld Ondskab betegnes ved πονηρός, mods. χρηστός, s. ovfr. i Beg. af Kap.; κακός er det almindelige Udtryk for alt hvad der ikke er godt. — 26. οἷμαι δὲ οὐδὲ ἄλλον—οὐδένα] Madv. § 214. Ann. 1. — εἰ δὲ ἄκον διαφθείρω] Af dette Sted sees, at ἄκον bruges om Personer, ἀνόνυμος om Hændlinger. Den samme Forskjel bestaaer ogsaa imellem ξών og ξονόμως; dog iagttaages denne Forskjel ikke altid, idet navnlig ξονόμως hyppig forekommer om Personer. — πανόρματι] undlst. ποιῶν. Madv. § 214, Ann. 2; smlgn. § 177. a B. XIV. — η δῆλον δὴ] Madv. § 199. a. (smlgn lat. Sprogl. § 463. c). — θεοὺς διδάσκοντα] undlst. μὲ φῆς διαφθείρειν τὸν νεωτ. —

νια καινά; οὐ ταῦτα λέγεις ὅτι διδάσκων διαφθίζω; Πάνυ μὲν οὖν σφόδρα ταῦτα λέγω. Πρὸς αὐτῶν τοίνυν, ὡς Μέλητε, τούτων τῶν Θεῶν, ὃν νῦν ὁ λόγος ἐστίν, εἰπὲ ἔτι σαφέστερον καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοντοισί. ἐγὼ
 C γὰρ οὐ δύναμαι μαθεῖν, πότερον λέγεις διδάσκειν με
 νομίζειν εἶναι τινὰς Θεούς, καὶ αὐτὸς ἄρα νομίζω εἶναι
 Θεοὺς καὶ οὐκ εἰμὶ τὸ παράπαν ἀθεος οὐδὲ ταῦτη ἀδικῶ,
 οὐ μέντοι οὐσπερ γε ἡ πόλις, ἀλλ ἐτέρους, καὶ τοῦτ
 ἔστιν ὃ μοι ἐγκαλεῖς, ὅτι ἐτέρους· ἢ παντάπασι με φῆς
 οὐτε αὐτὸν νομίζειν Θεοὺς τούς τε ἄλλον ταῦτα διδά-
 σκειν. Ταῦτα λέγω, ὡς τὸ παράπαν οὐ νομίζεις Θεούς.
 D Ὡς θαυμάσιες Μέλητε, ἵνα τί ταῦτα λέγεις; οὐδὲ ἥλιον
 οὐδὲ σελήνην ἄρα νομίζω Θεοὺς εἶναι, ὥσπερ οἱ ἄλλοι
 ἀνθρώποι; Μὰ Δί, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐπεὶ τὸν μὲν
 ἥλιον λίθον φησὶν εἶναι, τὴν δὲ σελήνην γῆν. Ἀναξα-
 γόρον οἴει κατηγορεῖν, ὡς φίλε Μέλητε, καὶ οὕτω κατα-
 φρονεῖς τῶνδε καὶ οἴει αὐτὸνς ἀπείρους γραμμάτων εἶναι,
 ὥστε οὐκ εἰδέναι, ὅτι τὰ Ἀναξαγόρου βιβλία τον Κλαζο-

οὐ ταῦτα λέγεις ὅτι διδάσκων] Ταῦτα er afhængigt af διδάσκων. —
 C. ὃν νῦν ὁ λόγος ἐστίν] Madv. § 48; smlgn. Anm. — Ἱνα τί ταῦτα
 D. λέγεις] Madv. § 198. a*). — οὐδὲ ἥλιον οὐδὲ σελήνην] Forestill-
 lingen om Solen og Maanen som selvstændige guddommelige Væs-
 ner findes allerede tidligt hos Grækerne; *Helios* og *Selene* ere af
 Titanernes Slægt, Børn af Hyperion og Theia; men efterhaanden
 smelte de sammen med *Apollon* som Solgud og *Artemis* som
 Maanegudinde. Hos Homer er endnu *Helios* bestemt adskilt fra
Apollon, og selv i senere Tider, efterat hin Sammenblanding havde
 fundet Sted, vedligeholdt sig paa visse Steder en særegen Dyrkelse
 af denne Gud, navnlig paa Rhodos, hvor den berømte Kolos af
 Solguden fandtes (Tred. Kunsthist. § 76.). — Ἀναξαγόρον] Tred.
 § 125. Han lærte blandt andet, at Solen var en gjennemglødet
 Masse (μύδος διάπνυος). At Meletos uden videre tillagde
 Sokrates Anaxagoras's Meninger, kom vel af, at Sokrates i sin
 Ungdom havde været en Tihører af Anaxagoras og hans Discipel
 Archelaos; smlgn. Indledning p. 5.

μενίου γέμει τούτων τῶν λόγων. καὶ δὴ καὶ οἱ νέοι ταῦτα παρὸν ἔμοῦ μανθάνοντιν, ἀ εἴσεστιν ἐνίστε, εἰ πάνυ πολλοῦ, δραχμῆς ἐκ τῆς δραχήστρας πριαμένοις Σωκράτους Ε καταγελᾶν, ἐὰν προσποιηται ἑαυτοῦ εἶναι, ἄλλως τε καὶ οὗτος ἀτοπα ὄντα. ἀλλ’ ὡς πρὸς Λιός, οὐτιστέ σοι δοκῶ οὐδένα νομίζειν Θεὸν εἶναι; Οὐ μέντοι μὰ Λί, οὐδὲ ὁ πωστιοῦν. Ἀπιστός γ' εἰ, ὡς Μέλητε, καὶ ταῦτα μέντοι, ὡς ἔμοὶ δοκεῖς, σαντῷ. ἔμοὶ γὰρ δοκεῖ οὐνιστέ, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, πάνυ εἶναι ὑβριστῆς καὶ ἀπόλαστος, καὶ ἀτεχνῶς τὴν γραφὴν ταίτην ὑβρεῖ τινὶ καὶ ἀπόλασίᾳ καὶ νεότητι γράψασθαι. ἔοικε γὰρ ὁσπερ αἰνυματιξντιθέντι 27 διαπειρωμένῳ, Ἄρα γνώσεται Σωκράτης ὃ σοφὸς δὴ ἔμοῦ χαριεντιζομένον καὶ ἐναντί' ἐμαντῷ λέγοντος, ἢ εἴσαπατήσω αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀκούοντας; οὗτος γὰρ ἔμοὶ φαίνεται τὰ ἐναντία λέγειν αὐτὸς ἑαυτῷ ἐν τῇ γραφῇ, ὡσπερ ἀν εἰ εἶποι Ἀδικεῖ Σωκράτης Θεοὺς οὐ νομίζων, ἀλλὰ Θεοὺς νομίζων. καίτοι τοῦτο ἐστι παιζοντος.

καὶ δὴ καὶ οἱ νέοι] Ironi. — ἀ εἴσεστιν ἐνίστε] Relativet hører til E. Participiet. Madv. § 176. a. — δραχμῆς ἐκ τῆς δραχήστρας πριαμένοις] Paa Torvet i Athen fandtes en Dandseplads med et Alter for de 12 store Guder; her har rimeligvis Bogudsalget (τὰ βιβλία) været. Meningen er altsaa, at de unge selv kunde gaae hen og kjöbe sig Anaxagoras's Skrifter, hvis det gik meget højt, for en Drachme, og udlee Sokrates, hvis han udgav hans Meninger for sine egne. — ἄλλως τε καὶ] tilmed, især; s. nedfr. p. 35. D. — ἀπιστός γ' εἰ—σαντῷ] det er utroligt hvad du siger, og det endogsaa for dig selv. Han sigter herved til den Modsigelse, som Meletos indviklede sig i ved at indrømme, at Sokrates antog δαιμόνια, men ikke Guder; s. nedfr. Kap. XV. — ἔοικε γὰρ—ξντιθέντι] Madv. 27. § 177. Anm. 5*). Om de to Participier s. Madv. § 176. d. — διαπειρωμένῳ, Ἄρα γνώσεται] Istedetfor i afhængig Form at anføre Indholdet af det anstillede Forsøg, fremsætter han i direkte Form hans egne Tanker ved Forsøget; (s. ovfr. p. 21 E: Ιτέον οὖν). — γνώσεται ἔμοῦ—χαριεντιζομένον] Samme Konstruktion, som efter αἰσθάνομαι, s. ovfr. p. 22 C.

XV. Συνεπισκέψασθε δή, ὃ ἀνδρες, ἢ μοι φαίνεται τάῦτα λέγειν· σὺ δὲ ἡμῖν ἀπόκυναι, ὃ Μέλητε. ὑμεῖς δέ, ὅπερ καὶ ἀρχὰς ὑμᾶς παρηγέσαμην, μέμνησθέ μοι μὴ θορυβεῖν, ἐάν ἐν τῷ εἰωθότι τρόπῳ τοὺς λόγους ποιῶμαι. ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων, ὃ Μέλητε, ἀνθρώπεια μὲν νομίζει πράγματ' εἶναι, ἀνθρώπους δὲ οὐ νομίζει; ἀποκρινέσθω, ὃ ἀνδρες, καὶ μὴ ἄλλα καὶ ἄλλα θορυβεῖτω. ἔσθ' ὅστις ἵππον μὲν οὐ νομίζει εἶναι, ἵππικὰ δὲ πράγματα; ἢ ἀλητὰς μὲν οὐ νομίζει, αὐλητικὰ δὲ πράγματα; οὐκ ἔστιν, ὃ ἀριστε ἀνδρῶν εἰ μὴ σὺ βούλει ἀποκρίνασθαι, ἐγὼ σοι λέγω καὶ τοῖς ἄλλοις τοντοισι. ἄλλὰ τὸ επὶ τούτῳ γε ἀπόκυναι ἔσθ' ὅστις δαιμόνια μὲν νομίζει πράγματ' εἶναι, δαιμονας δὲ οὐ νομίζει; Οὐκ ἔστιν. Ως ὄντηςσας, ὅτι μόγις ἀπεκρίνω ὑπὸ τοιωνὶ ἀναγκαζόμενος. οὐκοῦν δαιμόνια μὲν φύς με καὶ νομίζειν καὶ διδάσκειν, εἴτε οὖν καινά, εἴτε παλαιά· ἄλλος οὖν δαιμόνια γε νομίζω κατὰ τὸν σὸν λόγον, καὶ ταῦτα καὶ διωμόσω ἐν τῇ ἀντιγραφῇ. εἰ δὲ δαιμόνια νομίζω, καὶ δαιμονας δήπον πολλὴ ἀνάγκη νομίζειν με ἔστιν. οὐκ οὕτως ἔχει; ἔχει δῆ. τίθημι γάρ σε διολογοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἀποκρίνει. τοὺς δὲ δαιμονας οὐχὶ ἥτοι Θεούς γε ἡγούμεθα ή θεῶν

B. XV. — En τῷ εἰωθότι τρόπῳ] paa min vante Viis; s. Tredg. § 136. — ἄλλα καὶ ἄλλα θορυβεῖτω] yltre sit Mishag snart paa een C. snart paa en anden Maade. — οὐκοῦν δαιμόνια μὲν φύς] Madv. § 199. b. Ann. — Διωμόσω ἐν τῇ ἀντιγραφῇ] s. Indl. Ann. 5. — τοὺς δὲ δαιμονας—ἡγούμεθα]. Her kan mærkes Forskjellen imellem νομίζειν og ἡγεῖσθαι, af hvilke det første betegner en moralsk Overbevisning, en Tro paa det eengang vedtagne (Θεοὺς νομίζειν, at troe paa Guder), det sidste en Antagelse, der grunder sig paa en Fornuftslutning. Men da begge Dele godt kunne være forenede, saa kunne disse to Udtryk ogsaa i mange Tilsælde træde istedetfor hinanden, saaledes som her i det følgende bestandigt bruges ἡγεῖσθαι om det samme, som i det foregaaende bestandigt er betegnet ved νομίζειν, smldgn. nedfr. til p. 40. A.

παῖδας; φῆς ἢ οὐ; Πάντα γε. Οὐκοῦν εἴπερ δαίμονας ἡγούμαι, ὃς σὺ φῆς, εἰ μὲν θεοί τινές εἰσιν οἱ δαίμονες, τοῦτο ἂν εἴη ὁ ἐγώ φημι σε αἰνίττεσθαι καὶ χαριεντίζεσθαι, θεοὺς οὐχ ἡγούμενον φάναι ἐμὲ θεοὺς αὐτὸν ἡγεῖσθαι πάλιν, ἐπειδήπερ γε δαίμονας ἡγοῦμαι· εἰ δὲ αὐτὸι οἱ δαίμονες θεῶν παῖδες εἰσιν νόθοι τινὲς ἢ ἐκ νυμφῶν ἢ ἐκ τινῶν ἄλλων, ὡν δὴ καὶ λέγονται, τίς ἂν ἀνθρώπων θεῶν μὲν παῖδας ἡγοῦτο εἶναι, θεοὺς δὲ μη; δύοις γὰρ ἂν ἀπότοπον εἴη, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἵππων μὲν παῖδας ἡγοῦτο ἢ καὶ ὄντων, τοὺς ἡμίόνους, ἵππους δὲ καὶ ὄντους μὴ ἡγοῦτο εἶναι. ἀλλ', ὡς Μέλλητε, οὐκ ἔστιν ὅπως σὺ ταῦτα οὐχὶ ἀποπειρώμενος ἡμῶν ἐγράψω τὴν γραφὴν ταύτην, ἢ ἀπορῶν ὅ τι ἐγκαλοῦς ἐμοὶ ἀληθὲς ἀδίκημα· ὅπως δὲ σύ τινα πείθοις ἂν καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντα ἀνθρώπων, ὃς τοῦ ἀντοῦ ἔστι καὶ δαιμόνια καὶ θεῖα ἡγεῖσθαι, καὶ αὐτὸν μήτε δαίμονας μήτε θεοὺς ἡρωας, οὐδεποτε μηχανή ἔστιν.

XVI. Ἀλλὰ γάρ, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ὃς μὲν ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ πατὰ τὴν Μελήτου γραφήν, οὐ πολλῆς μοι δοκεῖ εἶναι ἀπολογίας, ἀλλ' ἴκανά καὶ ταῦτα· δὲ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἔλεγον, ὅτι πολλῇ μοι ἀπέκθεια γέγονε καὶ πρὸς πολλούς, εὖ ἵστε ὅτι ἀληθές ἔστι. καὶ τοῦτο ἔστιν δὲ ἐμὲ αἰρήσει, ἐάνπερ αἰοῖ, οὐ Μέλητος οὐδὲ Ἀνν-

- D. Οὐκοῦν εἴπερ δαίμονας—εἰ μὲν—εἰ δὲ αὐτὸι] Den almindelige Betin-gelse forsgrener sig i 2 specielle Bet., hver med sin Eftersætning. — φάναι] Madv. § 157. — ὡν δὴ καὶ λέγονται] Madv. § 103. Anm. 4. — E. τίς ἂν—θεῶν μὲν—θεοὺς δὲ μη] Madv. § 189. a. — ἵππων—ἢ καὶ ὄντων] Mulæslerne kunne siges at være Børn af Heste eller Esler, naar der kun tages Hensyn til de mandlige Forældre, idet et Mul-wæsel kan være avlet enten af en Hingst og et Esel eller af et Asen og en Hoppe. — οὐχ ἔστιν ὅπως] Madv. § 123. Anm. 2. (§ 102. b. Anm. 2). — ταῦτα—ἀποπειρώμενος] Ταῦτα staaer her adver-bialt: *handed, paa denne Maade,* Madv. § 27. a. Anm. 2.
28. XVI. — δὲ ἐμὲ αἰρήσει] s. ovfr. til p. 19 C.

τοις, ἀλλ ἡ τῶν πολλῶν διαβολή τε καὶ φθόνος· ἐδὴ πολλοὺς καὶ ἄλλους καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἥρηκεν, οἱμα
B δὲ καὶ αἰρήσειν οὐδὲν δὲ δεινὸν, μὴ ἐν ἐμοὶ σῆ.

Ἴσως δὲ ὃν εἶποι τις. Εἴτε οὐκ αἰσχύνει, ὡς Σώκρατες, τοιοῦτον ἐπιτίθενται ἐπιτίθενται, ἐξ οὗ κινδυ-
νεύεις ννὴν ἀποθανεῖν; Ἐγὼ δὲ τούτῳ ἀν δίκαιον λόγον
ἀντείπομι, ὅτι Οὐ καλῶς λέγεις, ὡς ἄνθρωπε, εἰ οἵει
δεῖν κινδύνουν ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνάραι ἄνδρα,
ὅτου τι καὶ σμικρὸν ὄφελός ἐστιν, ἀλλ οὐκ ἐκεῖνο μόνον
σκοπεῖν, ὅταν πράτιη, πότερον δίκαια ἢ ἄδικα πράττει,
καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἔργα ἢ κακοῦ. φαῦλοι γὰρ ἐν τῷ
C γε σῷ λόγῳ εἰεν τῶν ἡμιθέων ὅσοι ἐν Τροίᾳ τειελευτή-
κασιν, οἵ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Θέτιδος νιός, ὃς τοσοῦτον
τοῦ κινδύνου κατειρρόνησε παρὰ τὸ αἰσχρόν τι ὑπομεῖναι,
ώστε, ἐπειδὴ εἰπεν ἡ μήτηρ αὐτῷ προθυμουμένῳ Ἐκτορα
ἀποκτεῖναι, θεός οὖσα, οὐτωσὶ πως, ὡς ἐγώμαι: Ω παῖ,
εἰ πυμωρήσεις Πατρόκλῳ τῷ ἔταιόῳ τὸν φόνον καὶ Ἐκτορα
ἀποκτενεῖς, αὐτὸς ἀποθανεῖται αὐτίκα γάρ τοι, φησι,
μεθ' Ἐκτορα πότμος ἐτοίμος· — ὁ δὲ ταῦτ' ἀκούσας
D τοῦ μὲν θανάτου καὶ τοῦ κινδύνου ὀλιγώρησε, πολὺ δὲ
μᾶλλον δείσας τὸ ζῆν κακὸς ὡν καὶ τοῖς φίλοις μὴ πυμω-
ρεῖν, Αὐτίκα, φησί, τεθναίην δίκην ἐπιθεῖς τῷ ἀδι-
κοῦντι, ἵνα μὴ ἐνθάδε μένω καταγέλαστος παρὰ νηυσὶ

B. οὐδὲν δὲ δεινὸν, μὴ ἐν ἐμοὶ σῆ] der er ingen Fare for, at det skal blive staende ved mig, at jeg skal blive den sidste. — ὅτου τι καὶ σμικρὸν ὄφελος ἐστιν] som der er den mindste Smule ved.

C. καὶ ὁ τῆς Θέτιδος νιός] Den sigtes til Hom. Il. XVIII v. 90 ff. — παρὰ τὸ αἰσχρόν τι ὑπομεῖναι] Madv. § 75. 1. c. — εἰ πυμωρήσεις Πατρόκλῳ—τὸν φόνον] Det er usædvanligt, at der som her tilføjes en Akkusativ til Dativen (hævne Drabet for en).

D. Egentlig skulde her følge en af ὥστε aflatengig Sætning; men formedelst de længere indskudte Mellemætninger fortsættes i D. uafhængig Form. Madv. § 216. — δείσας τὸ ζῆν κακὸς ὡν] Madv. § 158. b.

κορωνίσιν, ἄχθος ἀρούρης. μὴ αὐτὸν οἵει φροντίσαι θανάτου καὶ κινδύνου; οὗτῳ γὰρ ἔχει, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ οὐδὲν τις ἔαντὸν τάξῃ ἢ ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι ἢ ὑπὸ ἄρχοντος ταχθῆ, ἐνταῦθα δεῖ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μένοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον μήτε θάνατον μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ.

XVII. Ἐγὼ οὖν δεινὰ ἀν εἴην εἰργασμένος, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ, δτε μέν με οἱ ἄρχοντες ἔταττον, οὓς ὑμεῖς εἰλεσθε ἄρχειν μον, καὶ ἐν Ποτιδαίᾳ καὶ ἐν Ἀμφιπόλει καὶ ἐπὶ Αγλίῳ, τότε μὲν οὐ ἐκεῖνοι ἔταττον ἔμενον ὥσπερ καὶ ἄλλος τις καὶ ἐκινδύνευον ἀποθανεῖν, τοῦ δὲ θεοῦ τάττοντος, ὡς ἐγὼ φήμην τε καὶ ὑπέλαβον, φιλοσοφοῦντά με δεῖν ζῆν καὶ ἐξετάζοντα ἐμαντόν καὶ τοὺς ἄλλους, ἐνταῦθα δὲ φροβηθεὶς ἢ θάνατον ἢ ἄλλο ὄτιον πρᾶγμα λίποιμι τὴν τάξιν. δεινὸν μέντοι ἀν εἴη, καὶ ὡς ἀληθῶς τότε ἀν με δικαίως εἰσάγοι τις εἰς δικαστήριον, ὅτι οὐ νομίζω θεοὺς εἶναι, ἀπειθῶν τῇ μαντείᾳ καὶ δεδιώς

D. μὴ αὐτὸν οἵει] Madv. § 199. b. — ἢ ὑπὸ ἄρχοντος ταχθῆ] Her er en ubetydelig Anakoluthi, idet enten her burde staae et Particípium, svarende til ἡγησάμενος, eller det første ἢ have sin Plads foran ἔαντὸν istf. foran ζῆν. — πρὸ τοῦ αἰσχροῦ] s. Krit. p. 48 D.

XVII. — Εγὼ οὖν δεινὰ ἀν εἴην εἰργασμένος—εἰ] Om Talens E. Form s. Madv. § 189. a (og § 188 Anm. 4). — οἱ ἄρχοντες] Bojes. p. 124; sml. p. 94 (§ 12 Slutn.). — καὶ ἐν Ποτιδαίᾳ καὶ ἐν Ἀμφιπόλει καὶ ἐπὶ Αγλίῳ]. Ved (εν) Potidaia sloge Atheniense ne under Kallias (432 f. Chr.) Potidaiaterne, der vare faldne fra dem ester Opsordring af deres Moderstad Korinth. I dette Slag skal Sokrates have reddet den saarede Alkibiades og skaffet ham den Tapperhedsbelönnung, der var tiltankt ham selv. — Ved Amphipolis ved Strymon leveredes (422 f. Chr.) et Slag imellem Athenienserne Kleon og Lakedaimonien Brasidas, i hvilket begge Ansørerne faldt, men Lakedaimonierne sejrede. — Ved Delion, et Apollon-Tempel i Boiotien, blev Athenienserne under Hippokrates overvundne af Boioterne (424 f. Chr.). I dette Slag skal Sokrates have reddet Xenophon, der var falden af Hesten, ved at bære ham bort paa sine Skuldre. — ὅπι οὐ νομίζω] med den Beskyldning at—; s. Madv. § 138. b.

θάνατον καὶ οἰόμενος σοφὸς εἶναι, οὐκ ὡν. τὸ γάρ τοι θάνατον δεδιέναι, ὃ ἄνδρες, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ δοκεῖν σοφὸν εἶναι, μὴ ὅντας δοκεῖν γὰρ εἰδέναι ἐστὶν ἀ οὐκ οἴδεν. οἶδε μὲν γὰρ οὐδεὶς τὸν θάνατον, οὐδὲν εἰ τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ πάντων μέγιστον ὅν τῶν κακῶν ἀγαθῶν, δεδίασι δ' ὡς εἰνδότες, ὅτι μέγιστον τῶν κακῶν ἐστι.

B καὶ τοῦτο πῶς οὐκ ἀμαθία ἐστὶν αὕτη ἢ ἐπονείδιστος, ἢ τοῦ οἰεσθαι εἰδέναι ἀ οὐκ οἴδεν; ἐγὼ δέ, ὃ ἄνδρες, τούτῳ καὶ ἐνταῦθα ἵσως διαφέρω τῶν πολλῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰ δή τῷ σοφώτερός του φαίην εἶναι, τούτῳ ἄν, δι τοῦ εἰδότος ἴκανος περὶ τῶν ἐν Ἀιδου οὔτω καὶ οἴομαι οὐκ εἰδέναι. τὸ δὲ ἀδικεῖν καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι, καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώπῳ, ὅτι κακὸν καὶ αἰσχρόν ἐστιν οἴδα.

C πρὸ οὐν τῶν κακῶν, ὅν οἴδα δι τοῦ κακά ἐστιν, ἀ μὴ οἴδα εἰ ἀγαθὰ ὄντα τυγχάνει, οὐδέποτε φοβήσομαι οὐδὲ φεύξομαι. ὥστε οὐδὲ εἴ με νῦν ὑμεῖς ἀφίετε, Ἀγύτῳ ἀπιστήσαντες, ὃς ἔφη ἡ τὴν ἀρχὴν οὐ δεῖν ἐμὲ δεῦρο εἰσελθεῖν, ἢ, ἐπειδὴ εἰσῆλθον, οὐχ οἴον τε εἶναι τὸ μὴ ἀποκτεῖναι με, λέγων πρὸς ὑμᾶς, ὡς, εἰ διαφενέοιμην, ἥδη ἀν ὑμῶν οἱ νίεῖς ἐπιτηδεύοντες ἀ Σωκράτης διδάσκει πάντες παντάπασι διαφθαργήσονται, — εἴ μοι πρὸς ταῦτα εἴποιτε. Ω

29. ἢ οὐκ οἴδεν] Madv. § 144. Anm. 2. — ἢ τοῦ οἰεσθαι] Madv. B. § 49. a. — καὶ ἐνταῦθα] ogsaa i dette Punkt, s. ovfr. p. 21. D. — τούτῳ ἄν] Madv. § 214. Anm. 2. — ἐν Ἀιδου] Madv. § 47. Anm. 2. — οὔτω καὶ οἴομαι] Madv. § 175. a. — ὅν οἴδα] Madv. § 191 og C. § 103. — ὥστε οὐδὲ εἴ με νῦν ὑμεῖς ἀφίετε] Denne Forsætning gjentages 3 Gange: εἴ μοι πρὸς ταῦτα εἴποιτε og εἰ οὐν με ἐπὶ τούτοις ἀφίοιτε, hvorpaa Eftersætningen følger: εἴποιμ ἀν ὑμῖν; men denne passer nū ikke mere til den förste Forsætning, hvor Nægtelsen οὐδὲ ikke har noget, hvortil den grammatikalsk kan hensføres (i Meningen hører den til οὐ μὴ παύσωμαι φιλοσοφῶν). Om Afvæxlingen af Modus s. Madv. § 135 og Anm. 1. a; smlgn. ovfr. p. 25. B. — ἐπειδὴ εἰσῆλθον] Madv. § 132. a. Anm. Slutn. — ἀποκτεῖναι με] dömmme mig fra Livet. — ἀν—διαφθαργήσονται] Madv. § 118. Anm. 3. — πρὸς ταῦτα] Madv. § 77. 1. c.

Σώκρατες, νῦν μὲν Ἀνύτῳ οὐ πεισόμεθα, ἀλλ᾽ ἀφίεμεν σε, ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ᾽ ὃτε μηκέτι ἐν ταύτῃ τῇ ζητήσει διατρίβειν μηδὲ φιλοσοφεῖν ἐὰν δὲ ἀλῶς ἔτι τοῦτο πράττων, ἀποθανεῖν εἰ οὖν με, ὅπερ εἶπον, ἐπὶ τούτοις ἀφίουτε, εἴποιμ ἀν̄ ὑμῖν, ὅτι Ἐγὼ ὑμᾶς, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ μᾶλλον τῷ θεῷ ἢ ὑμῖν, καὶ ἔωςπερ ἀν̄ ἐμπνέω καὶ οἴστε τῷ, οὐ μὴ παύσωμαι φιλοσοφῶν καὶ ὑμῖν παρακελευόμενός τε καὶ ἐνδεικνύμενος, ὅτῳ ἀν̄ ἀεὶ ἐντυγχάνω ὑμῶν, λέγων οἴσπερ εἴωθα, ὅτι Ὡ ἀριστε ἀνδρῶν, Ἀθηναῖος ὁν, πόλεως τῆς μεγίστης καὶ εὐδοκιμωτάτης εἰς σοφίαν καὶ ἴσχυν, χρημάτων μὲν οὐκ αἰσχύνει ἐπιμελούμενος, ὅπως σοι ἔσται ὡς πλεῖστα, καὶ δόξης καὶ τιμῆς, φρονήσεως δὲ καὶ ἀληθείας καὶ τῆς ψυχῆς, ὅπως ὡς βελτίστη ἔσται, οὐκ ἐπιμελεῖ οὐδὲ φροντίζεις; καὶ ἐάν τις ὑμῶν ἀμφισβητῇ καὶ φῆ ἐπιμελεῖσθαι, οὐκ εὐθὺς ἀφήσω αὐτὸν οὐδὲ ἀπειμι, ἀλλ ἐρήσομαι αὐτὸν καὶ ἔξετάσω καὶ ἐλέγξω, καὶ ἐάν μοι μηδοκῇ πεπτῆσθαι ἀρετήν, φάναι δέ, ὀνειδιῶ, ὅτι τὰ πλείστου ἄξια περὶ ἐλαχίστον ποιεῖται, τὰ δὲ φανλότερα περὶ πλείονος. ταῦτα καὶ νεωτέρῳ καὶ πρεσβυτέρῳ, ὅτῳ ἀν̄ ἐντυγχάνω, ποιήσω, καὶ ἔνειφ καὶ ἀσιθ, μᾶλλον δὲ τοῖς ἀστοῖς, ὅσῳ μου ἐγγυτέρῳ ἔστε γένει. ταῦτα γὰρ κελεύει ὁ θεός, εὐ ἵστε καὶ ἐγὼ οἴομαι οὐδέν πω ὑμῖν μεῖζον

ἐπὶ τούτῳ] Madv. § 73. 2. f. — ἐφ' φτε] Madv. § 103. Ann. 3 D. Slutn. og § 166. b. — ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ] jeg er Eder uendelig forbundet for Eders adelmodige Tilbud; egentlig: jeg omfavner og kysser Eder. — οὐ μὴ παύσωμαι] Madv. § 124. a. Ann. 3. — πόλεως τῆς μεγίστης] Madv. § 54. c. — δόξης καὶ Ε. τιμῆς]. Disse Ord adskille sig fra hinanden paa samme Maade som 30. i Latin *gloria* og *honor*. — ταῦτα καὶ νεωτέρῳ καὶ πρεσβυτέρῳ— ποιήσω] Sjeldnere Konstruktion istedetfor 2 Akkusativer, Madv. § 25. Ann. 3. — ὅσῳ μου ἐγγυτέρῳ ἔστε] Οσῳ refererer sig til et ved μᾶλλον udeladt τοσούτῳ.

ἀγαθὸν γενέσθαι ἐν τῇ πόλει ἢ τὴν ἐμὴν τῷ Θεῷ ὑπηρεσίαν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο πράττων ἐγὼ περιέρχομαι ἢ πείθων ὑμῶν καὶ νεωτέρους καὶ πρεσβυτέρους μήτε σωμάτων ἐπιμελεῖσθαι μήτε χρημάτων πρότερον μηδὲ οὕτω σφόδρα, ὡς τῆς ψυχῆς, ὅπως ὡς ἀρίστη ἔσται, λέων, δι τούκον ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται, ἄλλος ἐξ ἀρετῆς χρήματα καὶ τὰλλα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀπαντα καὶ ιδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. εἰ μὲν οὖν ταῦτα λέγων διαφθείρω τοὺς νέους, ταῦτ' ἀν εἴη βλαβερός εἰ δέ τις μέ φησιν ἄλλα λέγειν ἢ ταῦτα, οὐδὲν λέγει. πρὸς ταῦτα, φαίην ἄν, ὃ Ἀθηναῖοι, ἢ πείθεσθε Ἀνύτῳ ἢ μή, καὶ ἢ ἀφίετε ἢ μὴ ἀφίετε, ὡς ἐμοῦ οὐκ ἀν ποιήσοντος ἄλλα, οὐδὲν εἰ μέλλω πολλάκις τεθνάναι.

XVIII. Μὴ θορυβεῖτε, ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ἄλλος ἐμμεινατέ μοι οἵς ἐδεήθην ὑμῶν, μὴ θορυβεῖν ἐφ' οἵς ἄν λέγω, ἄλλος ἀκούειν. καὶ γὰρ, ὡς ἐγὼ οἶμαι, ὀνήσεσθε ἀκούοντες. μέλλω γὰρ οὖν ἀττα ὑμῖν ἐρεῖν καὶ ἄλλα, ἐφ' οἵς ἵστε βοήσεσθε ἄλλα μηδαμῶς ποιεῦτε τοῦτο. Εὖ γὰρ ἵστε, ἐὰν ἐμὲ ἀποκτείνητε τοιοῦτον ὅντα, οἷον ἐγὼ λέγω, οὐκ ἐμὲ μείζω βλάψετε ἢ ὑμᾶς αὐτούς. ἐμὲ μὲν γὰρ οὐδὲν ἀν βλάψειν οὔτε Μέλητος οὔτε Ἀννιος· οὐδὲν γὰρ ἀν δύνατο· οὐ γὰρ οἶμαι Θεμιτὸν εἶναι ἀμείνονι ἀνδρὶ ὑπὸ χείρονος βλάπτεσθαι. ἀποκτείνειε μέντ' ἀν ἵστας ἢ ἐξελάσειεν ἢ ἀτιμάσειεν ἄλλὰ ταῦτα οὗτος ἵστας οὔεται καὶ ἄλλος τίς πον μεγάλα κακά, ἐγὼ

B. τῷ Θεῷ ὑπηρεσίαν] Madv. § 37. Ann. 3. — εἰ μὲν οὖν—διαφθείρω—ταῦτ' ἀν εἴη] Madv. § 135. Ann. 1. a. — ὡς ἐμοῦ οὐκ C. ἄν ποιήσοντος ἄλλα] Madv. § 181. Ann. 2. — εἰ μέλλω—τεθνάναι] Madv. § 171. Ann. 1.

D. XVIII. — οὐκ ἐμὲ μείζω βλάψετε] Madv. § 27. b. — ἀποκτείνειε μέντ' ἀν ἵστας κ. τ. έ.] han kan maaskee saae mig dömt fra Livet eller til Landflygtighed eller belagt med Atimi; om disse Straffe s. Bojes. p. 115—17.

δούκ οἴομαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ποιεῖν ἢ οὐτος νῦν ποιεῖ, ἄνδρα ἀδίκως ἐπιχειρεῖν ἀποκτιννύει. νῦν οὖν, ως ἄνδρες Αθηναῖοι, πολλοῦ δέω ἐγὼ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογεῖσθαι, ὡς τις ἂν οἴοιτο, ἀλλ ὑπὲρ ὑμῶν, μή τι ἔξαμάρτητε περὶ τὴν τοῦ Θεοῦ δόσιν ὑμῖν ἐμοῦ καταψηφισάμενοι. εἰναὶ γὰρ ἐμὲ ἀποκτείνητε, οὐ διχάσως ἄλλον εἰ τοιοῦτον εὑρήσετε, ἀτεχνῶς, εἰ καὶ γελοιούτερον εἰπεῖν, προσκείμενον τῇ πόλει ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ ὑπιφει μεγάλῳ μὲν καὶ γενναῖῳ, ὑπὸ μεγέθους δὲ νωθεστέρῳ καὶ δεομένῳ ἐγείρεσθαι ὑπὸ μύωπός τινος οἷον δή μοι δοκεῖ ὁ Θεὸς ἐμὲ τῇ πόλει προστεθεικέναι τοιοῦτον τινα, δις ὑμᾶς ἐγείρων καὶ πειθῶν καὶ διειδίζων ἐνα ἔκαστον οὐδὲν παύομαι τὴν ἡμέραν ὅλην πανιαχοῦ προσκαθίζων. 31 τοιοῦτος οὖν ἄλλος οὐ διχάσως ὑμῖν γενήσειαι, ως ἄνδρες ἀλλ ἐὰν ἐμοὶ πειθησθε, φείσεσθέ μου. ὑμεῖς δὲ ἵστως τάχι ἂν ἀχθόμενοι, ὥσπερ οἱ νυστάζοντες ἐγειρόμενοι, κρούσαντες ἄν με, πειθόμενοι Αγύτῳ, διχάσως ἀν ἀποκτείναιτε, εἴτα τὸν λοιπὸν βίον καθεύδοντες διατελοῦτε ἄν, εἰ μή τινα ἄλλον ὁ Θεὸς ὑμῖν ἐπιπέμψειε κηδόμενος ὑμῶν. οὕτι δέ ἐγὼ αγχάνω ὡν τοιοῦτος, οἷος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῇ πόλει δεδόσθαι, ἐνθένδε ἄν καταγοήσαιτε· οὐ γὰρ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν μὲν ἐμαυτοῦ ἀπάντων

πολλοῦ δέω] Madv. § 57. a. ***). — δόσιν ὑμῖν] Madv. § 37. Anm. E. 3. — προσκείμενον τῇ πόλει] sat ud paa Staten for at plage den. Saaledes bruges προσκείσθαι ofte om at være en paa Nakken, som det hedder, men staaer her tillige i sin egentlige Betydning (ἀτεχνῶς) med Hensyn paa den efterfølgende Sammenligning med Hestebræmsen. — οἷον δῆ—τοιοῦτόν τινα] Relativet bestemmes nærmere ved det tilføjede Demonstrativ, saa at det selv kommer 31. til at staace adverbialt i Betydningen saaledes som. — ἵστως τάχι] vel maaskee; man sagde ogsaa τάχι ἵστως. — κρούσαντες ἄν με] slaae til mig, med Hensyn til den foregaaende Sammenligning. — B. τοιοῦτος οἷος—δεδόσθαι] Madv. § 166. c. — οὐ γὰρ ἀνθρωπίνῳ τοιούτῳ] det er ikke noget, man kunde vente at et Menneske af egen Drift skulde gjøre.

ἡμεληκέναι καὶ ἀνέχεσθαι τῶν οἰκείων ἀμελονυμένων
τοσαῦτα ἥδη ἔτη, τὸ δὲ ὑμέτερον πράττειν ἀεί, ιδίᾳ ἐκά-
στῳ προσιόντα, ὡσπερ πατέρα ἢ ἀδελφὸν πρεσβύτερον,
πείθοντα ἐπιμελεῖσθαι ἀρετῆς. καὶ εἰ μέντοι τι ἀπὸ
τούτων ἀπέλανον καὶ μισθὸν λαμβάνων ταῦτα παρεκ-
λενόμην, εἰχον ἄν τινα λόγον· νῦν δὲ ὁρᾶτε δὴ καὶ
αὐτοὶ, ὅτι οἱ κατηγοροι τὰλλα πάντα ἀναισχύντως οὕτω
κατηγοροῦντες τοῦτο γε οὐχ οἷοι τε ἐγένοντο ἀπανασχυ-
C τῆσαι, παρασχόμενοι μάρτυρα, ὡς ἐγώ ποτε τινα ἢ ἐπρα-
ξάμην μισθὸν ἢ ἥτησα. οὐαὶ, οὖμαι, ἐγὼ παρέχο-
μαι τὸν μάρτυρα, ὡς ἀληθῆ λέγω, τὴν πενίαν.

XIX. Ἰσως ἄν οὖν δόξειεν ἄποτον εἶναι, ὅτι δὴ ἐγω
ιδίᾳ μὲν ταῦτα ἔντοντα περιμῶν καὶ πολυπραγμονῶ,
δημοσίᾳ δὲ οὐ τολμῶ ἀναβαίνων εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέ-
τερον ἔντοντα πόλει. Τούτου δὲ αἴτιον ἐστιν ὁ
D μοι θεῖόν τι καὶ δαιμόνιον γίγνεται, ὁ δὴ καὶ ἐν τῇ
γραφῇ ἐπικωμῷδῶν Μέλητος ἐγράψατο. ἐμοὶ δὲ τοῦτο

ἀνέχεσθαι τῶν οἰκείων ἀμελονυμένων] finde sig i, at ens Husvæsen bliver forsømt; ἀνέχεσθαι konstrueres baade med Akkusativ og Genitiv; naar et Particípium føjes til, har det mest Genitiv. Om Partic. s. Madv. § 178. — εἰχον ἄν τινα λόγον] saa havde jeg dog en antagelig (menneskelig) Grund. — τοῦτο γε οὐχ οἷοι τ' ἐγέ-
νοντο ἀπανασχυντῆσαι] saavidt have de dog ikke været i stand til at drive Uforskammenheden, at de opstillede et Vidne paa o. s. v.; τοῦτο γε, som danner Modsætningen til τὰλλα πάντα, skulde egentlig ligesom dette udgjøre Objektet i Sætningen f. Ex. τοῦτο γε οὐχ οἷοι τ' ἐγένοντο ἀναισχύντως κατηγορεῖν; men da der istedetfor dette Verbum er sat et andet transitivt, saa henføres τοῦτο hertil ifølge Madv. § 27. a., saaledes at det i Almindelighed henviser til det Handlingens Indhold, der bestemttere angives ved Partic. παρασχόμενοι. Ligesom nemlig αἰσχύνομαι forbindes med Partic. ifølge Madv. § 177. a., saaledes ogsaa Sammensætnin-
C gen ἀπανασχυντεῖν; smldgn. Krit. p. 53. C. — τὸν μάρτυρα] Madv. § 12.

D. XIX. — ὁ δὴ καὶ—Μέλητος ἐγράψατο] Der sigtes til Ordene:

εστὶν ἐκ παιδὸς ἀρξάμενον, φωνὴ τις γιγνομένη, ἡ ὅταν
γένηται, ἀεὶ ἀποτρέπει με τούτου, ὁ ἀν μέλλω πράττειν,
προτρέπει δὲ οὐποτε. τοῦτο ἐστιν ὃ μοι ἐναντιοῦται τὰ
πολιτικὰ πράττειν. καὶ παγκάλως γέ μοι δοκεῖ ἐναντιοῦ-
σθαι. εὐ γάρ ἔστε, ω ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ἐγὼ πάλαι
ἐπεχειρησα πράττειν τὰ πολιτικὰ πράγματα, πάλαι ἀν
ἀπολώλη καὶ οὐτὸν ἀν ὑμᾶς ὀφρηλήκη οὐδὲν οὐτὸν ἀν ἐμαν-
τόν. καί μοι μὴ ἄχθεσθε λέγοντι ταῦτη θῆ. οὐ γάρ ἐστιν
δοτις ἀνθρώπων σωθήσεται οὐτε ὑμῖν οὐτε ἄλλῳ πλήθει
οὐδὲν γησίως ἐναντιούμενος καὶ διακωλύων πολλὰ ἀδικα
καὶ παράνομα ἐν τῇ πόλει γίγνεσθαι, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖον 32
ἔστι τὸν τῷ οὗτοι μαχούμενον ὑπὲρ τοῦ δικαίου, καὶ εἰ
μέλλει δλίγον χρόνον σωθήσεσθαι, ἴδιωτεύειν, ἀλλὰ μὴ
δημοσιεύειν.

XX. Μεγάλα δὲ ἐγωγε ὑμῖν τεκμήρια παρέξομαι
τούτων, οὐ λόγους, ἀλλ᾽, ὁ ὑμεῖς τιμᾶτε, ἔργα. ἀκούσατε
δή μον τὰ ἔμοὶ ἔνυμβεβηκότα, ἵνε εἰδῆτε, ὅτι οὐδὲν ἀν ἐνὶ^E
ὑπεικάθοιμι παρὰ τὸ δίκαιον δεῖσας θάνατον, μὴ ὑπεί-
κων δὲ ἄμα καὶ ἀπολοίμην. ἐρῶ δὲ ὑμῖν φροντικὰ μὲν καὶ
δικαιονικά, ἀλληθῆ δέ. Ἐγὼ γάρ, ω Ἀθηναῖοι, ἀλλην μὲν
ἀρχὴν οὐδεμίαν πώποτε ἥρξα ἐν τῇ πόλει, ἐθούλευσα δέ^B

ετερα δὲ δαιμόνια κανιά, s. ovfr. p. 24 B. — τοῦτο ἐστιν ὃ μοι
32. ἐναντιοῦται—πράττειν] Madv. § 210 og Ann. 1. — καὶ εἰ μέλλει
δλίγον χρόνον σωθήσεσθαι]. *Kæl hører i Betydningen endogsaa til δλίγον χρόνον.*

XX. — ὅτι οὐδὲν ἀν ἐνὶ ὑπεικάθοιμι] Madv. § 137. — μὴ ὑπείκων
δὲ ἄμα καὶ ἀπολοίμην] og at jeg ved denne min Ubøjelighed til-
lige vilde utsætte mig for at omkomme. Fra det foreg. Led
undfst. ἄν; Madv. § 139. a. — φροντικὰ μὲν καὶ δικαιονικά] noget,
der seer ud som plump Selvros og selvbehagelig Vidtløftighed. Det
sidste var vel noget, som ej sjeldent forekom i Procestalerne,
og derfor er denne dadlende Betydning vedbleven at klæbe ved
B. Adj. δικαιονικός. — ἀρχὴν—ἥρξα] s. ovfr. p. 21 A (ξννέργυε
τὴν φυγὴν ταύτην); ἀρχειν, at beklæde en Ørrighedspost (magis-
tratus), βουλεύειν, at være i Raadet; s. Bojes. p. 90 og 92. —

καὶ ἔτνχεν ἡμῶν ἡ φυλὴ Ἀντιοχὶς πρωτανεύονσα, ὅτε
ὑμεῖς τοὺς δέκα στρατηγούς τοὺς οὐκ ἀνελομένους τοὺς
ἐκ τῆς ναυμαχίας ἐβούλεσθε ἀθρόους κρίνειν, παρανό-
μως, ὡς ἐν τῷ ὑστέρῳ χρόνῳ πᾶσιν ὑμῖν ἔδοξε. τότε ἐγὼ
μόνος τῶν πρωτανεων ἡναντιώθην ὑμῖν μηδὲν ποιεῖν παρὰ
τοὺς νόμους, καὶ ἐγανίσα ἐψῆφισάμην· καὶ ἐτοίμων ὄντων
ἐνδεικνύναι με καὶ ἀπάγειν τῶν ἁγιόρων, καὶ ὑμῶν
κελευόντων καὶ βοώντων, μετὰ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου
φύμην μᾶλλον με δεῖν διακινδυνεύειν ἢ μεθ' ὑμῶν γενέ-
σθαι μὴ δίκαια βουλευομένων, φοβηθέντα δεσμὸν ἢ
θάνατον. καὶ ταῦτα μὲν ἦν ἐτί δημοκρατούμενης τῆς
πόλεως. Ἐπειδὴ δὲ δηλιγαρχία ἐγένετο, οἱ τριάκοντα αὖ
μεταπεμψάμενοί με πέμπτον αὐτὸν εἰς τὴν θόλον προσέ-

ἡ φυλὴ Ἀντιοχὶς] Bojes. p. 81. — τοὺς δέκα στρατηγούς] Bojes. p. 124. Den her tilsigtede Begivenhed var Slaget ved de arginusiske Øer (406 f. Chr.), i hvilket Athenienserne overvandt Lakelaimonierne under Kallikratidas. Forresten traf Dommen ikke alle 10 Strateger, da Konon, som belejredes af Kallikratidas i Mytilene, ikke havde deltaget i Slaget og een var død; de øvrige 8 blev alle domfældte, men da to af dem ikke vare vendte tilbage, kunde Dommen kun fuldbrydes over de 6. Det lovstridige ved Folkets Fremgangsmaade bestod i, at de vilde paadömme alle Feltherrernes Sag under et (μιᾶψ ψῆφῳ), istedetfor, som en gammel Lov bød, at undersøge og paadömme hver enkelt Sag for sig. Sokrates var den Dag just ἐπιστάτης (Bojes. p. 92—93); smlgn. Xenoph. Mem. I, 1, 18. — τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας] Madv. § 79. b. — ἡναντιώθην ὑμῖν μηδὲν ποιεῖν] s. ovfr. p. 31. D. Som ἐπιστάτης tillkom det ham i Folkeforsamlingen at sætte Sagerne under Afstemning (Ἐπιφῆγιζεν, in suffragia mittere), hvilket han ved denne Lejlighed vægrede sig ved. — ἐνδεικνύναι με καὶ ἀπάγειν] paa Stedet at angive mig og arrestere mig; s. Bojes. p. 109 (§ 14). En saadan Fremgangsmaade anvendtes ved aabenbare Forbrydelser, naar en blev greben i Gjerningen. — μὲ πέμπτον αὐτόν] Det græske Udttryk svarer aldeles til det danske. — εἰς τὴν θόλον] Bojes. p. 92 (§ 11). Dette Forsamlingssted for Prytaerne synes her de 30 Tyranner at have benyttet til deres egne Forsamlinger.

ταξιν ἀγαγεῖν ἐκ Σαλαμῖνος Λέοντα τὸν Σαλαμίνιον,
ἢ ἀποθάνοντοι οἵα δὴ καὶ ἄλλοις ἐκεῖνοι πολλοῖς πολλὰ
προσέταπτον, βουλόμενοι ὡς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν.
τότε μέντοι ἔγω οὐ λόγῳ ἀλλ᾽ ἔργῳ αὐτὸν εὐδειξάμην, ὅτι
ἔμοι θανάτου μὲν μέλει, εἰ μὴ ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν,
οὐδὲ διοῦν, τοῦ δὲ μηδὲν ἄδικον μηδὲ ἀνόσιον ἔργαζε-
σθαι, τούτον δὲ τὸ πᾶν μέλει. ἐμὲ γὰρ ἐκείνη ἡ ἀρχὴ^D
οὐκ ἔξεπληξεν οὕτως ἴσχυρὰ οὔσα, ὡστε ἄδικόν τι ἔργα-
σασθαι, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἐκ τῆς θόλου ἔξηλθομεν, οἱ μὲν
τέτταρες ὡχοντο εἰς Σαλαμῖνα καὶ ἥγαγον Λέοντα, ἔγω
δὲ ὡχόμην ἀπιών οἴκαδε. καὶ ισως ἂν διὰ ταῦτα ἀπέ-
θανον, εἰ μὴ ἡ ἀρχὴ διὰ ταχέων κατελύθη. καὶ τούτων
νῦμιν ἔσονται πολλοὶ μάρτυρες.^E

XXI. Ἡρός οὖν ἄν με οἰεσθε τοσάδε ἔτη διαγενέσθαι,
εἰ ἔπραττον τὰ δημόσια, καὶ πράττων ὀξίως ἀνδρὸς
ἀγαθοῦ ἐβοήθουν τοῖς δικαίοις καὶ, ὡσπερ χρή, τοῦτο
περὶ πλείστουν ἐποιούμην; πολλοῦ γε δεῖ, ὡς ἀνδρες Ἀθη-
ναῖοι· οὐδὲ γὰρ ἄν ἄλλος ἀνθρώπων οὐδείς. ἀλλ᾽ ἔγω
διὰ παντὸς τοῦ βίου δημοσίᾳ τε εἰ πού τι ἔπραξα, τοιοῦ-
τος φανοῦμαι, καὶ ίδια δὲ αὐτὸς οὗτος, οὐδενὶ πώποτε

Λέοντα τὸν Σαλαμίνιον] Han var en retskaffen og rig attisk Borger, der, som saa mange andre, var flygtet for Tyrannernes Rædselsregering til sit Fødested Salamis. Hans Rigdom paadrog ham den her omtalte Forfølgelse. — ὡς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν] at gjøre saa mange som muligt delagtige i deres egne Forbrydelser, for derved at skaffe deres Herred. dömme en Stölte. — οὐδὲ διοῦν] ikke engang hvidsomhelst, ikke saa meget som saa, et Udtryk af den daglige Tale, modsat τὸ πᾶν, i alle Maader. — ὡχόμην ἀπιών οἴκαδε] fjernede mig og gik lige hjem. Ved οἰγεσθαι i Forbindelse med et Participium betegnes blot Subjektets Forsvinden under den ved Partic. udtrykte Handling. — διά ταχέων] Madv. § 17. a. Anm. 2.

E. XXI. — Ἡρός οὖν ἄν με οἰεσθε—διαγενέσθαι] Madv. § 173. Anm. 1. — εἰ ἔπραττον] Madv. § 117 a. Anm. 1. — τοῖς δικαιοῖς] neutr. gen. — οὐδὲ γὰρ ἄν ἄλλος—οὐδείς] undfst 33. διεγένετο. — τοιοῦτος φανοῦμαι] det vil vise sig, at jeg har været

ξνγχωρήσας οὐδὲν παρὰ τὸ δίκαιον οὕτε ἄλλῳ οὔτε τούτων οὐδενί, οὓς οἱ διαβάλλοντες μέ φασιν ἐμοὺς μαθητὰς εἶναι. ἐγὼ δὲ διδάσκαλος μὲν οὐδενὸς πάποτ᾽ ἐγενόμην εἰ δέ τις μου λέγοντος καὶ τὰ ἐμαυτοῦ πράττοντος ἐπιθυμεῖ ἀκούειν, εἴτε νεώτερος εἴτε πρεσβύτερος, οὐδενὶ πάποτε ἐφθόνησα. οὐδὲ χρῆματα μὲν λαμβάνων διαλέ-

B γομαι, μὴ λαμβάνων δ' οὐ, ἀλλ' ὅμοίως καὶ πλούσιῷ καὶ πένητι παρέχω ἐμαυτὸν ἔρωταν, καὶ εάν τις βούληται ἀποκρινόμενος ἀκούειν ὡν ἀν λέγω. καὶ τούτων ἐγὼ εἴτε τις χορητὸς γίγνεται εἴτε μή, οὐκ ἀν δικαίως τὴν αἰτίαν ὑπέχοιμι, ὡν μήτε ὑπεσχόμην μηδενὶ μηδενὶ πάποτε μάθημα μήτε ἐδίδαξα. εἰ δέ τις φησι παρ' ἐμοῦ πάποτέ τι μαθεῖν ἢ ἀκοῦσαι ἰδία ὁ τι μὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, εὐ ιστε, δι τι οὐκ ἀληθῆ λέγει.

C XXII. Ἀλλὰ διὰ τὸ δὴ ποτε μετ' ἐμοῦ χαίροντι τινες πολὺν χρόνον διαιρίβοντες; Ἀκηρότες, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πᾶσαν ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν ἐγὼ εἶπον, δι τι ἀκούοντες χαίροντιν ἔξεταξομένοις τοῖς οἰομένοις μὲν εἶναι σοφοῖς, οὐσι δ' οὐ. ἔστι γὰρ οὐκ ἀηδές. ἐμοὶ δὲ τοῦτο, ὡς ἐγὼ φημι, προστέτακται ὑπὸ τοῦ θεοῦ πράττειν καὶ

en saadan; τοιοῦτος forklares dernæst nærmere ved Partic. ξνγχωρήσας. — οὐδε—ἐμοὺς μαθητὰς εἶναι] Her maa vel fornemmelig tænkes paa Kritias og Alkibiades, hvis Fejl og fordærvelige Handlinger man vilde tilskrive deres Omgang med Sokrates; smlgn. Xenoph. Mem. I, 2, 12 ff. — τὰ ἐμαυτοῦ πράττοντος] Ved sin Gjerning mener han den ham af Guden foreskrevne Livsvirksomhed, som omtales p. 23 B., 28 E. o. fl. St. — οὐδὲ χρῆματα μὲν λαμβάνων διαλέγομαι, μὴ λαμβάνων δ' οὐ] Madv. § 189. a og B. § 206. b. — καὶ εάν τις βούληται] Der underforstaaes: og ligeledes tillader jeg det, hvis nogen vil o. s. v. Han betegner herved den Fremgangsmaade, at han selv ledede Samtalen ved sine Spørgsmaal. — καὶ τούτων ἐγὼ εἴτε τις χορητὸς κ. τ. ξ.] Τούτων er mascul. og styres af τις, ligesom nedfr. ὡν af μηδενί. Om Stillingen af ἐγὼ s. Madv. § 220. Ann.

C. XXII. — εἶπον s. ovfr. p. 23 C.

ἐκ μαντείων καὶ ἐξ ἐννπνίων καὶ παγὶ τρόπῳ, ὡπέρ τις ποτε καὶ ἄλλη θεία μοῖρα ἀνθρώπῳ καὶ ὄντιν προσέταξε πράττειν. Ταῦτα, ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ ἀληθῆ ἔστι καὶ εὐέλεγχατα. εἰ γὰρ δὴ ἔγωγε τῶν νέων τοὺς μὲν διαιφθείρω, τοὺς δὲ διέφθαροι, χρῆν δήπον, εἴτε τινὲς αὐτῶν πρεσβύτεροι γενόμενοι ἔγνωσαν, ὅτι νέοις οὖσιν αὐτοῖς ἔγω κακὸν πάποτέ τι ξυνεβούλευσα, νννὶ αὐτοὺς ἀναβαίνοντας ἐμοῦ κατηγορεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι εἰ δὲ μὴ αὐτοὶ ἥθελον, τῶν οἰκείων τινὰς τῶν ἐκείνων, πατέρας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἄλλους τοὺς προσήκοντας, εἴπερ ὑπὲρ ἐμοῦ οἱ κακὸν ἐπεπόνθεσαν αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι, νῦν μεμνῆσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι. πάντως δὲ πάρεισιν αὐτῶν πολλοὶ ἐνταυθοῖ, οὓς ἔγω δόρῳ πρῶτον μὲν Κρίτων οὗτοι, ἐμὸς ἡλικιώτης καὶ δημότης, Κριτοβούλον τοῦδε πατήρ ἐπειτα Λυσανίας ὁ Σφύτιος, Αἰσχίνου τοῦδε πατήρ ἐπειτα Ἀντιφῶν ὁ Κηφισιεὺς οὗτοι, Ἐπιγένονς πατήρ ἄλλοι τοίνυν οὗτοι, ὃν οἱ ἀδελφοὶ ἐν ταύτῃ τῇ

καὶ παντὶ τρόπῳ] Bojes. p. 162*). — εὐέλεγχα] let at overbevise sig om; egentl. let at gjendrive, hvis det ikke var D. sandt. — εἴτε—εἰ δὲ] istedetfor εἴτε—εἴτε, smldgn. Madv. § 185. a. Ann. 5. — τῶν οἰκείων τινὰς—καὶ ἄλλους τοὺς προσήκοντας]. Af disse to Benævnelser er οἰκεῖοι det mest omfattende Begreb og betegner alle dem, der staae i Beröring med Huset, enten som Slægtinge eller Venner (mods. ἀλλότριοι); προσήκοντες ere de egentlige Paarörende, som igjen enten kunne være ογγενεῖς, Blodsförvante, eller ηγεστοί, Besvogrede. — πάρεισιν—ἐνταυθοῖ] Madv. § 79. a. — Κρίτων] s. Indl. Ann. 7. — δημότης] Sokrates hørte til den δῆμος, som kaldes Ἀλωπεζή. — E. ὁ Σφύτιος] Saaledes kaldes han efter sin σῆμα: Σφύτιος, ligesom Κηφισιεὺς af Κηφισιά. Bojes. p. 81. — Αἰσχίνου τοῦδε] Om denne Discipel af Sokrates, som ikke maa forvexles med Taleren af samme Navn, s. Tregd. § 138. — τοίνυν] Overgangspartikel: og nu fremdeles. — ἐν ταύτῃ τῇ διατομῇ γεγόνασι] have deltaget i denne Beskjæftigelse. Sokrates undgaaer bestandig at kalde nogen sin Discipel eller sig selv nogens Lærer; s. ovfr. p. 33 A. —

διατριβῇ γεγόνασι, Νικόστρατος, ὁ Θεοζοιίδου, ἀδελφὸς
 Θεοδότου — καὶ ὁ μὲν Θεόδοτος τετελεύτηκεν, ὥστε οὐκ
 ἂν ἐπεῖνός γε αὐτοῦ καταδεήθει — καὶ Πάραλος ὅδε,
 34 ὁ Ἀημοδόκον, οὗ ἦν Θεάγης ἀδελφός· ὅδε δὲ Ἀδείμαντος,
 ὁ Ἀρίστωνος, οὗ ἀδελφὸς οὗτος Πλάτων, καὶ Αἰαντόδω-
 ρος, οὗ Ἀπολλόδωρος ὅδε ἀδελφός· καὶ ἄλλους πολλοὺς
 ἔγὼ ἔχω ὑμῖν εἰπεῖν, ὡν τινὰ ἔχομην μάλιστα μὲν ἐν τῷ
 ἔαντον λόγῳ παρασχέσθαι Μέλητον μάρτυρα· εἰ δὲ τότε
 ἐπελάθετο, νῦν παρασχέσθω· ἔγὼ παραγωρῶ — καὶ λεγέω,
 εἴ τι ἔχει τοιοῦτον. ἀλλὰ τούτον πᾶν τούτων εὐρή-
 σετε, ὡς ἄνδρες, πάντας ἐμοὶ βοηθεῖν ἔτοιμους τῷ δια-
 φθείροντι, τῷ κακᾷ ἐργαζομένῳ τοὺς οἰκείους αὐτῶν, ὡς
 B φασὶ Μέλητος καὶ Ἀρνίος. αὐτοὶ μὲν γάρ οἱ διεφθαρ-
 μένοι τάχ’ ἀν λόγον ἔχοιεν βοηθοῦντες· οἱ δὲ ἀδιάφθαρ-
 τοι, πρεσβύτεροι ἥδη ἄνδρες, οἱ τούτων προσήκοντες, τίνα
 ἄλλον ἔχοντι λόγον βοηθοῦντες ἐμοὶ ἄλλ’ ἢ τὸν δρόθνον
 τε καὶ δίκαιον, ὅτι ξυνίσασι Μελήτῳ μὲν ψευδομένῳ,
 ἐμοὶ δὲ ἀληθεύοντι;

XXIII. Εἶν τῷ δῆ, ὡς ἄνδρες· ἀ μὲν ἔγὼ ἔχοιμ· ἀν
 ἀπολογεῖσθαι, σχεδόν ἔστι ταῦτα καὶ ἄλλα ἵσως τοιαῦτα.

ὁ Θεοζοιίδου] Madv. § 47. Anm. 1. — καταδεήθει] bede ham om
 at lade være. — Αημοδόκον]. Demodokos og hans Søn Theages
 indføres talende i en af de platoniske Dialoger, som har Navn af
 34. den sidste. — Ἀδείμαντος ὁ Ἀρίστωνος]. Ariston, en Søn af
 Aristokles, nedlede sin Slægt fra Kodros; med sin Hustru Peri-
 kityone, der skal have nedstammet fra Solon, havde han 3 Sønner,
 Platon, Adeimantos og Glaukon. — Ἀπολλόδωρος]. Han omtales
 paa flere Steder hos Platon og Xenophon som en ivrig Tillænger
 af Sokrates, hvem han næsten tilbad med Sværmeri, men skal selv
 have været et temmelig simpelt Hoved. — νῦν παρασχέσθω] Da
 en bestemt Tid var tilmaalt enhver af Parterne at tale i, saa kunde
 den ene ikke optage noget af den andens Tid uden en saadan
 B. speciel Tilladelse (λέγετε ἐν τῷ ἔμβη ὕδατι. Bojes. p. 112). — τάχ’
 ἀν λόγον ἔχοιεν] s. ovfr. p. 31 B. — ἄλλ’ ἢ τὸν δρόθνον] Madv.
 § 92. Anm. 2.

Τάχα δ' ἀν τις ὑμῶν ἀγανακτήσειν ἀναμυησθεὶς ἔσαν-
τοῦ, εἰ δὲ μὲν καὶ ἐλάτιω τουτοῦ τοῦ ἀγῶνος ἀγῶνα C
ἀγωνιζόμενος ἐδεήθη τε καὶ ἵκετενσε τὸν δικαιστὰς μετὰ
πολλῶν δακρύουν, παιδία τε αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος, ἵνα
ὅτι μάλιστα ἐλεηθένη, καὶ ἄλλους τῶν οἰκείων καὶ φίλων
πολλούς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄρα τούτων ποιήσω, καὶ ταῦτα
κινδυνεύων, ὡς ἀν δόξαιμι, τὸν ἔσχατον κίνδυνον. τάχ
οὖν τις ταῦτα ἐννοήσας αὐθαδέστερον ἀν πρός με σχοῖνη,
καὶ δογματίσθεις αὐτοῖς τούτοις θεῖτο ἀν μετ' δογῆς τὴν D
ψῆφον. εἰ δὴ τις ὑμῶν οὕτως ἔχει, - οὐκ ἀξιῶ μὲν γὰρ
ἔγωγε εἰ δὲ οὖν, ἐπιεικῆ ἀν μοι δοκῶ πρός τοῦτον
λέγειν λέγων, διτὶ Ἐμοί, ὡς ἄριστε, εἰσὶ μὲν πού τινες καὶ
οἰκεῖοι. καὶ γὰρ τοῦτο αὐτὸ τὸ τοῦ Ὁμήρου, οὐδὲν ἐγὼ
ἀπὸ δρυὸς οὐδὲν ἀπὸ πέτρης πέρενκα, ἀλλ' ἐξ αὐθαδώ-
πων, ὥστε καὶ οἰκεῖοι μοι εἰσὶ καὶ νιεῖς, ὡς ἀνδρες Ἀθη-
ναῖοι, τρεῖς, εἰς μὲν μειούμενον ἥδη, δύο δὲ παιδία. ἀλλ'
ὅμως οὐδέν τινῶν δεῦρο ὀναβιβασάμενος δεήσομαι ὑμῶν
ἀποψηφίσασθαι. Τί δὴ οὖν οὐδὲν τούτων ποιήσω; Οὐκ E
αὐθαδέστερον ἀν πρός με σχοῖνη] blive umildere stemt imod mig. —

C. XXIII. — ἐλάτιω—ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος] naar han var indeklet i en ubetydeligere Proces end denne. — ἐγὼ δὲ οὐδέν ἄρα] Madv.

§ 189. a. Om ἄρα s. ovfr. p. 17. B. Sokrates fremsætter her deres Tanker, som vilde harmes over hans Forhold og finde det urimeligt, at han ikke vilde bære sig ad som de havde gjort. — αὐθαδέστερον ἀν πρός με σχοῖνη] blive umildere stemt imod mig. —

D. τὴν ψῆφον] Bojes. p. 112. — τοῦτο αὐτὸ τὸ τοῦ Ὁμήρου] Madv.

§ 19. Anm. 3. Der sigtes til Od. XIX, v. 162, hvor Penelope tiltaler den i Skikkelse af en Tigger hjemkomme Odysseus med de Ord: ἀλλὰ καὶ ὡς μοι εἰπὲ τεὸν γένος, δοποθεν ἔσοις || οὐ γάρ ἀπὸ δρυός ἔσοι παλαιράτον οὐδὲν ἀπὸ πέτρης, en ordspregelig Talemaade, hvorfed man vilde betegne en frændeløs, hvis Herkomst og Slægt ingen kjendte. — εἰς μὲν μειούμενον ἥδη]. Denne Sokrates's ældste Søn hed Lamprokles og omtales i Xenoph. Mem.

E. II. 2. De to andre hed Sophroniskos og Menexenos. — ἀλλ' εἰ

λόγος, πρὸς δὲ οὐν δόξαν καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν καὶ ὅλῃ τῇ πόλει οὐ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι ἐμὲ τούτων οὐδὲν ποιεῖν καὶ τηλικόνδε ὄντα καὶ τοῦτο τούτοις ἔχοντα, εἴτε οὖν ἀληθές εἴτε οὖν ψεῦδος· ἀλλὰ οὖν δεδογμένον γέ ἐστι,

35 τὸν Σωκράτη διαφέρειν τινὶ τῶν πολλῶν ἀνθρώπων. εἰ οὖν ὑμῶν οἱ δοκοῦντες διαφέρειν εἴτε σοφίᾳ εἴτε ἀνδρίᾳ εἴτε ἄλλῃ ἡτινοῦν ἀρετῇ τοιοῦτοι ἔσονται, αἰσχρὸν ἀν εἴη· οἵουντερ ἐγὼ πολλάκις ἔωρακα τινας, ὅταν κρίνωνται, δοκοῦντας μέν τι εἶναι, θαυμάσια δὲ ἐργαζομένους, ὡς δεινόν τι οἰομένους πείσεσθαι, εἰ ἀποθανοῦνται, ὥσπερ ἀθανάτων ἐσομένων, ἐὰν ὑμεῖς αὐτὸν μὴ ἀποκτείνητε. οἱ ἐμοὶ δοκοῦσιν αἰσχύνην τῇ πόλει περιάπτειν, ὥστε ἀν τινας καὶ τῶν ξένων ὑπολαβεῖν, ὅτι οἱ διαφέροντες τὸν Αθηναίων εἰς ἀρετήν, οὓς αὐτοὶ ἔσαντων ἐν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς προκρίνουσιν, οὗτοι γνωκῶν οὐδὲν διαφέρουσι. ταῦτα γάρ, ὡς ἀνδρεῖς Αθηναῖοι, οὔτε ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν τοὺς δοκοῦντας καὶ ὄπιον εἶναι, οὔτε, ἀν ἡμεῖς ποιῶμεν, ὑμᾶς ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τοῦτο αὐτὸν ἐνδείκνυσθαι, ὅτι πολὺ μᾶλλον καταψηφιεῖσθε τοῦ τὰ ἐλεεινὰ ταῦτα δράματα εἰσάγοντος καὶ καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιοῦντος η τοῦ ἡσυχίαν ἄγοντος.

B Ιερεῖς Αθηναίων εἰς ἀρετήν, οὓς αὐτοὶ ἔσαντων ἐν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς προκρίνουσιν, οὗτοι γνωκῶν οὐδὲν διαφέρουσι. ταῦτα γάρ, ὡς ἀνδρεῖς Αθηναῖοι, οὔτε ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν τοὺς δοκοῦντας καὶ ὄπιον εἶναι, οὔτε, ἀν ἡμεῖς ποιῶμεν, ὑμᾶς ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ τοῦτο αὐτὸν ἐνδείκνυσθαι, ὅτι πολὺ μᾶλλον καταψηφιεῖσθε τοῦ τὰ ἐλεεινὰ ταῦτα δράματα εἰσάγοντος καὶ καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιοῦντος η τοῦ ἡσυχίαν ἄγοντος.

XXIV. Χωρὶς δὲ τῆς δόξης, ὡς ἀνδρεῖς, οὐδὲ δίκαιον

μὲν θαρρᾶσκες ἐγὼ—πρὸς δὲ οὖν] Det første Led med μὲν indeholder en Grund, som han vel ogsaa kunde anføre, men som han nu ikke vil gjøre gjældende, saa at Partiklen ἀλλὰ nærmest angaaer det andet Led med δὲ, hvor οὖν angiver Tilbagevendelsen til det, han egentlig vilde sige; smlgn. Madv. § 189. b. — τοῦτο
 35. τούτοις ἔχοντα] s. ovfr. p. 20. D. — εἰ οὖν—τοιοῦτοι ἔσονται, αἰσχρὸν ἀν εἴη] Madv. § 135. Anm. a. — δοκοῦντας μέν] Madv. § 189. b. — τι εἶναι] at være noget meer end almindeligt. — ὥσπερ ἀθανάτων ἐσομένων] Madv. § 181. Anm. 2 og Anm. 4. a. —
 B. καὶ ὄπιον] var det end nok saa lidt. s. ovfr. — τοῦ τὰ ἐλεεινὰ ταῦτα δράματα εἰσάγοντος] den, som opfører disse yndelige Skuespil; Latinernes tragedias excitare.

μοι δοκεῖ εἶναι δεῖσθαι τοῦ δικαστοῦ οὐδὲ δεόμενον C
ἀποφεύγειν, ἀλλὰ διδάσκειν καὶ πείθειν. οὐ γὰρ ἐπὶ¹
τούτῳ κάθηται ὁ δικαστής, ἐπὶ τῷ καταχαρίζεσθαι τὰ
δίκαια, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ κρίνειν ταῦτα καὶ διμόκεν οὐ
χαριεῖσθαι οἰς ἀν δοκῆ αὐτῷ, ἀλλὰ δικάσειν κατὰ τοὺς
νόμους. οὐκον χρὴ οὔτε ὑμᾶς ἐθίζειν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν,
οὐδὲ ὑμᾶς ἐθίζεσθαι οὐδέτεροι γὰρ ἀν ὑμῶν εὐσεβοῖς.
μὴ οὖν ἀξιοῦτέ με, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιαῦτα δεῖν
πρὸς ὑμᾶς πράττειν, ἃ μήτε ἥγοῦμαι καλὰ εἶναι μήτε
δίκαια μήτε ὅσια, ἄλλως τε μέντοι νὴ Δία πάντως καὶ D
ἀσεβείας φεύγοντας ὑπὸ Μελήτου τουτοῦ. σαφῶς γὰρ
ἄν, εἰ πείθοιμι ὑμᾶς καὶ τῷ δεῖσθαι βιαζόμην ὁμωμο-
κότας, θεοὺς ἀν διδάσκοιμι μὴ ἥγεῖσθαι ὑμᾶς εἶναι, καὶ
ἀτεχνῶς ἀπολογούμενος κατηγοροίην ἀν ἔμαυτοῦ, ὡς
θεοὺς οὐ νομίζω. ἀλλὰ πολλοῦ δεῖ οὕτως ἔχειν νομίζω
τε γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς οὐδεὶς τῶν ἔμῶν κατη-
γόρων, καὶ ὑμῶν ἐπιτρέπω καὶ τῷ Θεῷ κρῖναι περὶ ἔμου
ὅπῃ μέλλει ἔμοι τε ἄριστα εἶναι καὶ ὑμῖν.

XXV. Τὸ μὲν μὴ ἀγανακτεῖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, E
ἐπὶ τούτῳ τῷ γεγονότι, ὅτι μον κατεψηφίσασθε, ἄλλα τέ 36

- C. XXIV. — ἀποφεύγειν] s. ovfr. p. 19 C. — καὶ διμόκεν] Bojes. p. 104—5. — οὐ καρεῖσθαι] Madv. § 205. Anm. 1. — ἃ μήτε ἥγοῦμαι καλὰ εἶναι μήτε δίκαια μήτε ὅσια] Kælå betegner det moralsk sømmelige (honestum), δίκαια det, som efter menneskelige Love er Ret (jus), ὅσια det, som efter guddommelige D. Love er Ret (fas). — ἄλλως τε μέντοι νὴ Δία πάντως καὶ] saa-
vel under alle andre Omstændigheder, som især nu da jeg er an-
klaget for Ugadelighed. — θεοὺς ἀν διδάσκοιμι—εἶναι] Mæk den særegne Ordstilling. — ὅπῃ μέλλει—ἄριστα εἶναι] Mælles ud-
trykker her, som ofte, hvad der er Skjæbnens Bestemmelse.
XXV. — Med det foregaaende Kapitel er den egentlige Forsvars-
tale sluttet. Om Indholdet af det følgende s. Indl. § 3. —
E. τὸ μὲν μὴ ἀγανακτεῖν—πολλὰ ξυμβάλλεται] Mange Omstændig-

μοι πολλὰ ἔνυθάλλεται, καὶ οὐκ ἀνέλπιστόν μοι γέγονε τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον θαυμάζω ἐκατέρων τῶν ψήφων τὸν γεγονότα ἀριθμόν. οὐ γὰρ φίμην ἔγωγε οὗτο παρ' ὀλίγον ἔσεσθαι, ἀλλὰ παρὰ πολὺν νῦν δέ, ὡς ἔοικεν, εἰ τριάκοντα μόνα μετέπεσον τῶν ψήφων, ἀποπεφύγη ἄν. Μέλητον μὲν οὖν, ὡς ἐμοὶ δοκῶ, καὶ νῦν ἀποπέφενγα, καὶ οὐ μόνον ἀποπέφενγα, ἀλλὰ παντὶ δῆλον τοῦτο γε, ὅτι, εἰ μὴ ἀνέβη Ἀντοῖς καὶ Λίκων βατηγορήσοντες ἐμοῖς, καν ὥφλε χιλίας δραχμάς, οὐ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων.

XXVI. Τιμᾶται δὲ οὖν μοι δὲ ἀνὴρ Θανάτου. Εἰεν. ἐγὼ δὲ δὴ τίνος ὑμῖν ἀντιτιμήσομαι, ὡς Ἀθηναῖοι; ἢ δῆλον, ὅτι τῆς ἀξίας; τι οὖν; τί ἀξιός εἰμι παθεῖν ἢ ἀποτίσαι, ὅ τι μαθὼν ἐν τῷ βίῳ οὐκ ἡσυχίαν ἦγον, ἀλλ' ἀμελήσας ὥπερ οἱ πολλοί, χρηματισμοῦ τε καὶ οἰκονομίας καὶ στρατηγιῶν καὶ δημηγοριῶν καὶ τῶν ἄλλων

heder bidrage til at o. s. v. s. Madv. § 146 og § 154. b. Anm. — 36. καὶ οὐκ ἀνέλπιστόν μοι γέγονε] istedetfor καὶ ὅτι οὐδὲ ἄν. μ. γ. Madv. § 216. Anm. 1. — οὕτω παρ' ὀλίγον] Madv. § 75. 1 f. — εἰ τριάκοντα μόνα μετέπεσον τῶν ψήφων] s. Indl. p. 7. — ἀποπεφύγη] Tregd. Gr. Forml. § 113. Anm. 3. — Μέλητον μὲν οὖν—καὶ νῦν ἀποπέφενγα] Han vil hermed sige, at Meletos ene ikke havde været i stand til at faae Majoriteten af Dommerne paa sin Side, men at en stor Del af de fordommende Stemmer maatte tilskrives Anytos's og Lykons Medvirkning som *συνήγοοι* (Bojes. p. 112), saa at han forsaaavidt kunde siges at være frikjendt for B. Meletos's Tiltale. — καν ὥφλε χιλίας δραχμάς] Bojes. p. 108 (§ 13).

XXVI. — *Τιμᾶται—Θανάτου]* Madv. § 61. a. Anm. 1. — ἢ δῆλον] s. ovfr. p. 26. B. — παθεῖν ἢ ἀποτίσαι] Bojes. p. 115 (§ 25). — ὅ τι μαθών] Madv. § 176. b. Anm. — ἀμελήσας ὥπερ οἱ πολλοί] Madv. § 213**). — *δημηγοριῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν]*. At være Folketaler var ikke nogen ἀρχή (magistratus); men daa han lige iforvejen har nævnet *στρατηγιῶν*, hvilket var en ἀρχή (Bojes. p. 124), saa er det egentl. hertil at τῶν ἄλλων henviser, dog saaledes, at *δημηγοριῶν* slutter sig dertil som et beslægget

ἀρχῶν καὶ ἔννωμοσιῶν καὶ στάσεων τῶν ἐν τῇ πόλει γιγνομένων, ἡγησάμενος ἐμαυτὸν τῷ ὅντι ἐπιεικέστερον εἶναι ἢ ὥστε εἰς ταῦτ' ἵσταται σώζεσθαι, ἐνταῦθα μὲν οὐκ ἦσα, οἱ ἐλθῶν μήτε ὑμῖν μήτε ἐμαυτῷ ἐμελλον μηδὲν ὄφελος εἶναι, ἐπὶ δὲ τὸ ἴδια ἐκαστον ἵλιν εὐεργετεῖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν, ὡς ἐγώ φημι, ἐνταῦθα ἦσα, ἐπιχειρῶν ἐκαστον ὑμῶν πείθειν μὴ πρότερον μήτε τῶν ἑαυτοῦ μηδενὸς ἐπιμελεῖσθαι, ποὺν ἑαυτοῦ ἐπιμεληθεῖη, ὅπως ὡς βέλτιστος καὶ φρονιμώτατος ἔσοιτο, μήτε τῶν τῆς πόλεως, ποὺν αὐτῆς τῆς πόλεως τῶν τε ἀλλων οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμελεῖσθαι. τί οὖν εἴμι ἄξιος παθεῖν τοιοῦτος ὥν; ἀγαθὸν τι, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, εἰ δεῖ γε κατὰ τὴν ἀξίαν τῇ ἀληθείᾳ τιμᾶσθαι· καὶ ταῦτά γε ἀγαθὸν τοιοῦτον, ὃ τι ἂν πρέπει ἐμοί. τί οὖν πρέπει ἀνδρὶ πέντη εὐεργέτη, δεομένῳ ἄγειν σχολὴν ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρακαλεύσει; οὐκ ἔσθ' ὃ τι μᾶλλον, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, πρέπει οὕτως, ὡς τὸν τοιοῦτον ἄνδρα ἐν πρω-

Begreb, thi ogsaa dette var jo en Beskjæftigelse med Statsanliggender. — *ἔννωμοσιῶν καὶ στάσεων]* Her sigtes til de oligarchiske Sammensværgelser og Partistridigheder i Athen henimod Slutningen af den peloponnesiske Krig og under de 30 Tyranners Regjering. — *ἐπιεικέστερον εἶναι]* at være mere værd; i denne Betydning modsættes det *φαῦλος*, s. ofr. p. 22. A. — *ἢ ὥστε—σώζεσθαι]* Madv. § 150. c. — *εἰς ταῦτ' ἵσταται]* Dette Udtryk betegner, ligesom det følgende *ἐνταῦθα* ἦσα, at skride til noget, give sig ifær med, give C. *sig af med.* — *ἐνταῦθα]* Madv. § 79. a. — *Ἐπὶ δὲ τὸ ἴδια ἐκαστον ἵλιν—ἐνταῦθα ἦσα]* Her er en Overflodighed i Udtrykket, idet Participiet *ἵλιν*, som indeholder en foreløbig Gjentagelse af Hovedverbet *ἦσα*, kunde være udeladt. I Hovedsætningen er da *Ἐπὶ τὸ—εὐεργετεῖν* med Eftertryk gjentaget i *ἐνταῦθα*. — *τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν]* Madv. § 26. b. — *ἑαυτοῦ ἐπιμεληθεῖη,* D. *ὅπως]* Madv. § 191. Anm. 2. — *εὐεργέτη]* Med dette Navn hædredes de, som havde gjort sig fortjent af Staten. Om deres Beløninger s. Bojes. p. 129*). — *οἱ τι μᾶλλον πρέπει οὕτως, ὡς]* Sammenblanding af to Udtryksmaader: *μᾶλλον* ἢ og οὕτως ὡς. — *ἐν πρωτανειώ στεῖσθαι]* Bojes. p. 92 (§ 11).

τανείω σιτεῖσθαι, πολύ γε μᾶλλον ἢ εἴ τις ὑμῶν ἵππῳ
ἢ ἔννωρίδι ἢ ζεύγει νενίκηνεν Ὄλυμπίασιν. ὃ μὲν γὰρ
E ὑμᾶς ποιεῖ εὐδαίμονας δοκεῖν εἶναι, ἐγὼ δὲ εἶναι· καὶ
ὅ μὲν τροφῆς οὐδὲν δεῖται, ἐγὼ δὲ δέομαι. εἰ οὖν δεῖ
37 με κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ἄξιας τιμᾶσθαι, τούτον τιμῶμαι,
ἐν πρωτανείῳ σιτήσεως.

XXVII. Ἰσως οὖν ὑμῖν καὶ ταντὸν λέγων παραπλησίως
δοκῶ λέγειν ὥσπερ περὶ τοῦ οἴκτον καὶ τῆς ἀντιβολήσεως,
ἀπανθαδιέζόμενος τὸ δὲ οὐκ ἐστιν, ὁ Ἀθηναῖοι, τοιοῦ-
τον, ἀλλὰ τοιούτῳ μᾶλλον. πέπεισμαι ἐγὼ ἐκὼν εἶναι
μηδένα ἀδικεῖν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ὑμᾶς τοῦτο οὐ πειθῶ·
δλίγον γὰρ χρόνον ἀλλήλοις διειλέγεινται ἐπει, ὡς ἐγῷ μαι,
εἰ ἣν ὑμῖν νόμος, ὥσπερ καὶ ἄλλοις ἀνθρώποις, περὶ
B Θανάτου μὴ μίαν μόνον ἡμέραν κρίνειν, ἀλλὰ πολλάς,
ἐπείσθητε ἀντὶ τοῦ δού οὐ δέρδιον ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ μεγά-
λας διαβολὰς ἀπολύεσθαι. πεπεισμένος δὴ ἐγὼ μηδένα
ἀδικεῖν πολλοῦ δέω ἐμαυτόν γε ἀδικήσειν καὶ κατ' ἐμαυ-
τοῦ ἐρεῖν αὐτὸς, ὡς ἄξιός εἰμι τον καποῦ καὶ τιμήσεσθαι
τοιούτου τυρὸς ἐμαυτῷ. τί δείσας; ἢ μὴ πάθω τοῦτο, οὐ
Μέλητός μοι τιμάται, ὅ φημι οὐκ εἰδέναι οὐτὲ εἰ ἀγαθὸν
οὐτὲ εἰ κακόν ἐστιν; ἀντὶ τούτου δὴ ἐλωμαι ὡν εὐ οἰδ'

-
- Ἴππῳ ἢ ἔννωρίδι ἢ ζεύγει] Bojes. p. 155. Ved ζεύγος menes her et Tre- eller Firspond. Om Sejervindernes Belønninger s. Bojes. E. p. 156—57. — Ὄλυμπίασιν] Madv. § 45. b. — τροφῆς οὐδὲν δεῖται] Det var naturligvis kun rige Folk, som kunde holde Væddelöbere.
37. XXVII. — ὥσπερ περὶ τοῦ οἴκτον] s. ovfr. p. 34 B. ff. — τοιοῦτον—τοιούτῳ] Hvor οὗτος og օðs eller Sammensætninger deraf stilles ved Siden af hinanden, henviser οὗτος altid til det foregaaende, օðs til det efterfølgende. — ἐκὼν εἶναι] Madv. § 151. Anm. 2. — ὥσπερ καὶ ἄλλοις ἀνθρώποις] Man kan her tænke paa Lakedaimonierne, der i slige Sager gik tilværks med megen Lang-B. somhed. — τί δείσας] neml. τιμήσωμαι τοιούτου τυρὸς ἐμαυτῷ. Madv. § 176. c. — ἐλωμαι ων εὐ οἰδ' ὅτι κακῶν δυτῶν] Αἱρεῖ-

ὅτι κακῶν ὄντων, τούτου τιμησάμενος; πότερον δεσμοῦ;
καὶ τί με δεῖ ζῆν ἐν δεσμωτηρίῳ, δονλεύοντα τῇ ἀεὶ^C
καθισταμένῃ ἀρχῇ, τοῖς ἔνδεκα; ἀλλὰ χρημάτων, καὶ
δεδέσθαι ἔως ἂν ἐκτίσω; ἀλλὰ ταῦτόν μοι ἔστιν, ὅπερ
νῦν δὴ ἔλεγον· οὐ γὰρ ἔστι μοι χρήματα, διόπθεν ἐκτίσω.
Ἄλλὰ δὴ φυγῆς τιμήσωμαι; ἵσως γὰρ ἀν μοι τούτου
τιμήσαιτε. πολλὴ μέντ' ἀν με φιλοψυχία ἔχοι, εἰ οὗτος
ἀλόγιστός εἴμι, ὥστε μὴ δύνασθαι λογίζεσθαι, ὅτι ὑμεῖς
μὲν ὄντες πολλαῖ μον οὐχ οἷοι τε ἐγένεσθε ἐνεγκεῖν τὰς
ἔμας διατριβὰς καὶ τοὺς λόγους, ἀλλ᾽ ὑμῖν βαρύτεραι
γεγόνασι καὶ ἐπιφθονώτεραι, ὥστε ζητεῖτε αὐτῶν νῦν
ἀπαλλαγῆναι, ἄλλοι δὲ ἄρα αὐτὰς οἶσοντι ὁρδίως πολλοῦ
γε δεῖ, ὡς Ἀθηναῖοι. καλὸς οὖν ἀν μοι ὁ βίος εἴη ἐξελ-
θόντι τηλικῷδε ἀνθρώπῳ, ἄλλην ἐξ ἄλλης πόλεως ἀμει-

σθαι er her konstrueret med Gen. ifølge Madv. § 51. d. Efter
εὖ οἴδα følger her en Sammenblanding af to Konstruktioner; s.
Madv. § 178 a. og Anm. 5. — πότερον δεσμοῦ] Som Straf fore-
kommer Fængsling ellers ikke undtagen som Skærpelse af en
anden Straf; om dens øvrige Anvendelse s. Bojes. p. 116 (§ 27). —
C. τῇ ἀεὶ καθισταμένῃ] Om ἀεὶ s. ovfr. p. 25 C. — τοῖς ἔνδεκα]
Bojes. p. 97 (§ 17). — ταῦτόν μοι ἔστιν, ὅπερ νῦν δὴ ἔλεγον] Det er for mig det samme som evigt Fængsel, da jeg ikke har noget
at betale med. — Ἀλλὰ δὴ] s. til Krit. p. 48. A. — μοι τούτου
τιμήσαιτε] Madv. § 61 a. Anm. 1. — εἰ οὗτος ἀλόγιστός εἴμι] Madv. § 135. Anm. 1. a. — ὅτι ὑμεῖς μὲν—οὐχ οἷοι τε ἐγένεσθε
ἐνεγκεῖν—ἄλλοι δὲ ἄρα—οἶσοντι ὁρδίως] Om Talens Form s.
Madv. § 189. a. (ovfr. p. 28 E. og 34 C). En Unøjagtighed finder
her Sted derved at den hele Vending er gjort afhængig af μὴ
δύνασθαι λογίζεσθαι, hvorefter der egentl. burde følge en simpel
Bemægtelse; men Talen er formet, som om der iforvejen var gaaet
εἰ οὗτος ἀλόγιστός εἴμι, ὥστε ὑπολαμβάνειν eller desl. Tanke-
gangen er nemlig denne: jeg maatte være meget forblendet af
Levelyst, dersom jeg kunde troe, at, da I ikke have kunnet finde
Eder i min Virksomhed, andre da letteligen skulde kunne finde sig
D. deri. — βαρύτεραι—καὶ ἐπιφθονώτεραι] Komparativen betegner
her en alt for høj Grad. — ἐξελθόντι] Εξέρχεσθαι er det sædv.
Udtryk om den, der gaaer i Landflygtighed; smlg. nedfr. p. 37 E.
Krit. p. 45 B. og p. 54 C. — ἄλλην ἐξ ἄλλης πόλεως ἀμειβομένῳ]

βομένῳ καὶ ἐξελαυνομένῳ ζῆν. εὐ γὰρ οἰδός ὅτι, ὅποι ἀν
ἔλθω, λέγοντος ἐμοῦ ἀκροάσονται οἱ νέοι ὥσπερ ἐνθάδε·
κανὸν μὲν τούτους ἀπελαύνω, οὗτοι ἐμὲ αὐτοὶ ἐξελῶσι,
Ε πείθοντες τοὺς πρεσβυτέρους· εἴαν δὲ μὴ ἀπελαύνω, οἱ
τούτων πατέρες τε καὶ οἰκεῖοι δι’ αὐτοὺς τούτους.

XXVIII. Ἰσως οὖν ἀν τις εἶποι· Σιγῶν δὲ καὶ ἡσυ-
χίαν ἄγων, ὁ Σώκρατες, οὐχ οἰός τ’ ἔσει ἡμῖν ἐξελθῶν
ζῆν; Τουτὶ δή ἔστι πάντων χαλεπώτατον πεῖσαί τινας
ὑμᾶν. εἴαν τε γὰρ λέγω, ὅτι τῷ Θεῷ ἀπειθεῖν τοῦτο ἔστι
καὶ διὰ τοῦτο ἀδύνατον ἡσυχίαν ἄγειν, οὐ πείσεσθέ μοι
38 ὡς εἰρωνευομένῳ· εἴαν τὸν λέγω, ὅτι καὶ τιγκάνει μέγι-
στον ἀγαθὸν ὃν ἀνθρώπῳ τοῦτο, ἐκάστης ἡμέρας περὶ
ἀρετῆς τοὺς λόγους ποιεῖσθαι καὶ τῶν ἀλλων, περὶ ὧν
ὑμεῖς ἐμοῦ ἀκούετε διαλεγομένους καὶ ἐμαντὸν καὶ ἀλλοὺς
ἐξετάζοντος, ὃ δὲ ἀνεξέταστος βίος οὐ βιωτὸς ἀνθρώπῳ,
ταῦτα δ’ ἔτι ἡττον πείσεσθέ μοι λέγοντι. τὰ δὲ ἔχει μὲν
οὕτως, ὡς ἐγώ φημι, ὁ ἀνδρες, πείθειν δὲ οὐ δύσκολον.
Καὶ ἐγὼ ἀμὲν οὐκ εἰθισμαι ἐμαντὸν ὅξιοῦν κακοῦ οὐδενός.
Β εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι κρήματα, ἐπιμηδάμην ἀν κρημάτων
ὅσα ἐμελλον ἐκτίσειν οὐδὲν γὰρ ἀν ἐβλάβην νῦν δέ—
οὐ γὰρ ἔστιν εἰ μὴ ἄρα ὅσον ἀν ἐγὼ δυναίμην ἐκτίσαι,
τοσούτους βούλεσθέ μοι τιμῆσαι. Ἰσως δ’ ἀν δυναίμην
ἐκτίσαι ὑμῖν μνᾶν ἀργυρίου τοσούτου οὐν τιμῆσαι. Πλά-
των δὲ ὁδε, ὁ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Κρίτων καὶ Κριτό-
βουλος καὶ Ἀπολλόδωρος κελεύονται με τιμάκονται μνᾶν

vandrende vexelvis fra en By til en anden. — ἀπελαύνω] forhyder E. dem at höre paa mig. — δι’ αὐτοὺς τούτους] netop for disses Skyld, nemlig af Frygt for at de skulle fordærves af mig.

38. XXVIII. — οὐχ οἰός τ’ ἔσει ἡμῖν] Madv. § 38. f. — ταῦτα δ’ ἔτι B. ἡττον] Madv. § 188. Anm. 6. — νῦν δέ—οὐ γὰρ ἔστιν. Smlgn. Madv. § 196. a. Anm. — εἰ μὴ ἄρα] s. ovfr. p. 17. B.

τιμήσασθαι, αὐτοὶ δὲ ἐγγνᾶσθαι. τιμῶμαι οὖν τοσούτον·
ἐγγνηταὶ δὲ ὑμῖν ἔσονται τοῦ ἀργυρίου οὗτοι ἀξιόχρεω.

XXIX. Οὐ πολλοῦ γένεκα χρόνου, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅνομα ἔξετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλομένων τὴν πόλιν λοιδορεῖν, ὡς Σωκράτη ἀπεκτόνατε, ἄνθρακα σοφόν. φήσουσι γὰρ δή με σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἴμι, οἷς βουλομένοι ὑμῖν ὀνειδίζειν. εἰ οὖν περιεμείνατε δλίγον χρόνον, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἢν ὑμῖν τοῦτο ἐγένετο· δρᾶτε γὰρ δὴ τὴν ἥλικιαν, ὅτι πόρρω ἥδη ἔστι τοῦ βίου, θανάτου δὲ ἐγγύς. λέγω δὲ τοῦτο οὐ πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἐμοῦ καταψηφισαμένους θάνατον. λέγω δὲ καὶ τόδε πρὸς τοὺς αὐτοὺς τούτους. Ἰσως με οἴεσθε, ὡς ἄνδρες, ἀπορίᾳ λόγων ἑαλωκέναι τοιούτων, οἵτις ἢν ὑμᾶς ἐπεισα, εἰ ὥμην δεῖν ἀπαντα ποιεῖν καὶ λέγειν ὥστε ἀποφυγεῖν τὴν δίκην. πολλοῦ γε δεῖ ἀλλὰ ἀπορίᾳ μὲν ἑαλωκα, οὐ μέντοι λόγων, ἀλλὰ τόλμης καὶ ἀναισχυντίας καὶ τοῦ ἐθέλειν λέγειν πρὸς ὑμᾶς τοιαντα, οἷς ἢν ὑμῖν ἥδιστη ἦν ἀκούειν, θρηνοῦντός τέ μου καὶ ὀδυομένου καὶ ἀλλὰ ποιοῦντος καὶ λέγοντος πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐμοῦ, ὡς ἐγώ φημι· οἷα δὴ καὶ εἰθισθε ὑμεῖς τῶν ἀλλων ἀκούειν. ἀλλ' οὔτε τότε ὥῆθην δεῖν ἐνεκα τοῦ κινδύνου πρᾶξι οὐδὲν ἀνελεύθερον, οὔτε νῦν μοι μεταμέλει οὕτως ἀπολογησαμένῳ, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αἰροῦμαι ὡδε ἀπο-

αὐτοὶ δὲ ἐγγνᾶσθαι] Madv. § 214. Anm. 4.

XXIX. — Med dette Kapitel begynder det sidste Afsnit af Talen, C. om hvis Indhold s. Indl. § 3. — ὅνομα ἔξετε καὶ αἰτίαν] i dad-lende Betydning: *I ville faae Ord og Skyld for. — εἰ καὶ]* Madv. § 194. d. — πόρρω—τοῦ βίου] Madv. § 55*) (pag. 57). — λέγω D. δὲ τοῦτο—λέγω δὲ καὶ τόδε] s. Anm. til p. 37 A. — τοὺς ἐμοῦ E. καταψηφισαμένους θάνατον] Madv. § 59. a. — μοι μεταμέλει οὕτως ἀπολογησαμένῳ] Madv. § 177. Anm. 5.

λογησάμενος τεθνάναι ἥ ἐκείνως ζῆν. οὐτε γὰρ ἐν δίκῃ
οὐτὲ ἐν πολέμῳ οὐτὲ ἐμὲ οὐτὲ ἄλλον οὐδένα δεῖ τοῦτο
39 μηχανᾶσθαι, ὅπως ἀποφεύξεται πᾶν ποιῶν θάνατον.
καὶ γὰρ ἐν ταῖς μάχαις πολλάκις δῆλον γίγνεται, ὅτι τό^{το}
γε ἀποθανεῖν ἀν τις ἐκφύγοι καὶ δόπλα ἀφεῖς καὶ ἐφ
ἴνετείαν τραπόμενος τῶν διωκόντων καὶ ἄλλαι μηχανᾷ
πολλαὶ εἰσιν ἐν ἑκάστοις τοῖς κινδύνοις ὥστε διαφεύγειν
θάνατον, ἐάν τις τολμᾶτο πᾶν ποιεῖν καὶ λέγειν. ἄλλα
μὴ οὐ τοῦτ' ἥ χαλεπόν, ὡς ἀνδρες, θάνατον ἐκφυγεῖν,
ἄλλα πολὺ χαλεπώτερον πονηρίαν θάττον γὰρ θανάτου
B Θεῖ. καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἀτε βραδὺς ὡν καὶ πρεσβύτης ὑπὸ^{τοῦ} βραδυτέρου ἔάλων, οἱ δὲ ἐμοὶ κατήγοροι ἀτε δεινοὶ^{καὶ} δέξεῖς ὅντες ὑπὸ τοῦ θάττονος, τῆς κακίας. καὶ νῦν
ἐγὼ μὲν ἀπειμι ὑψὸν ὑμῶν θανάτου δίκην ὅφλων, οὗτοι
δὲ ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὠφληκότες μοχθηρίαν καὶ ἀδικίαν.
καὶ ἐγώ τε τῷ τιμήματι ἐμμένω, καὶ οὔτοι. Ταῦτα μέν
που ἵσως οὕτω καὶ ἔδει σχεῖν, καὶ οἷμαι αὐτὰ μετρίως
ἔχειν.

XXX. Τὸ δέ δὴ μετὰ τοῦτο ἐπιθυμῶ ὑμῖν χρησμῶ-
C δῆσαι, ὡς καταψηφισάμενοί μου· καὶ γάρ εἰμι ἦδη ἐνταῦθα,
ἐν φῷ μάλιστ' ἀνθρωποι χρησμῶδοῦσιν, ὅταν μέλλωσιν

39. ἐάν τις τολμᾶτο πᾶν ποιεῖν καὶ λέγειν] hvis nogen kan nedlade sig til at gjøre og sige alt, endogsaa det uværdigste. Saaledes bruges τολμᾶν ofte om Dristighed til at trodse Moralens Love, s. Krit. p. 53 E. — μὴ οὐ τοῦτ' ἥ χαλεπόν] Madv. § 124 a. Anm. 2. s. Krit. p. 48 C. B. og D. — ἀτε βραδὺς ὡν] Madv. § 175. c. — ὑπὸ τοῦ βραδυτέρου] neml. τοῦ θανάτου. — δεινοὶ καὶ δέξεῖς] flinke og hurtige. — θανάτον δίκην ὅφλων] Madv. § 61. a. Anm. 2; mærk den uregelmæssige Accent i ὅφλων. — καὶ ἐγώ τε τῷ τιμήματι ἐμμένω καὶ οὕτοι] og jeg er beredt til at lide min Dom, ligesom disse heller ikke kunne undgaae deres. — μετρίως ᔁχεῖν] at det forholder sig rigtigt, at Straffen staarer i det passende Forhold til Personerne og deres Værd.

C. XXX. — Τὸ—μετὰ τοῦτο] Madv. § 14 b. Anm. 2. — ἐνταῦθα] paa det Punkt af mit Liv.—ἐν φῷ μάλιστ' ἀνθρωποι χρησμῶδοῦσιν]

ἀποθανεῖσθαι. φημὶ γάρ, ὡς ἄνδρες, οἵ ἐμὲ ἀπεκτόνατε, τιμωρίαν ὑμῖν ἥξειν εὐθὺς μετὰ τὸν ἔμδν θάνατον πολὺ χαλεπωτέραν νὴ Λίη ἢ οἰαν ἐμὲ ἀπεκτόνατε. νῦν γάρ τοῦτο εἰργάσασθε οἱόμενοι ἀπαλλάξεσθαι τοῦ διδόναι ἔλεγχον τοῦ βίου τὸ δὲ ὑμῖν πολὺ ἐναντίον ἀποβήσεται, ὡς ἐγώ φημι. πλείους ἔσονται ὑμᾶς οἱ ἔλεγχοντες, οὓς νῦν ἐγὼ κατεῖχον, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἥσθάνεσθε· καὶ χαλεπώτεροι ἔσονται ὅσῳ νεώτεροι εἰσι, καὶ ὑμεῖς μᾶλλον ἀγανακτήσετε. εἰ γάρ οἴεσθε ἀποκτείνοντες ἀνθρώπους ἐπισχήσειν τοῦ ὀνειδίζειν τινὰ ὑμῖν, δι τοῦ ὁρθῶς ζῆτε, οὐκ ὁρθῶς διανοεῖσθε· οὐ γάρ ἐσθ' αὐτῇ ἢ ἀπαλλαγὴ οὕτε πάνυ δυνατὴ οὕτε καλή, ἀλλ' ἐκείνῃ καὶ καλλίστῃ καὶ δύστῃ, μὴ τοὺς ἄλλους κολούειν, ἀλλ' ἐαυτὸν παρασκευάζειν, ὅπως ἔσται ὡς βέλτιστος. Ταῦτα μὲν οὖν ὑμῖν τοῖς καταψηφισαμένοις μαντευσάμενος ἀπαλλάττομαι.

XXXI. Τοῖς δὲ ἀποψηφισαμένοις ἡδέως ἀν διαλε- E
χθείην ὑπὲρ τοῦ γεγονότος τουτοῦ πράγματος, ἐν ᾧ οἱ ἀρχοντες ἀσχολίαν ἔγονσι καὶ οὐπω ἔρχομαι οἱ ἔλεγχόνται με δεῖ τεθνάναι. ἀλλά μοι, ὡς ἄνδρες, παραμείνατε τοσοῦτον χρόνον· οὐδὲν γάρ καλύνει διαμυθολογῆσαι πρὸς

- Det var en almindelig Mening hos de gamle, at Sjælen ved Dødens Nærmeste antog et guddommeligt Praeg og til Spaadomsevne. Saaledes allerede hos Homer II. XVI, v. 851 ff., hvor den døende Patroklos forudsiger Hektors Fald, og II. XXII, v. 358 ff., hvor Hektor spaær Achilleus's Død. — *ἀπεκτόνατε*] s. ovfr. p. 29 C. — *ἢ οἰαν ἐμὲ ἀπεκτόνατε*] end den, *I have anvendt imod mig ved at dömme mig fra Livet.* Madv. § 26. b. — *διδόναι ἔλεγχον*] her: D. at *aflægge Regnskab;* egl. at tilstede en Undersøgelse. — *ὅσῳ νεώτεροι εἰσοι*] s. ovfr. til p. 30 A.
- E. XXXI. — *ἐν ᾧ οἱ ἀρχοντες ἀσχολίαν ἔγονσι*] medens Övrigheds-personerne ere beskjæftigede. Her menes de 11 Mænd. Bojes. p. 97 og 114. — *οἱ ἔλεγχόνται με δεῖ τεθνάναι*] Madv. § 176. a og b. Han mener Fængslet, *τὸ σεμωτήριον;* her plejede nemlig de fleste Legems- og Livsstrafte at fuldbyrdes.

40 ἀλλήλους, ἔως ἔξεστιν. ὑμῖν γὰρ ὡς φίλοις οὐσιν ἐπιδεῖ-
ξαι ἐθέλω τὸ νῦν μοι ἔνυμβεβηκός τί ποτε νοεῖ. Ἐμοὶ
γάρ, ὡς ἀνδρες δικασταί - ὑμᾶς γὰρ δικαστὰς καλῶν
δρθῶς ἀν καλοίην - θαυμάσιον τι γέγονεν. ἡ γὰρ εἰωθυῖα
μοι μαντικὴ ἡ τοῦ δαιμονίου ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ
παντὶ πάντι πυνή ἀεὶ ἦν καὶ πάντι ἐπὶ σμικροῖς ἐναν-
τιουμένη, εἴ τι μέλλοιμι μὴ δρθῶς πρᾶξειν. νῦν δὲ ἔνυ-
μβεβηκέ μοι, ἀπερ δράτε καὶ αὐτοί, ταντὶ, ἣ γε δὴ οἰηθείη
ἄν τις καὶ νομίζεται ἐσχατα κακῶν εἶναι. ἐμοὶ δὲ οὔτε
B ἔξιόντι ἔωθεν οἴκοθεν ἡναντιώθη τὸ τοῦ θεοῦ σημεῖον,
οὔτε ἡνίκα ἀνέβανον ἐντανθοῦ ἐπὶ τῷ δικαστήριον, οὕτ'
ἐν τῷ λόγῳ οὐδαμοῦ μέλλοντι τι ἐρεῖν· καίτοι ἐν ἄλλοις
λόγοις πολλαχοῦ δή με ἐπέσχε λέγοντα μεταξύ. νῦν δὲ
οὐδαμοῦ περὶ αὐτὴν τὴν πρᾶξιν οὕτ' ἐν ἔργῳ οὐδενὶ οὐτὶ
ἐν λόγῳ ἡναντιώταί μοι. τί οὖν αἴσιον εἶναι ὑπολαμ-
βάνω; ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ. κινδυνεύει γάρ μοι τὸ ἔνυμβεβηκός
τοῦτο ἀγαθὸν γεγονέναι, καὶ οὐκ ἔσθ' ὅπως ἥμεῖς δρθῶς
C ὑπολαμβάνομεν, ὅσοι οἰόμεθα κακὸν εἶναι τὸ τεθνάναι.
μέγα μοι τεκμήριον τούτον γέγονεν· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
οὐκ ἡναντιώθη ἄν μοι τὸ εἰωθὸς σημεῖον, εἰ μή τι
ἔμελλον ἐγὼ ἀγαθὸν πρᾶξειν.

XXXII. Ἐννοήσωμεν δὲ καὶ τῆς, ὡς πολλὴ ἐλπίς
ἐστιν ἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι. Άνοιν γὰρ θάτερόν ἐστι τὸ

40. *τί ποτε νοεῖ]* hvad det vel har at betyde. — ἡ εἰωθυῖα—μαντικὴ ἡ τοῦ δαιμονίου] s. ovfr. p. 31 D. — πάντι ἐπὶ σμικροῖς] Madv. § 80 d. — ἢ γε δὴ οἰηθείη ἄν τις καὶ νομίζεται] som en kunde troe og som virkelig ogsaa antages for at være de største Ulykker. Madv. § 104. a. Οἰεσθαι udtrykker en blot subjektiv Antagen og bruges derfor hyppigt, ligesom *putare*, om en falsk Formening. Om νομί-
B. ζειν s. ovfr. p. 27 D. — λέγοντα μεταξύ] Madv. § 175. b. — περὶ αὐτὴν τὴν πρᾶξιν] i Anledning af *Handlingen selv*. Han mener den hele Proces og sit Forhold under den i Gjerning og Tale. — οὐκ ἔσθ' ὅπως] Madv. § 123. Anm. 2.

τεθνάναι ἡ γὰρ οἶον μηδὲν εἶναι μηδὲ αἰσθησιν μηδεμίαν μηδενὸς ἔχειν τὸν τεθνεῶτα, ἡ κατὰ τὰ λεγόμενα μεταβολή τις τυγχάνει οὐσα καὶ μετοίκησις τῇ ψυχῇ τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον. καὶ εἴτε μηδεμία αἰσθησίς ἐστιν, ἀλλ’ οἶον ὅπνος, ἐπειδάν τις καθεύδων μηδὲ ὅναρ μηδὲν ὁρᾷ, Θαυμάσιον κέρδος ἂν εἴη ὁ θάνατος. ἐγὼ γὰρ ἀν οἷμαι, εἴ τινα ἐκλεξάμενον δέοι ταύτην τὴν νύκταν, ἐν ᾧ οὐτω κατέδαρθεν, ὥστε μηδὲ ὅναρ ἰδεῖν, καὶ τὰς ἄλλας νύκτας τε καὶ ἡμέρας τὰς τοῦ βίου τοῦ ἑαυτοῦ ἀντιπαραθέντα ταύτῃ τῇ νυκτὶ δέοι σκεψάμενον εἰπεῖν, πόσας ἄμεινον καὶ ἡδιον ἡμέρας καὶ νύκτας ταύτης τῆς νυκτὸς βεβίωκεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ, οἷμαι ἀν μὴ διὰ ἴδιωτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐαριθμήτους ἀν εὑρεῖν αὐτὸν ταύτας πρός τὰς ἄλλας ἡμέρας καὶ νύκτας. εἴ οὖν τοιοῦτον ὁ θάνατος ἐστι, κέρδος ἐγωγε λέγω· καὶ γὰρ οὐδὲν πλείων ὁ πᾶς κρόνος φαίνεται οὕτω δὴ εἶναι ἡ μία νύξ. εἰ δὲ αὐτὸν ἀποδημῆσαι ἐστιν ὁ θάνατος ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἀληθῆ ἐστὶ τὰ λεγόμενα, ὡς ἂζει ἐκεὶ εἰσιν ἀπαντεῖς οἱ τεθνεῶτες, τι

-
- C. XXXII. — *οἶον μηδὲν εἶναι*] ligesom at være intet; saaledes tjener *οἶον* ofte til som et Adverbium at indsøre en Sammenligning eller et Exempel; s. nedfr. E. *οἶον ἀποδημῆσαι*. — *μετοίκησις τῇ ψυχῇ τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένθε*]. Istedetfor Praepos. *ἐν* er her sat en objektiv Genitiv ifølge Madv. § 48. Anm. Om *ἐνθένθε* s. Madv. § 79. b. — *καὶ εἴτε*] Hertil skulde svare et andet Led med *εἴτε*, istedetfor hvilket (nedfr. E) følger *εἰ δὲ* *αὐτὸν*, efterat den første Betingelse er gjentaget ved *εἰ οὖν*. Smlgn. Madv. § 185. a. Anm. D. 5. — *ἐγὼ γὰρ ὃν οἶμαι*] Madv. § 173. Anm. 1. Formedelst den længere Periode gjentages først *δέοι* og dernæst *οἶμαι* *ἄν*. De 3 Particípier *ἐκλεξάμενον*, *ἀντιπαραθέντα* og *σκεψάμενον* høre alle til det fælles Hovedverbum *εἰπεῖν* ifølge Madv. § 176. d. — *μὴ διὰ ἴδιωτην τινά*] Madv. § 212 (2). — *τὸν μέγαν βασιλέα*] Saaledes benævnes hyppigt Perserkongen hos græske Forfattere; undertiden kaldes han blot *βασιλεὺς* eller *ὁ βασιλεὺς*. Madv. § 8. E. Anm. 2. b. — *αὐτὸν*] Madv. § 100. e. Slutn. — *οὐδὲν πλείων*] Madv. § 27. a. Anm. 2.

μεῖζον ἀγαθὸν τούτου εἶη ἄν, ὡς ἀνδρες δικασταί; εἰ γάρ
 41 τις ἀφικόμενος εἰς Ἀιδον, ἀπαλλαγεὶς τούτων τῶν φασούν-
 των δικαστῶν εἶναι, εὑρῆσει τὸν ἀληθῶς δικαστάς, οἵπερ
 καὶ λέγονται ἐκεῖ δικάζειν, Μίνως τε καὶ Ῥαδάμανθυς
 καὶ Αἰακὸς καὶ Τριπτόλεμος, καὶ ἄλλοι, ὅσοι τῶν ἡμιθέων
 δίκαιοι ἐγένοντο ἐν τῷ ἑαυτῶν βίῳ, ἃς φαίλη ἀν εἴη
 ἡ ἀποδημία; ἢ αὐτὸς Ὁρφες ἔννοεσθαι καὶ Μουσαίος καὶ
 Ἡσιόδως καὶ Ὄμηρος ἐπὶ πόσῳ ἀν τις δέξαιτο ἀν ύμῶν;
 ἐγὼ μὲν γὰρ πολλάκις ἐθέλω τεθνάναι, εἰ ταῦτα ἐστὶν
 ἀληθῆ· ἐπεὶ ἔμοιγε καὶ αὐτῷ θαυμαστὴ ἀν εἴη ἡ διατριβὴ
 B αὐτόθι, ὅπότε ἐντύχοιμι Παλαμήδει καὶ Αἰαντὶ τῷ Τε-

41. εἰς Ἀιδον] Madv. § 47. Anm. 2. — *Mīnōs* τε καὶ Ῥαδά-
 μανθυς z. τ. ἔ.] Disse Nominativer slutte sig ved Apposition
 til Relativet istf. til δικαστάς. *Mīnos* var en Søn af
 Zeus og Europa og herskede over Kretenserne, hvem han siges
 at have givet Love. Formedelst sin Viisdom blev han efter sin
 Død sat til Dommer i Underverdenen tilligemed sin Broder *Rhadamanthys*, der var bekjendt for sin Retsfærdighed og herskede over
 nogle Øer i det ægæiske Hav. Som den tredie Dommer i Under-
 verdenen tilføjede et senere Sagn *Aiakos*, en Søn af Zeus og
 Nymphe Aigina; han herskede paa Øen Aigina og udmarkede
 sig ved sin Fromhed og Retsfærdighed. Han var Fader til Peleus
 og Telamon. At foruden disse 3 ogsaa *Triptolemos* og andre He-
 roer have beklædt Dommerværdigheden i Underverdenen, omtales
 ikke hos nogen anden Forfatter; det har maaskee været et lokalt
 Sagn i Attika, hvis Velgjører Triptolemos blev ved at lære Ind-
 byggerne Agerdyrkningen, hvori Demeter havde undervist ham,
 og derved føre dem til et ordnet af Love beskyttet Samfundsliv.
 Han kaldes alm. en Søn af den eleusinske Konge *Keleus* og siges
 at have stiftet de eleusinske Mysterier. Efter sin Død dyrkedes
 han som Halvgud. Forestillingen om en Mangfoldighed af Dommere
 i Underverdenen stemte desuden godt overeens med Atheniensernes
 Tænkemaade, som i deres Hjem vare vante til at see saa
 mange Dommere fungere paa een Gang. — Om *Orpheus*, *Musaios*,
Homeros og *Hesiodos* s. Tregd. § 9—26. — ἐπὶ πόσῳ ἀν τις δέξαιτο
 ἀν] for hvormeget vilde en af Eder modtage det? ὁ: hvad vilde I
 give for at opnaae det? Om det dobbelte ἀν s. Madv. § 139. b. —
 B. ἐθέλω τεθνάναι] Madv. § 171. Anm. 1; s. ovfr. p. 30 B. — *Παλα-
 μήδει καὶ Αἰαντὶ* Om *Palamedes*, der ved Odysseus's Had og

λαμῶνος, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν παλαιῶν διὰ κρίσιν ἀδικον τέθηκεν ἀντιπαραβάλλοντι τὰ ἐμαντοῦ πάθη πρὸς τὰ ἐκείνων, ὡς ἐγὼ οἶμαι, οὐκ ἂν ἀγδεῖς εἴη. καὶ δὴ τὸ μέγιστον, τοὺς ἐκεῖ ἔξετάζοντα καὶ ἐρευνῶντα ὥσπερ τοὺς ἐνταῦθα διαγένειν, τίς αὐτῶν σοφός ἐστι καὶ τίς οἰεται μέν, ἐστι δὲ οὐ. ἐπὶ πόσῳ δὲ ἢν τις, ὡς ἀνδρες δικασταὶ, δέξαιτο ἔξετάσαι τὸν ἐπὶ Τροίαν ἀγαγόντα τὴν πολλὴν στρατιάν, ἡ Ὄδυσσεα, ἡ Σίσυφον, ἡ ἄλλους μνήσιους ἢν τις εἴποι καὶ ἀνδρας καὶ γυναικας; οἵτις ἐκεῖ διαλέγεσθαι καὶ ἔννειναι καὶ ἔξετάζειν ἀμήχανον ἢν εἴη εὑδαιμονίας πάντως. οὐ δῆπον τούτου γε ἔνεκα οἱ ἐκεῖ ἀποκτείνονται τά τε γὰρ ἄλλα εὐδαιμονέστεροι εἰσιν οἱ ἐκεῖ τῶν ἐνθάδε, καὶ ἥδη τὸν λοιπὸν χρόνον ἀθάνατοι εἰσιν, εἴπερ γε τὰ λεγόμενα ἀληθῆ ἐστιν.

XXXIII Ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς χρή, ὡς ἀνδρες δικασταὶ, εὐέλπιδας εἶναι πρὸς τὸν θάνατον, καὶ ἐν τι τοῦτο διανοεῖσθαι ἀληθές, ὅτι οὐκ ἐστιν ἀνδρὶ ἀγαθῷ κακὸν οὐδὲν οὔτε ζῶντι οὔτε τελευτήσαντι, οὐδὲ ἀμελεῖται ὑπὸ Θεῶν τὰ τούτου πράγματα οὐδὲ τὰ ἐμὰ νῦν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου γέγονεν, ἀλλά μοι δῆλον ἐστι τοῦτο, ὅτι ἥδη τεθνάναι καὶ ἀπηλλάχθαι πραγμάτων βέλυν οὖν μοι.

Rænker blev anklaget og dømt for Forræderi, smilgen. Virg. Aen. II, 81 ff. — Aias dræbte sig selv i Raseri over at den afsløde Achilleus's Vaaben ikke blevet tilkjedte ham, men Odysseus. — ἀντιπαραβάλλοντι] Madv. § 177. Anm. 5. — καὶ δὴ τὸ μέγιστον] Madv. § 197; smilgen. ovfr. p. 18 C. — Σίσυφον] Han var en Søn af den thessaliske Konge Aeolos og anlagde Korinth, hvor han herskede som Konge. Han var bekjendt af sin store Snildhed og paadrog sig ved et Forræderi mod Zeus den bekjendte Straf i Underverdenen, som fortelles hos Hom. Od. XI, 593 ff. — ἡ ἄλλους μνήσιους ἢν τις εἴποι] istf. ἡ ἄλλους μνήσιους, οὓς ἢν τις εἴποι, hvilke to Sætninger ere smelte sammen i een. — ἀμήχανον εὐδαιμονίας] Madv. § 49. b.

D. XXXIII. — ὡς ἀνδρες δικασται] Madv. § 87. b. Anm. 2. — τεθνάναι καὶ ἀπηλλάχθαι πραγμάτων] s. ovfr. A. Πράγματα beteg-

διὰ τοῦτο καὶ ἐμὲ οὐδαμοῦ ἀπέτρεψε τὸ σημεῖον, καὶ
ἔγωγε τοῖς καταψηφισαμένοις μου καὶ τοῖς κατηγόροις οὐ
πάντα χαλεπαίνων καίτοι οὐ ταύτη τῇ διανοίᾳ κατεψηφί-
ζοντό μου καὶ κατηγόρουν, ἀλλ᾽ οἰδέμενοι βλάπτειν τοῦτο
E αὐτοῖς ἄξιον μέμφεσθαι.

Τοσόνδε μέντοι αὐτῶν δέομαι· τοὺς νίεῖς μου, ἐπει-
δὰν ἡβήσωσι, τιμωρήσασθε, ὡς ἄνδρες, ταῦτα ταῦτα
λυποῦντες, ἀπερ ἐγὼ ὑμᾶς ἐλύπονν, ἐὰν ὑμῖν δοκῶσιν
ἢ χρημάτων ἢ ἄλλον τον πρότερον ἐπιμελεῖσθαι ἢ ἀρε-
τῆς· καὶ ἐὰν δοκῶσι τι εἶναι μηδὲν ὄντες, ὀνειδίζετε
αὐτοῖς, ὡσπερ ἐγὼ ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἐπιμελοῦνται ὡν δεῖ, καὶ
οἴονταί τι εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι. καὶ ἐὰν ταῦτα
42 ποιῆτε, δίκαια πεπονθῶς ἐγὼ ἔσομαι ὑφ' ὑμῶν αὐτός τε
καὶ οἱ νίεῖς.

Ἄλλὰ γὰρ ἥδη ὡρα ἀπιέναι, ἐμοὶ μὲν ἀποθανον-
μένῳ, ὑμῖν δὲ βιωσομένοις· ὅπότεροι δὲ ὑμῶν ἔρχονται
ἐπὶ ἄμεινον πρᾶγμα, ἀδηλον παντὶ πλὴν ἢ τῷ Θεῷ.

ner her *Livets Sorger og Besværligheder*. — τὸ σημεῖον] s. ovfr. E. p. 31. D. — τοῦτο αὐτοῖς ἄξιον μέμφεσθαι] Madv. § 36. a. Anm.

1. — ταῦτα ταῦτα λυποῦντες] undlst. αὐτούς. Om den dobbelte Akkusativ s. ovfr. p. 30 C. — τι εἶναι] s. ovfr. p. 35 A.

Platons Apologi for Sokrates.

Fra det Græske oversat

ved

Laurits Christian Ditlev Westengaard,
Sognepræst til St. Hans Kirke i Odense.

Tredie Oplag.

Odense.

Borlagt af den Miloske Boghandel.

Trykt i Chr. Milos' Officin.

1860.

anatally
for Souldiers.

St. George's Day

W

1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605.

1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611.

1612.

1600. omkring 1602. og 1603. og 1604. og 1605. og 1606. og 1607. og 1608. og 1609. og 1610. og 1611. og 1612. og 1613. og 1614. og 1615. og 1616. og 1617. og 1618. og 1619. og 1620. og 1621. og 1622. og 1623. og 1624. og 1625. og 1626. og 1627. og 1628. og 1629. og 1630. og 1631. og 1632. og 1633. og 1634. og 1635. og 1636. og 1637. og 1638. og 1639. og 1640. og 1641. og 1642. og 1643. og 1644. og 1645. og 1646. og 1647. og 1648. og 1649. og 1650. og 1651. og 1652. og 1653. og 1654. og 1655. og 1656. og 1657. og 1658. og 1659. og 1660. og 1661. og 1662. og 1663. og 1664. og 1665. og 1666. og 1667. og 1668. og 1669. og 1670. og 1671. og 1672. og 1673. og 1674. og 1675. og 1676. og 1677. og 1678. og 1679. og 1680. og 1681. og 1682. og 1683. og 1684. og 1685. og 1686. og 1687. og 1688. og 1689. og 1690. og 1691. og 1692. og 1693. og 1694. og 1695. og 1696. og 1697. og 1698. og 1699. og 1700.

Hvaad Indtryk mine Anflagere have gjort paa Eder. /
Athenere, veed jeg ikke; jeg for min Deel havde over dem næsten glemt mig selv, saa henrivende talede de, ihvorvel de, at jeg skal sige det, ikke have sagt et sandt Ord, men især har jeg forundret mig over en af deres Logne, den nemlig, at de sagde, at I skulle tage Eder i Agt for at føres bag Lyset af mig, da jeg var en ganske fortræffelig Taler. Thi at de ikke stamme sig ved strax at gjendrives af mig i Gjerningen, naar jeg nu viser mig som en i ingen Henseende fortræffelig Taler, det synes mig at være det mest Uforstammede af dem, uden de maafee falde den en fortræffelig Taler, som taler Sandhed; thi, hvis det er deres Mening, maa jeg vel tilstaae at være en Taler, som ikke ligner dem. Disse have nemlig, som jeg paaskaaer, ikke sagt et sandt Ord; af mig skulle I derimod høre den rene Sandhed. Dog, ved Zeus! I Athenere, ikke Taler, som deres, udforskede med zirlige Ord og udphyntede, men I skulle høre mig tale ligefrem med de Ord, der falde mig ind, thi jeg troer, at hvad jeg siger er rigtigt, og Ingen af Eder ventet anderledes. Gi heller vilde det jo somme sig, I Maend, i denne Alder at træde frem for Eder som en Dreng, der udarbeider Taler. Alligevel, I Athenere, det beder jeg meget om, og fræver af Eder, naar I høre mig føre mit Forsvar med det samme Slags Taler,

som jeg pleier at holde paa Torvet ved Vexelbordene, hvor
de Fleste af Eder have hørt mig, og andensteds, at I da
hverken ville undre Eder, eller dorför affstedkomme nogen
Tummel. Sagen forholder sig nemlig saaledes: Nu staer
jeg første Gang for Retten, mere end 70 Aar gammel,
altsaa er jeg ganske fremmed i den her herstende Maade at
tale paa. Ligesom I nu, om jeg var en virkelig Fremmed,
vist vilde tilgive mig, at jeg talede i det Sprog og paa
den Maade, hvori jeg var opdragen, saaledes beder jeg
Eder ogsaa nu om dette, som mig synes, Billige, at I et
rage Hensyn til min Talebrug — maaſſe er den slettere,
maaſſee ogsaa bedre — og sun betragte og lægge Mærke
til, om hvad jeg siger er ret eller ikke; thi det er Domme-
rens Duelighed, Talerens at sige Sandhed.

2. Først maa jeg vel, I Athenere, forsvare mig mod de
første falske Besyldninger imod mig og mine første Anklagere,
dernæst mod de fildigere Besyldninger og Anklagere. Thi
mange Anklagere har jeg havt hos Eder og allerede i mange
Aar, og intet Sandt have de sagt, hvilke jeg frygter mere
end Anytos og hans Stalbrodre, endſjondt ogsaa de ere-
frygtelige. Men hine ere frygteligere, I Mænd, der have
taget fat paa Eder allerede som Børn, overtalt Eder og usand-
fördigen besyldt mig, som om der var en vis Sokrates, en viis
Mand, der grubledে over de himmelske Ting og havde udfor-
set alt det Underjordiske og gjorde Ret til Uret. Disse,
I Athenere, som have udspredt dette Rygte, ere for mig de
frygtelige Anklagere. Thi de, som høre Sligt, mene, at
hvo der undersøger faadanne Ting, ei heller troer paa Gu-
derne. Dernæst ere disse Anklagere mange og have i lang
Tid gjort Besyldninger mod mig og allerede talt til Eder
i den Alder, da I lettest maatte troe, fordi I vare Børn,
nogle vel ogsaa Ynglinge, og aabenbart anklagede de en-

Sag, hvor Ingen mødte til Forsvar. Men det værste er, at det er hverken muligt at vide eller sige deres Navne, undtagen der nok er en Komediestriver iblandt dem. De Ørtige, som fulde af Hæd og Bagvækselse have ophidset Eder, og som selv overtalte have overtalt Andre, med dem er jeg mest forlegen. Thi hverken kan jeg bringe Nogen af dem hid eller udspørge Nogen, men jeg maa kæmpe aldeles som med en Skygge, forsøre mig og gjendrive, uden at Nogen svarer. Antager deraf ogsaa I, som jeg siger, at jeg har to Slags Anklagere, nogle som nylig, andre som for længe siden have anklaget mig, hvilke sidste jeg mener, og troer tillige, at jeg først bør forsøre mig mod disse. Thi ogsaa I have først laant Dre til disse Anklagere og langt mere end til de sidste.

Belan, forsøre maa jeg mig, Althenere, og forsøge at betage Eder i saa kort en Tid den ugunstige Mening, I have næret i en lang Tid. Jeg ønskede nu vel, at dette maa skee, naar det saaledes er bedre for mig og for Eder, og at jeg maa udrette Noget med mit Forsvar; men jeg troer, det er vanskeligt, og veed meget vel, hvordan det hermed forholder sig. Dog dette gaae nu, som Gud vil, jeg maa adlyde Loven og forsøre mig!

Lader os altsaa tilbagekalde os fra Begyndelsen hvad det dog er for en Beskyldning, hvoraf mit Vanhygte er opstaet, paa hvilket ogsaa Melitos stolede, da han indgav denne Klage imod mig. Vel da! med hvilke Taler have mine Bagvæskere sværtet mig? Som om de vare Klagere for Retten, maae jeg oplæse deres besvorne Klage: „Sokrates er straffskyldig og sysselsætter sig med Daarskaber, idet han undersøger de underjordiske og himmelske Ting og gjør Ret til Uret og lærer Andre dette.“

Saadan omtrent lyder den; noget Saadant have I ogsaa selv seet i Aristophanes's Komedie, hvor der indføres en Sokrates, som siger, at han kan gaae i Luftien og snakker megen anden Snak, hvorfaf jeg hverken forstaaer Meget eller Lidet. Og ikke siger jeg dette, som om jeg vilde nedværdige en saadan Videnskab, hvis Nogen er hyndig i slige Ting — jeg funde da faae en ny Proces paa Halsen af Melitos — men, I Athenere, jeg har ingen Deel i alt Saadant. Til Bidner herpaa tager jeg en stor Deel af Eder selv og opfordrer Eder til at underrette og fortælle hinanden, saa Mange af Eder som nogensinde have hørt mig tale, og Mange af Eder ere i dette Tilfælde. Siger otsaa hinanden om nogen af Eder nogensinde har hørt mig tale meget eller lidet om deslige Materier, og heraf funne I indsee, at det forholder sig paa samme Maade med det Øvrige, som Folk fortælle om mig. Men hverken er der noget om det, ei heller er det sandt, hvis I have hørt af Nogen, at jeg giver mig af med at oplære Mennesker og tager Penge deraf. Ihvorvel ogsaa det synes mig sjont, naar Nogen er istand til at at undervise Mennesker som Leontineren Georgias og Keeren Prodikos og Gleeren Hippias. Thi Enhver af disse, I Mænd, formaaer at drage omkring i alle Byerne og over tale de Unge, som blandt deres egne Borgere uden Betaling funde holde sig til hvem de vilde, til at forlade hin Omgang, holde sig til dem, give dem Penge deraf og Tak oveni høbet. Ja, der er ogsaa her en anden Mand, en Parier, hvis Ophold jeg tilfældigvis erfarede. Jeg træf nemlig en Mand, som har betalt flere Penge til Sophisterne end alle de Øvrige tilsammen, Kallias, Hipponikos's Son. Ham spurgte jeg altsaa — thi han har to Sønner — Kallias, sagde jeg, dersom dine Sønner være Fol eller Kalve, vilde vi vel vide at finde og leie en Oppasser til dem, som

4.

fulde gjøre dem gode og dygtige i den for dem passende Dyn-
 tighed; det maatte da blive en Berjder eller Landmand.
 Men nu, da de ere Mennesker, hvilken Oppasser har Du
 da ifinde at vælge til dem? Hvo er vel i denne menneske-
 lige og borgelige Dygtighed den Sagkyndige? Thi jeg
 tænker, Du har undersøgt det siden Du har Sønner. Gives
 der Nogen, sagde jeg, eller ikke? Vist nok gives der, sva-
 rede han. Hvo da, gjetog jeg, og hvad Landsmand? og
 for hvilken Briis underviser han? Euenos, svarede han, min
 gode Sokrates! en Parier, for fem Miner. Og jeg priste
 Euenos lykkelig, hvis han virkelig besidder denne Kunst og
 lærer saa fortræffeligen. Jeg vilde dersor vist ogsaa rose
 mig og sjøre mig til, om jeg forstod dette, men jeg for-
 staaer det ikke, I Athenere! Maaskee nogen af Eder her
 vilde indvende: Men Sokrates, hvad er da din Forretning?
 hvorfra ere disse Bagrasselser mod Dig opkomne? Thi
 naar Du ikke foretog Dig noget Sæerdeles fremfor Andre
 og gjorde noget ganske Undet end andre Mennesker, havde
 visselig ikke disse Rygter og den Saak fundet Sted.
 Sliig os da hvad det er, at vi ikke ligeledes skulle paa egen
 Haand fælde Dom om Dig! — Den der siger dette, synes
 mig ikke at tale uden Grund, og jeg vil forsøge at vise
 Eder hvad det vel er, der har slaffet mig dette Navn og
 Banrygte. Hører altsaa, og maaskee vil jeg forekomme
 nogle af Eder at føjente, men I maae dog vide, jeg siger
 Eder den rene Sandhed. Jeg har, I Athenere, ved intet An-
 det end ved en vis Viisdom faaet dette Navn. ¹⁶⁰⁵ Hvilkens er da
 denne Viisdom? Just en menneskelig Viisdom, tænker jeg.
 Thi virkelig synes jeg at være viis i denne; men disse, som
 jeg nylig omtalte, ere maaskee vise i en overmenneskelig
 Viisdom, eller jeg veed ei hvad jeg skal sige, thi jeg forstaaer
 den ikke, og hvo der siger det, han lyver og siger det til

min Bagværelse. Og, I Athenere, gjører mig ingen Tummel, selv ikke om jeg skalde synes at sige Eder noget Stort; thi ikke er det min Tale, jeg kommer frem med, men jeg vil anføre Eder for samme en troværdig Hjemmelsmand. Thi for min Viisdom, om jeg har nogen, og hvordan den er, vil jeg fremstille Eder som Vidne Guden i Delphi. I sjænde jo dog Chairephon. Han var fra Ungdommen af mit Ven og ligesaa en Ven af den største Deel blandt Eder, og han flygtede paa denne sidste Flugt med Eder og kom med Eder tilbage. Og I vide ligeledes hvordan Chairephon var, hvor heftig i Alt, hvad han tog fat paa. Saaledes og da han dengang kom til Delphi, vovede han herom at adsørge Draklet — men, som sagt ingen Tummel, I Mænd — han spurgte da, om Nogen var visere end jeg, og Pythia svarede, at Ingen var visere; og herpaa kan hans Broder tjene Eder til Vidne, da han selv er død. Betænker nu, hvorfor jeg siger dette: jeg vil kun lære Eder, hvorfra Bagværelsen imod mig har sin Oprindelse. Thi da jeg havde hørt dette, tænkte jeg som saa: Hvad mener dog Guden, og hvad antyder han? thi jeg vidste med mig selv, at jeg hverken var meget eller lidet viis. Hvad mener han da ved at kalde mig den Viseste? thi han lyver jo ikke; det kan han ei. Og lang Tid var jeg wis om hvad han mente; siden gav jeg mig heel ugerne omrent til følgende Undersøgelse herover. Jeg gik til En af dem, som stod i Rygte for Viisdom, for der, om nogensteds, at gjendrive Draklet og betyde deis Udsagn: Denne er vist visere end jeg, men Du har nævnet mig. Idet jeg altsaa betragtede denne — Navnet gjør Intet til Sagen, men det var en af Statsmændene, hos hvem det under min Betragtning gik mig saaledes, I Athenere — og idet jeg talede med ham, forekom mig denne Mand at være viis i mange andre Men-

nessers Dine og meest i sine egne, men ikke at være det. Derpaa forsøgte jeg at vise ham, at han vel troede at være viis, men ikke var det; og derved blev jeg ham og Mange af de Tilstedeværende forhadt. Jeg tankte altsaa ved mig selv, idet jeg gif bort: visere end denne Mand er jeg nu rigtignok; Ingen af os veed sagtens noget Stort eller For-trinligt, men denne troer at vide det, ssjendt han ikke veed det; jeg derimod, som jeg ikke veed det, saa troer jeg det ei heller. Jeg synes altsaa just i dette Lidet at være visere end han, at hvad jeg ikke veed, det troer jeg ei heller at vide. Derpaa gif jeg til en Aanden af dem, som ansaaes endnu for visere end han, og mig tykedes just det samme, og der blev jeg ham og mange Andre forhadt. Dernæst gif jeg efter Raden, mørkende vel og beklagende og frugtende det Had, jeg paadrog mig, men dog syntes det mig nødvendigt at gjøre meest af Gudens Sag og gaae, for at undersøge hvad Draklet meente, til alle dem, som gjaldt for at vide noget. Og ved Hunden! I Athenere — thi jeg maa tale Sandhed til Eder — det gif mig paa følgende Maade: De meest Ansete forekom mig næsten at være de meest stymperagtige, naar jeg efter Gudens Opfordring undersøgte det; andre derimod mindre Bekjendte at være langt bedre stemte for Biisdommen. Jeg maa da berette Eder min hele Omvandring, med hvilke Arbeider jeg ligesom har piint mig, at Draklet kunde blive mig uigjendrevet.

Fra Statsmændene gif jeg til Digerne, de tragiske og dithyrambiske og de øvrige, for der ligesom paa frisk Gjerning at grieve mig selv i at være mere uvidende end de. Jeg tog altsaa fat paa deres Digte, som syntes mig bedst udarbeidede, og udfurgte dem hvad de vel meente dermed, at jeg paa samme Tid kunde lære noget af dem. Jeg

skammer mig ved at sige Eder Sandheden, I Mænd; dog
 maa jeg sige den. Thi, saa at sige, næsten alle de Tils-
 stedeværende talede bedre end de selv, over hvad de havde
 digtet. Jeg indsaae dersor om Digerne i fort Tid dette, at
 de ei af Wiisdom digte hvad de digte, men ved Naturanlæg og
 i Begeistring, ligesom Spaamænd og Drakelsangere. Thi disse
 sige vel mange og sjonne Ting, men de vide Intet af hvad
 de sige, og i saadan en Tilstand, formoder jeg, maae da
 ogsaa Digerne befinde sig. Tillige mærkede jeg, at de
 formedelst deres Poestie meente ogsaa at være saare floge i
 andre Ting, hvori de ei vare det. Jeg gif da dersra i
 den Formening, at jeg overgik dem i det samme som Stats-
 mændene. Tilsidst kom jeg ogsaa til Haondværkerne; thi
 jeg vidste med mig selv, at jeg Intet forstod, reent ud sagt,
 men disse vidste jeg, at jeg vilde finde kyndige i mange
 sjonne Ting, og deri tog jeg ikke Feil. De forstode hvad
 jeg ikke forstod, og deri vare de visere end jeg; men, I
 Athenere, disse gode Mestere syntes mig at have den samme
 Feil som Digerne. Fordi han havde lært sin Kunst, troede
 Enhver ogsaa sat være saare viis paa de øvrige allervig-
 igste Gjenstande, eg denne deres Taabelighed fordknuklede
 hin Wiisdom. Saa at jeg spurgte mig selv i Draklets
 Navn, hvilket jeg sfulde ønske, at være saadan som jeg er,
 hvorken viis i nogen Deel af deres Wiisdom, eller uvident
 i deres Uvidenhed, eller have det i begge Henseender som
 de have det. Jeg svarede da mig selv og Draklet, at det
 var mig bedre at være som jeg er.

8. *J.* Af denne Undersøgelse, I Athenere, har jeg paadraget
 mig mange Hjendskaber, og det de allervarligste og besvar-
 ligste, saa at megen Bagværelse deraf er opkommen, saavel
 som det Navn af Wiis. Thi de Tilstedeværende iroe hver
 Gang, at jeg er viis i det, hvori jeg gjer Andre til Skamme,

Men det synes, I Athenere, at Guden i Sandhed er viis
 og med dette Drokkel at ville sige, at den menneskelige Wiis-
 dom er lidet eller intet værd; og han synes ikke at sige dette
 om Sokrates, men at bruge mit Navn og betjene sig af
 mig til et Fremmøde, som om han vilde sige: Den af Eder,
 I Mennesker, er den Viseste, der ligefrem Sokrates erkender
 at han i Grunden er intet værd hvad Wiisdom angaaer.
 Dette gaaer jeg ogsaa endnu omkring og undersøger og rand-
 sager, ifolge Gudens Billie, hos enhver Borger eller Frem-
 med, som jeg troer at være viis, og naar han ikke synes
 mig det, hjælper jeg Guden og viser ham, at han ikke er
 viis. Og over denne Forretning har jeg hverken haft Tid
 at udrette Noget i Statens Tjeneste, der er værd at omtale,
 eller at forsørge for mine huuslige Anliggender, men jeg er i
 tusindfold Armod formedelst denne Gudens Dyrkelse. Der-¹⁰
 til kommer, at de Ynglinge følge mig af sig selv, som have
 mest Tid, de rigeste Borgersønner nemlig, og glæde sig over
 at here hvorledes Menneskene blive undersøgte; og de efter-
 lignede mig ofte selv og prøve paa at undersøge Andre, og
 dermed, tanker jeg, finde de en stor Mængde Mennesker, som
 troe at vide Noget, men vide Lidet eller Intet. De, som
 blive undersøgte af dem, vredes da paa mig, ikke paa sig
 selv, og sige, at Sokrates er et ugodeligt Menneske, der for-
 dærver Ungdommen. Naar Rogen nu spørger dem, hvad
 han da gjør og lærer, kunne de Intet sige, fordi de Intet
 vide; men for at de ei skulle synes at være i Forlegenhed,
 sige de hvad de altid have paa rede Haand mod alle Philo-
 sopher, at hon esterhøfster det paa Himlen og under Jorden,
 og ikke troer paa Guderne og gjet Ret til Uret. Thi Sand-
 beden, mener jeg, ville de ikke sige, at man har lært dem at
 hjælpe som saadanne, der vel foregive at vide Noget, men
 Intet vide. Da de nu, troer jeg, ere ørgerrige, heftige og

mange, og tale overensstemmende og sandsynligent om mig, have de syldt Eders Øren med sterke Bagvæsler, baade tilforn og nu. Af disse har Melitos angrebet mig, og Anytos og Lykon; Melitos harmfuld paa Digternes Begne, Anytos paa Haandværkernes og Statsmandenes, Lykon paa Talernes; saa at, som jeg fra Begyndelsen sagde, det skulde forundre mig, om jeg i saa kort Tid vilde være i stand til at betage Eder denne gamle og indgroede Fordom.

Der har I, Athenere, den sande Sammenhæng! og hversken Møget eller Lidet har jeg forduligt eller fordreiet. Dog veed jeg næsten, at jeg derved bliver forhadt, hvilket ogsaa er et Beviis paa, at dette er mit Vanrygte og Grundens der til. Og hvis I enten nu eller siden ville undersøge Sagen, skulle I finde det saaledes.

II. Angaaende det, som mine første Anklagere have flaget over, være dette Forsvar for Eder nu tilstrækkeligt. Mod Melitos, den gode Fædrelandsven, som han kalder sig, og de sildigere, vil jeg dervaa forsøge at forsøre mig. Lader os da atter, da det er andre Anklagere, tage sat paa deres svorne Klage. Den lyder omtrent saaledes: „Sofrates, siger han, er straffskyldig, fordi han fordærver Ungdommen – og ikke antager de Guder, som Staten antager, men andre nye Guddommme.“

Saadan er Beskyldningen, og af denne Beskyldning ville vi undersøge hver Deel for sig. Han siger, at jeg er straffskyldig, fordi jeg fordærver Ungdommen; men jeg, I Athenere, siger, at Melitos er straffskyldig, fordi han spørger i en alvorlig Sag og leitindigen kalder Folk for Netten, anstillinge sig ivrig og belymret for de Ting, der ingenstinde have ligget ham i mindste Maade paa Hjerte. At dette har sig saaledes, vil jeg forsøge at vise Eder. Frem altsaa, Melitos, og tal! Det er Dig jo saare vigtigt, at unge Mennesker blive

saa gode som muligt? — Naturligvis — Velan, siig da disse, hvo der gjør dem bedre; thi det er jo klart, Du veed det, saasom det er Dig maqtbaaliggende. Har Du fundet Fordærveren, mig nemlig, som Du paastaer, og ført ham hid, og anklaget ham, saa kom da ogsaa frem med Forbedreren og fortæl disse hvo det er . . . Seer Du, Melitos, at Du tier og Intet har at siige? Synes det Dig dog ikke skammeligt og et tilstroefkeligt Bewilis paa hvad jeg siger, at det aldrig har ligget Dig paa Hjerte? Men tal dog, du Gode, hvo gjør dem bedre? — Lovene — Men derom spurgte jeg ikke, bedste Mand, men hvilket Menneske, der rigtignok ogsaa tjender Lovene i forveien — Disse Dommere, Sokrates — Hvad siger du Melitos? disse ere i stand til at opdrage og forbedre Ungdommen? — Bisselig — Mon alle, eller nogle af dem, andre ikke? — Alle — Skjont sagt, ved Hera! og en stor Rigdom af Mennesker, der gavne Ungdommen. Men hvad? disse Tilhørere gjøre de dem bedre eller ikke? — Ogsaa disse — Og nu Medlemmerne af Raadei? — Ogsaa Raadets Medlemmer — Men, Melitos, mon ikke de, som forsamle sig i Folkemøderne, fordærve Ungdommen? eller gjøre ogsaa de dem bedre? — Ogsaa de — Altisaq, som det synes, alle Athenere gjøre dem gode og dygtige, undtagen jeg; jeg alene fordærver dem; er det din Mening? — Ja, det er fuldkommen min Mening — Der fordommer Du mig til en stor Ulykksalighed! Men svær mig; synes det Dig ogsaa at forholde sig saaledes med Heste, at alle Mennesker gjøre dem bedre og En alene fordærver dem? Eller er det ganske det Modsatte, En er i stand til at forbedre dem, eller saare Faar, Beriderne; men de Fleste, naar de omgaaes med Heste, gjøre dem slettere? Har det sig ikke saaledes, Melitos med Heste og alle andre Dyr? . . . Vist nok saa, enten Du eller Anytos.

nægter det, eller ei. En stor Lyksalighed var det rigtig nok med Ungdommen, naar blot Gen fordærvede dem, og de Andre gavnedede dem. Men, bedste Mand, Du viser tilstrækkeligen at Du aldrig har tænkt paa de Unge, og tydeligen røber Du din Ligegyldighed, at de Ting aldrig have ligget Dig paa Hjerte, for hvis Skyld Du fører mig hid. Men stig

13. os dog endnu, ved Zeus! Melitos: Er det bedre at boe iblandt gode Borgere end iblandt flette? . . . Ven, svar! jeg spørger jo ikke om noget Vanfæltigt; gjør de Onde ikke altid noget Ondt mod dem, der til enhver Tid ere dem nærmest, de Gode noget Godt? — Jo — Er der Nogen som hellere vil skades end gavnes af dem, han omgaaes? . . . Svar du Gode, thi Lovene besaler Dig at svare, er der Nogen, som hellere vil skades? — Nei — Velan da, falder Du mig da hid som den, der fordærver Ungdommen og forværre den forsærlig eller uaforsærlig? — Forsærlig, mener jeg — Hvorledes, Melitos, Du er i den Alder saa meget visere end jeg i min, at Du har indseet, at de Onde altid tilføie deres Nærmeste noget Ondt, de Gode noget Godt? men jeg er kommen saa vidt i Uforstandighed, at jeg end ikke veed det, at jeg ved at gjøre Nogen, med hvem jeg omgaaes, til et slet Menneske, staar Fare for at lide Ondt af ham, saa at jeg med Forsæt bereder mig dette store Onde, som Du figer? Deri troer jeg Dig ikke, Melitos, og neppe vil heller noget andet Menneske troe Dig. Nei, enten fordærver jeg dem ikke, eller jeg fordærver dem uaforsærlig, saa at Du i begge Tilfælde lyver. Men dersom jeg fordærver uaforsærlig, saa er det ei ret, for saadanne ufrivillige Forseelser at forore Nogen hid, men at tage ham for sig, belære ham og formane ham. Thi det er klart, at dersom jeg faaer det at vide, vil jeg høre op at gjøre det uaforsærligt. Men at komme til mig og belære mig, det har Du

undgaaet og ikke villet; Du falder mig derimod hid, hvor de kun skulle føres hen, der trænger til Tugtelse, ei til Beslærelse. Men, I Athenere, det er vel ollerede aabenbart, ^{14.} som jeg sagde, at det aldrig har ligget Melitos i mindste Maade paa Hjerte.

Alligevel, stig os, hvorledes Du væstaer, Melitos, at jeg fordærver Ungdommen? eller er det indlysende efter den Klage, Du har indgivet, idet jeg lærer dem ikke at troe paa de Guder, som Staten troer, men andre nye Gud-domme? Er det ikke din Mening, at jeg fordærver dem med denne Lære? — Tilvoisse, just det er min Mening — Ved selve disse Guder, Melitos, om hvilken nu Talen er, for- klar Dig endnu tydeligere for mig og disse Mænd; thi jeg kan ikke forståe, om Du mener, jeg lærer at antage disse Guder — og altsaa antager jeg selv Guder og er ikke al-deles Atheist, ei heller derved straffstlydig — kun ikke dem, som Staten antager, men andre, og det er det, Du beskylder mig for, at det er andre; eller om Du mener, jeg antager overhovedet selv ingen Guder og lærer Andre dette — Det mener jeg, at Du overhovedet ikke antager Guder — O forunderlige Melitos, hvorledes kan Du mene det? Jeg troer altsaa hverken at Solen eller Maanen ere Guder, som andre Mennesker? — Ved Zeus! ingenlunde, I Dommere, thi han siger, at Solen er en Steen og Maanen Jord — Du bider Dig nok ind at auklage Anaxagoras, Du kjære Melitos, og har meget ringe Tanker om disse, idet Du troer dem saa ukendige i Literaturen, at de ikke skulde vide, at Anaxagoras den Klazomeniers Bøger ere fulde af saa-danne Sætninger. Og altsaa lære de Unge det af mig, som de undertiden, i det høieste for en Drachme, kunne kjøbe i Orkestret og da udlee Sokrates, hvis han udgiver det for for sit, som desuden er saa urimeligt. Men ved Zeus! fore-

kommer jeg Dig da saa ganse ikke at troe paa nogen
 Gud? — Nei, ved Zeus! ikke i mindste Maade — Du
 taler utrolig, Melitos, og det, som mig synes, endog for
 Dig selv. Thi han forekommer mig, I Athenere, at være
 ganse overmodig og kaad og aldeles at have strevet denne
 Klage af ungdommeligt Overmod og Kaadhed. Thi det
 lader som han har forsøgt at udfinde en Gaade, om vel den
 vise Sokrates vil mærke, at jeg spøger og siger mig selv
 imod, eller jeg skal narre ham og alle de Øvrige, som
 høre det. Han synes mig nemlig klartigen at modstige sig
 selv i Klagen, som om han vilde sige: Sokrates er straf-
 skyldig, fordi han ingen Guder antager, men antager Guder.
 Det er jo dog at spøge. Men overlægger med mig, I
 Mænd, hvorledes han kommer mig for at sige dette. Svar
 Du os, Melitos, og erindrer I, som jeg bad Eder fra Be-
 gyndelsen, ingen Tummel at opvække, naar jeg paa min
 sædvanlige Maade forklarer Sagen. Er der noget Men-
 nesse, Melitos, som troer, at der gives menneskelige Ting
 og ikke Mennesker? . . . Lad ham svare, I Mænd, og ikke
 stvie saaledes . . . Er der Nogen, som ingen Heste troer,
 og dog Ting, der angaae Heste? eller ingen Fløjtespil-
 lere troer, men Ting som angaae Fløjtespillere; . . .
 Nei, der er ikke, bedste Mand, vil Du ikke sige det,
 saa maa jeg sige Dig og de Øvrige det. Men svar mig
 paa det Følgende. Er der Nogen, som vel troer dæmoniske
 Ting og ikke Dæmoner? — Nei der er ikke — Meget for-
 bunden, fordi Du endelig svarede, nødtvungen af disse.
 Altsaa det Dæmoniske, siger Du, jeg troer og lærer, enten
 det nu er gammelt eller nyt, men det Dæmoniske troer jeg
 alligevel efter din Forklaring, og det har Du ogsaa besvoret
 i din Anklage. Men dersom jeg troer det Dæmoniske, er
 det jo aldeles nødvendigt, jeg ogsaa maa troe Dæmoner,

ikke faa? . . . Jo faa er det, thi jeg forudsætter at Du samtykker, siden Du ikke svarer. Men Dæmonerne, ansee vi ikke dem for Guder eller Guders Børn? Siger Du ja eller nei? — Ja — Altsaa hvis jeg troer Dæmoner, som Du siger, og Dæmonerne ere selv Guder, faa er det jo som jeg sagde, at Du fremstætter mørke Taler og spøger, da Du paastaaer, at jeg, som ikke troer Guder, etter troer Guder, efterdi jeg troer Dæmoner. Men dersom Dæmonerne ere Guders Børn, uægte, enten med Nymphær eller Andre, som de ogsaa tillægges, hvilket Menneske kan da troe, at der gives Guders Børn og ikke Guder? Det vilde være ligesaa urimeligt, som naar En vilde troe, at der var Afkom til af Heste og Esler, Muulæsler, men ingen Heste eller Esler. Folkelig, Melitos, er det ikke muligt andet, end at Du enten maa have frevet denne Klage for at sætte os paa Prøve, eller i Forlegenhed, for hvilken sand Forbrydelse Du skulde bestynde mig. Men hvorledes Du kan faae noget Menneske, som blot har et Gran Hornust, til at troe, at den samme Mand antager dæmoniske og guddommelige Ting, og etter den samme hverken Dæmoner eller Guder eller Heroer, det er sandelig ikke let at begribe.

Dog, I Athenere, at jeg ikke er straffstydig efter Melitos's Klage, dertil synes mig intet langt Forsvar nødvendigt, men dette er tilstrækkeligt. Hvad jeg i det Foregaaende sagde, at jeg var meget forhadt hos Mange, det maae I vel vide, er sandt. Og det er det, som skal følde mig, hvis det følder mig, ikke Melitos eller Anytos, men Mængdens Bagværtelse og Had, hvilket har føldet mange andre retskasne Mænd og vil fremdeles følde, tænker jeg; thi det har ingen Nød, det vil ikke blive staacende ved mig.

Men maaske funde Nogen sige: Saa Du skammer Dig ikke, Sokrates, ved at have valgt saadan en Levevei,

hvorved Du nu paadrager Dig Livsfare? Ham vilde jeg imidlertid give det velgrundede Svar: Du taler ikke tilbørligt, Menneske, dersom Du troer, at den Mand, som blot er nogen Agtelse værd, skal tage Hensyn til Fare for Liv eller Død, og ikke snarere blot see derpaa, om det, han gjør, er reisfærdigt eller ureisfærdigt, er en reiskaffen eller en slet Mands Handling. Thi dadelsværdige maatte jo efter din Tale alle de Helte være, der faldt for Troia, saavel de Andre, som især Thetis's Søn, der hellere end udsette sig for nogen Vanære i den Grad foragtede Faren, at, endskjønt Gudinden hans Moder saaledes omirent, som jeg troer, tiltalede ham, da han ønskede at dræbe Hektor: Min Søn, om Du vil hævne din Ven Pastroklos's Drab og ihjelslæge Hektor, da skal Du selv døe! — thi strax, siger hun, efter Hektor er Doden Dig vis — at han alligevel, efter at have hørt dette, ringeagtede Død og Fare, og langt mere frygtede for at leve som en Nidding, uden at hævne sine Venner — strax, siger han, vil jeg døe, naar jeg har taget Straf over Fornærmeren, at jeg ikke skal blive her til Latter ved de krumme Skibe, en Byrde for Jorden! Troer Du, at han brød sig om Død og Fare? Thi saaledes forholder det sig, I Athenere, i Sandhed: hvor man stiller sig selv i den Tanke, at der er det bedst, eller hvor man bliver stillet af sine Foresatte, der bør man, som mig synes, blive og møde Farer, uden at tage enten Død eller noget Andet i Betragtning, mod Skændsel. Dersom jeg altsaa tilforn, I Athenere, da de Besalingsmænd, som I have valgt til at befale over mig, baade ved Potidaia, ved Amphipolis og ved Delion, anviste mig min Blads, dersom jeg den Gang blev, hvor de stillede mig, ligesom en Aanden, og udsatte mig for Livsfare, saa vilde jeg jo handle slet, om jeg, da Guddommen henstillede mig, som jeg troede og formodede, for at jeg skulde tilbringe mit Liv med at føge

Viisdom og prøve mig selv og Andre, af Frygt for Døden eller nogen anden Ting forlod min Post. Slet vilde det jo være, og da funde man viisselig med Rette føre mig for Domstolen som den der ei troede paa Guderne, saasom jeg var Draklet ulydig, frygtede for Døden og bldte mig ind at være viis, uden at være det. Thi at frygte for Døden, I gode Mænd, er intet andt end indbilde sig at være viis, uden at være det. Det er nemlig at indbilde sig at vide hvad man ikke veed. Thi Ingen veed hvad Døden er, ei heller om den er for Mennesket det største af alle Goder. Men de frygte den som om de bestemt vidste, at den var det største af alle Ønder; og er dette ikke just hin stammelige Uforstand, at indbilde sig at vide hvad man ikke veed? Men jeg, I gode Mænd, overgaaer maakee her ogsaa i dette Tilfælde Mængden af Mennesker, og skulde jeg sige, at jeg i Noget var visere end Andre, saa blev det deri, at da jeg Intet tilstrækkelig veed om det, der er i Undervedenen, troer jeg ei heller at vide det. Men at gjøre Uret og være ulydig mod den Bedre, enten Gud eller Menneske, det veed jeg er ondt og skændigt. I Sammenligning med onde Ting, som jeg veed at være onde, vil jeg dersor ingen finde frygte eller flye hvad jeg ikke veed, om det maakee er godt, saa at, dersom I nu frikende mig, uden at følge Anytos, der sagde, at jeg enten aldeles ikke burde komme hid, eller efterat jeg var kommen her, nødvendig maatte miste Livet, idet han foreholdt Eder, at hvis jeg slap, vilde Eders Sønner ret ivrig give sig af med hvad Sokrates lærer og Alle blive i Bund og Grund fordærvede; dersom I herpaa sagde til mig: Sokrates, nu ville vi vel ikke lyde Anytos, men loslade Dig, dog paa den Betingelse, at Du ikke mere tilbringer din Tid med denne Undersøgelse, eller med at forse efter Viisdom, thi bliver Du endnu eengang

grebet i at gjøre dette, maa Du døe; dersom I altsaa,
 som sagt, vilde løslade mig paa disse Betingelser, vilde
 jeg saaledes tale til Eder: Athenere, Eder har jeg vel kjær
 og er forbunden, men adlyde vil jeg hellere Guden, end
 Eder, og saalænge jeg aander og er i stand dertil, vil jeg ikke
 ophøre at forske efter Biisdom og at formane og overbevise
 Eder, hvem jeg saa til enhver Tid træffer af Eder, med
 min sædvanlige Tale: Min kjære Mand, da Du er en At-
 hener, fra den største og for sin Biisdom og Magt navn-
 fundigste By, skammer Du Dig saa ikke ved at sørge for
 at faae saa mange Penge som muligt, og Acre og Anseelse;
 men for Indsigt og Sandhed for og din Sjæl, at den kan blive
 virkelig god, sørger Du eller bekymrer Dig ikke? Og naar
 Nogen af Eder vil sige imod og forsikrer, at han sørger
 dersor, vil jeg ei stræfpe ham, ei heller gaae bort, men
 jeg vil spørge, prøve og gjendrive ham, og dersom han ikke
 forekommer mig at bestødde nogen Dyd, men blot forsikrer
 det, vil jeg lade ham høre, at han gjør mindst af de Ting,
 som have meest Værd, og hoiagter de ringere. Dette vil jeg
 gjøre baade mod Ungre og Eldre, hvem jeg træffer paa, saas-
 vel af Fremmede som Borgere, men meest mod Borgere, da I
 ere mig nærmest beslægtede. Thi dette befaler Guden, maae
 I vide, og jeg troer, at intet større Gode er vederfaret Staten,
 end dette mit Arbeide i Gudens Tjeneste. Jeg har nemlig
 intet Andet for end at jeg gaaer omkring og overtaler Eder,
 Unge og Gamle, hverken at sørge for Legemet eller for
 Penge saa tidlig og saa meget som for Sjælen, at den
 kan blive saa god som muligt, idet jeg forestiller Eder, at
 Dyd kommer ikke af Formue, men af Dyd kommer Formue
 og alle øvrige gode Ting for Menneskerne, saavel i det
 private som offentlige Liv. Dersom jeg nu ved at sige
 dette fordærver Ungdommen, var dette jo skadeligt, men der-

som Nogen siger, at jeg taler Andet end dette, han lyver.
Derfor vilde jeg svare: I Athenere, enten I adlyde Anytos
eller ikke, løslade mig eller ikke, jeg kan ei gjøre Andet, om
jeg end skulde døe mange Gange.

Gjører ingen Stoi, Athenere, men bliver standhaftig ved
det, jeg bad Eder om, ikke at støie over hvad jeg siger, men hører
efter, thi, som jeg troer, ville I have Gavn af at høre. Jeg vil
nemlig sige Eder adskilligt Andet, hvorved I maaſſee ville raabe
høit, men gjører det ingenlunde. Thi I maa vel vide, naar I
dræbe mig, der er en saadan Mand, som jeg siger, saa ville I ikke
skade mig mere end Eder selv. Gi heller vil Melitos eller Any-
tos i mindste Maade skade mig, thi de kunne det ikke, da jeg
mener, det er imod Naturen, at den bedre Mand tilspøies
Skade af den Slettere. Ihjelſlaae mig kan man maaſſee
alligevel, eller sage mig i Landflygtighed, eller berøve mig
min Ære. Dette anseer maaſſee vel denne eller mangen
Anden for store Ulykker, men jeg anseer det ikke derfor, men
langt mere at gjøre det, denne nu gjør, at stræbe efter at
omkomme en Anden med Uret. Det er derfor langt fra, I
Athenere, at jeg forsvarer mig for min egen Skyld, som En
vel kunde troe, men for Eders Skyld, at I ei skulle forsynde
Eder mod Gudens Gave til Eder, ved at fordømme mig.
Thi dersom I berøve mig Livet, ville I ikke leitelig finde
en Anden igjen, der just — om det end lyder latterligt —
er af Guden givet Staden, som en stor og ædel Hest, men
der formedelst sin Storhed er noget træg og trængende til
at mindes af en Brems, ligesom jeg synes, at Guden har
tillagt Staden mig som en saadan, der vækker og overtaler
og irrettesætter Eder, Enhver især, idet jeg ikke ophører hele
Dagen at sidde hos Eder. En Saadan ville I ei let faae
igjen, Borgere; ville I derfor lyde mig, saa faaner mig.
Men I ville maaſſee blive fortrydelige, ligesom de der slumre,

naar de vækkes, slaae til mig, følge Anhtos og leifindigen
 dræbe mig, derpaa bestandigen sove den øvrige Tid, hvis
 ikke Guden forbarmes sig over Eder og sender Eder en An-
 den. Men at jeg er en Saadan, som vel maa være givet
 Staden af Guden, kunne I slutte heraf: det synes jo ikke
 Menneskeligt, at jeg har forsømt alle mine egne Anliggender,
 og i saa mange Aar taalt, at mit Huusvæsen tilstedesettes,
 imedens jeg uafladelig giver mig af med Eders Sag, ven-
 dende mig til Enhver især, som en Fader eller ældre Bro-
 der, med Øpmuntring til at stræbe efter Dyd. Og dersom
 jeg alligevel nød nogen Fordeel deraf, og tog Løn for mine
 Formaninger, havde jeg endda en Grund; men nu see I
 jo selv, at mine Anlagere, saa uforkammet de end have
 beskyldt mig for alt Andet, dog ikke turde gaae saa vidt i
 deres Frækhed at fremstille Vidne paa, at jeg nogensinde
 enten har taget eller fordret nogen Betaling: Thi jeg frem-
 siller, mener jeg, et tilstrækkeligt Vidne paa, at jeg farer
 med Sandhed — min Fattigdom.

Maaskee kunde ogsaa Nogen finde det urimeligt, at jeg
 for at raade Enkelte dette gaaer omkring og har travlt,
 men offenslig ikke vover at træde frem for Eders Forsamling
 og raade Staten; men hertil er Marsagen den, som I ofte
 have hørt mig sige ved mange Lejligheder, at der vederfares
 mig noget Guddommeligt og Overmenneskeligt, hvilket ogsaa
 Melitos har anført i sin Klage, for at gjøre Nar deraf.
 Men for mig er dette begyndt fra min Barndom, en
 Stemme nemlig, som naar den høres, altid afholder mig
 fra hvad jeg vil gjøre, men aldrig tilskynder mig. Dette
 er det, som modsætter sig, at jeg ei skal give mig af med
 Statsanliggender, og med al Grund synes det mig at mod-
 sætte sig. Thi I maae vel vide, Athenere, dersom jeg for længe
 siden havde begyndt at give mig af med Statsanliggender,

var jeg ogsaa for længe siden omkommen og havde hverken gav-
 net Eder eller mig selv Noget. Oliver blot ikke vrede paa
 mig, naar jeg siger hvad sandt er. Thi det er ikke muligt, at
 noget Menneske kan holde sig, som ørligen modsætter sig enten
 Eder eller nogen anden Mængde og forhindrer meget Uret-
 færdigt og Lovstridigt at finde Sted i Staten; men det er
 nødvendigt, at den, som i Sandhed vil kæmpe for Retfær-
 digheden, om han blot en fort Tid vil holde sig, maa føre
 et privat og intet offentligt Liv i Statens Tjeneste. Væg-
 tige Beviser skal jeg give Eder herpaa, ikke Ord, men hvad
 I agte høiere, Gjerninger. Hører da hvad der er ind-
 truffet med mig, for at I kunne vide, at jeg ikke viger for
 Nogenomhelst mod Pligten, af Frygt for Døden, sjøndt
 jeg ved ikke at vige øjeblikkelig udsatte mig for at omkomme.
 Bistnok er min Fortælling ubehagelig og vidtløstig, men
 sand. Jeg har nemlig, I Athenere, ingeninde haft nogen
 anden Bestilling i Staten, end at jeg har været Medlem
 af Raadet, og vor Stamme, den Antiochiske, havde just
 Brytanforretningen, da I besluttede at dømme under Get
 alle de ti Hærførere, som ikke havde optaget Ligene i Sø-
 slaget, aldeles imod Loven, som det ogsaa forekom Eder
 Alle siden. Da var jeg den Eneste af Brytanerne, der
 modsatte mig Eder, at I Intet skulde gjøre mod Loven, og
 gav min Stemme wertimod. Og endsjøndt Talerne varé
 beredte til at anklage mig og føre mig for Dommerne, og I for-
 drede og raabte paa det samme, troede jeg dog hellere at burde
 med Lov og Ret gaae Farenimøde, end deeltage med Eder i
 en uretfærdig Beslutning, af Frygt for Fængsel eller Død.
 Og dette skete, da Staten endnu havde Folkeregjering; men
 da Magten var kommen i Enkeltes Hænder, lode de Tre-
 dive mig hente selv femte til Tholos og befalede os at
 bringe fra Salamis Leon den Salaminier til at lide Døds-

straf, som de da ogsaa befalede mange Andre. Meget af den Slags, i den Hensigt at indvile de Fleste muligt i Forbrydelser. Da viste jeg atten ikke i Ord, men i Gjerning, at om Døden bryder jeg mig — hvis J ei finde det for plumpet sagt — ikke saa meget som saa, men intet Uretfærdigt eller Uquideligt at begaae, derom bryder jeg mig fremfor Alt. Thi mig kunde hin Regierung, hvor mægtig den end var, ikke saaledes forfærde, at jeg skulde gjøre nogen Uret. Da vi derfor varne komne ud af Tholos, droge de Fire vel til Salamis og førte Leon hid, men jeg gik min Vej hjem, og maaske havde Døden desaarsag været mig vis, dersom ikke hin Regierung snart efter var blevet oplost. Og herpaa ville J finde mange Vidner. Troer J da vel, at jeg havde levet saa mange Aar, hvis jeg havde bestyret offentlige Anliggender og under deres Bestyrelse som en brav Mand holdt med hvad Ret er, og, som det sig bør, sat først Priis herpaa? Langt fra, J Athenere, og ligesaa lidt noget andet Menneske. Men jeg vil gjennem hele mit Liv, baade naar jeg foretager Noget offentlig og for mig selv vase mig som den, der aldrig har indrommet Nogen Noget imod Retfærdigheden, hverken Andre, ei heller Nogen af disse, som mine Bagvæskere kalde mine Disciple, thi jeg har aldrig været Nogens Lærer, men naar Nogen attræer at høre mig tale og udføre mit Kald, enten Ung eller Gamle, har jeg ingenstinde formeent det; ei heller underholder jeg mig med Andre, naar jeg faaer Betaling og lader være, naar jeg ingen faaer; men jeg er lige meget til den Fattiges og Riges Tjeneste naar de ville spørge mig, og hvo der vil, kan svare og høre hvad jeg siger. Og om Nogen af disse bliver god eller ikke, derfor kan jeg ikke med Rette bære Skylden, da jeg ingenstinde har lovet eller givet Nogen Undervisning heri. Men dersom En siger, at han

nogenstinde af mig har lært eller hørt førstilt hvad ikke alle Andre illige, han maae I vide farer med Usandhed. Men af hvad Grund Nogle nu i lang Tid finde Fornøielse i at op holde sig hos mig, det have I hørt, Athenere; jeg har sagt Eder hele Sandheden, at de fornøie sig over at høre dem prøvede, som ind billede sig at være vise, uden at være det; ei heller er det ubehageligt. Men mig er dette, som jeg stiger, værlagt af Guden at gjøre, baade ved Drakler og ved Dromme og paa enhver Maade, hvor ved en guddommelig Styrelse nogensinde har paalagt et Menneske at gjøre Noget. Dette, I Athenere, er baade sandt og let at bevise. Thi dersom jeg fordærver Nogle af de Unge og har fordærvet Andre, saa burde jo, naar Nogle af dem bleve ældre og indsaae, at jeg nogensinde i deres Ungdom havde raadet dem ilde, disse selv nu træde frem, for at anklage mig og føge Havn over mig. Men dersom de ikke selv vilde, saa maatte Nogle af deres Beslægtede, Fader, Brødre eller andre Baarørende nu erindre det og ønske det straffet, om deres Sloegtinge nogensinde havde lidt Ondt af mig. I ethvert Tilfælde ere jo Mange af dem her tilstede, som jeg seer: først denne Kriton, min Jevnaldrende og Stammebroder, Fader til denne Kritoboulos; dernæst Lysanias den Sphettier, Fader til denne Aeschines; fremdeles Antiphon den Kephisier, Epigenes's Fader. Og saa de Øvrige, hvis Brødre have søgt min Omgang, Nikostratos, Theodotides's Son, Broder til Theodotos — og Theodotos er død, saa han kan da ikke gaae i Forben for mig — og denne Paralos, Demodokos's Son, hvis Broder var Theages; denne Adeimantos, Aristons Son, hvis Broder er denne Platon, og Aliantos doros, hvis Broder er denne Apollodoros. Og mange Andre kan jeg nævne Eder, hvoraaf Melitos fremfor Alt i sin Tale burde have ansørt En som Bidne; men har han den

Gang glemt det, da ansøre han nu En — jeg har Intet derimod — og sige om han har Noget af den Slags. Men I ville finde lige det Modsatte, Medborgere, Alle beredte ill at staae mig bi, mig, der fordærver og virker saa meget Ondt for deres Slægtninge, som Melitos og Anhtos sige. Thi de Første selv kunde vel have Grund til at staae mig bi; men de Usfordærvede, allerede Mænd til Alarene, hines Slægtninge, hvilken anden Grund have de til at staae mig bi, end den rigtige og retfærdige, at de vide, Melitos lyver og jeg taler Sandhed. Lad nu saa være, I gode Mænd! Hvad jeg havde at sige til mit Forsvar, er omtrent dette og maafee endeel af samme Slags.

Men maafee vil En eller Aanden blandt Eder vredes paa mig, naar han tænker paa sig selv, om han ved at udføre en letttere Kamp end denne har bedet og bønfaldet Dommerne med mange Taarer, og ladet sine Børn samt andre Beslagtede og mange Venner møde med mig, for at opvælke den storst mulige Medlidenhed, men jeg Intet heraf vil gjøre, og det endskjendt jeg, som mig synes, soever i yderste Fare. Maafee vil En, ved at betænke dette, være mere haard imod mig, og opbragt herover give sin Stemme i Bredde. Dersom Nogen af Eder er saaledes findet — jeg ønsker det vistnok ikke — men dersom han er det, saa mener jeg, det er en rimelig Tale, jeg fører til ham, naar jeg siger: Jeg har ogsaa Slægtninge, bedste Mand; thi, som Homer os siger, jeg er ikke kommen af Stok eller Steen, men af Vienester, saa jeg har Baarørende og tre Sønner I Athenere, een allerede voren og to endnu Børn. Men alligevel lader jeg Ingen af dem komme hid, for at bebe Eder om Grisindelse! Hvorfor gjør jeg da intet Sligt? Ikke af Hormod, Athenere, eller af Ringeagt for Eder; men om jeg er trimodig mod Døden eller ikke, det er en

anden Sag. Dog med Hensyn til min, Eders, og overhovedet Statens Agtelse synes det mig ikke passende, at jeg gjør noget Slicht, især i denne Alder og med den Bevæmmelse, enten den nu er sand eller falsk, men almindelig Mening er det nu engang, at Sokrates udmærker sig i Noget fremfor de fleste Mennesker. Dersom altsaa de af Eder, der udmærke sig ved Viisdom, Manddom eller nogen anden Dyd, ville forholde sig saaledes, var det jo ssjændigt, som jeg ofte har seet Nogle, der synes at være i Anseelse, tee sig ganske forunderligt for Retten, i den Tanke, at der vilde møde dem noget Forsærdeligt, om de døde, ligesom de skulde være udødelige, naar I ei berøvede dem Livet. Disse, synes mig, gjøre Staten Skam, saa en Fremmed maae troe, at de der blandt Athenerne udmærke sig mest, og som de, selv indbyrdes give Fortrin ved Øvrighedsposter og andre Verdigheder, disse ere ikke bedre end Kvinder. Dette bør følgelig, Athenere, hverken I gjøre, naar I gjelde for Noget, ei heller tillade os det, om vi vilde gjøre det, men just give Beviis paa, at I langt snarere ville fordomme den, der opfører saadanne Sørgespil og gjor Staten latterlig, end den, der holder sig rolig. Men foruden Gren, Medborgere, tykkes det mig ikke engang rigtigt at bønsfalde Dommeren og ved sine Bønner slippe fri, kun belære og overbevise ham skal man. Thi derfor sidder ikke Dommeren, at han skal bortfjense Retten, men dømme Ret, og han har svoret ikke at vise sig førelig mod hvem det lyster ham, men at affige Dom efter Lovene. Dersor bør hverken vi vænne Eder til at begaae Meened, eller I lade Eder vænne dertil; thi Ingen af os vilde da handle gudfrygtigt. I maae altsaa ikke ville, I Athenere at jeg skulde gjøre det mod Eder, som jeg hverken anseer for ssjønt, retsfærdigt eller fromt, især nu, da jeg jo er anlaget for Ugudelighed af denne

Melitos. Thi dersom jeg ved Overtalelse og Bønner nødte Eder til Noget mod Eders Ed, lærte jeg jo aabenbart, at I ei skulde troe paa Gudernes Tilværelse, og ved mit Forsvar vilde jeg ligefrem anklage mig selv, at jeg ingen Guder antog. Men det er langt fra, at det forholder sig saaledes; thi jeg troer paa dem, I Athenere, som Ingen af mine Anlagere, og jeg overlader Eder og Guddommen at dømme om mig som det er bedst for mig og for Eder.

(Efter den første Kjendelse i Sokrates's Sag, da 278 Stemmer frikendte ham, men 281 dømte, at han var straffskyldig som Statsforbryder, ifølge Melitos's Klage):

At jeg ikke tager fortrydeligt op hvad der er skeet, Athenere, at I have fordømt mig, dertil bidrager, foruden mange andre Grunde, ogsaa dette, at det Indtrufne et kom mig uventet; men langt mere undrer jeg mig over det Aantal af Stemmer, der kom ud paa begge Sider. Thi ikke troede jeg, at saa Lidet, men at meget Mere vilde have gjort Udsflaget, men nu, som man seer, hvis tre Stemmer vare faldne anderledes, var jeg sluppen fri. For Melitos slap jeg ogsaa nu, iykkes mig, og ikke alene jeg slap for ham, men Enhver kan see, at dersom ikke Anytos og Lykon vare traadte frem med Beskyldninger imod mig, havde han maattet betale tusende Drachmer, da han ei sik den femte Deel af Stemmerne.

Manden tilkjender mig alisaas Døden. Vel! Men hvad skal jeg derimod tilkjende mig, I Athenere? Dog vist hvad jeg fortjener. Hvad da? Hvad fortjener jeg at lide eller bøde, fordi jeg ikke har holdt mig rolig i Livet, men har tilfidesat hvad de Fleste sætte Priis paa, Binding, Huusvæsen, Feltherreposter, Talerforretninger og andre Bestillinger, Sammensværgelser og Partier, som finde Sted i Staten, da jeg

virkelig ansaae mig for god til at førge for min Sikkerhed, ved at give mig af med saadanne Ting, hvorfor jeg ikke gik dit, hvor jeg hverken kunde være Eder eller mig til nogen Nytte, men gik til Enhver især, for at meddele ham den efter min Mening største Belgjerning, idet jeg forsøgte at overtale Enhver af Eder til ikke at førge for nogen af sine Anliggender, førend han havde sørget for sig selv, hvorledes han kunde blive saa god og forstandig som muligt; ei heller for Statens Anliggender, førend for Staten selv, og paa samme Maade drage Omsorg ogsaa for andre Ting. Hvad fortjener jeg da at lide, siden jeg er saadan? Noget Godt, I Athenere, dersom I ville bestemme det efter Fortjeneste i Sandhed, og det noget Godt af den Bestkaffenhed, der passer sig for mig. Hvad passer sig nu for en fattig Mand, en Belgjører, der trænger til Ro og Fritid, for at kunne forme Eder? Der er Intet, som passer sig mere, end at en saadan Mand underholdes i Prytaneeet, langt hellere end naar En seirer i de Olympiske Lege til Hest, eller med sin tospændige Wogn, eller et andet Spand. Thi han udretter fun, at I synes lykkelige, men jeg, at I ere det, og han trænger ei til at bespisés, men jeg trænger dertil. Skal jeg dersor ilkjende mig hvad jeg med Rette fortjener, saa tilkjender jeg mig dette: Underholdning i Prytaneeet.

Maa skee forekommer jeg Eder, ved af sige dette, at 27.
tale fast ligesom før om Medynk og Bønsalden, af trodsigt Hoomod; dog det forholder sig ikke saaledes, Athenere, men snarere paa følgende Maade. Jeg er overbevist om, at jeg aldrig med Forsæt fornærmer noget Menneske, skjøndt Eder overbeviser jeg ikke herom, thi vi have fun talt fort Tid sammen. Men jeg mener, dersom I havde en Lov, som man har andetsteds, ikke at afgjøre en Livssag paa een Dag, men paa flere, vare I nok blevne overbeviste. Nu er det

derimod ikke let i saa knap Tid at gjøre sig reen for saa store Bagvæsker. Men som jeg er overbevist om, at jeg Ingen har forurettet, er det ogsaa langt fra, at jeg vil forurette mig selv og sige mod mig selv, at jeg fortjener noget Ondt, eller tilkjende mig Noget deslige. Hvad skulde jeg frygte? at jeg maatte lide dette, som Melitos tilkjender mig, som jeg paastaaer ikke at vide, om det er godt eller ondt — istedet for dette skulde jeg vælge en af de Ting, som jeg bestemt veed at være onde, og tilkjende mig dem? Mon Fængsling? Dog hvorfor skulde jeg altid leve i Fængsel og lyde den til enhver Tid indsatte Øvrighed, de Ellev? Eller Pengebøder og Slutteriet, indtil jeg faaer betalt dem? Men det vilde løbe ud paa det samme, som hvad jeg nylig omtalte, thi jeg har ingen Penge, hvorfaf jeg kunde betale. Men Landsforviisning skal jeg tilkjende mig. Denne Straf vilde I maaskee antage. En stor Livslyst maatte vistnok have betaget mig, Athenere, hvis jeg var saa uformstig ikke at kunne slutte, da I mine Medborgere ei have været i stand til at taale mine Underholdninger og Tale, men de ere blevne Eder saa besværligen og forhadte, at I ønske nu at bresies for dem, om de Andre ville kunne taale dem. Langt fra, I Athenere! Det vilde være et smukt Liv for mig i denne Alder at udvandre og leve for jaget, stiftende By med By. Thi det veed jeg vel, hvorhen jeg kommer, ville de Unge høre mig, ligesom her; og dersom jeg jager dem fra mig, ville de selv faae mig fordrevet ved de Gamle, men bortjager jeg dem ikke, ville deres Fædre og Slegtninge gjøre det for deres Skyld.

Maaskee vilde Nogen sige: Laus og rolig, Sokrates, vil Du ei være i stand til at leve, naar Du udvandrer fra os? Det er rigtignok det vanskeligste af Alt at overbevise Adskillige af Eder om. Thi, siger jeg, at det er at være

Guden ulydig og derfor umuligt at leve rolig, ville I ei
tro mig, men tænke, det er Forstillelse. Og siger jeg atter,
at det just er det største Gode for et Menneske hver Dag
at tale om Dyden og de andre Gjenstande, over hvilke I
høre mig samtale og prøve mig selv og Andre — thi et
Liv uden Prøvelse er ei værd at leve for et Menneske —
saa ville I endnu mindre tro mig, naar jeg siger dette.
Men Tinget forholder sig, som jeg siger, Medborgere, kun
at overbevise Andre derom, er ikke let. Tilmed er jeg ikke
vant til at ansee mig fortjent til noget Ondt. Havde jeg
Penge, vilde jeg tilkjende mig saa stor en Pengestraf, som
jeg kunde betale, thi deraf havde jeg ikke videre Skade —
men nu har jeg ingen, uden I maasee ville dømme mig til
saa Meget, som jeg kan udrede. Mulig kan jeg udrede
en Sølvmine; til saa Meget dømmer jeg mig altsaa. Men
denne Platon, I Athenere, og Kriton og Kritoboulos og
Apollodoros, byde mig at ansætte mig til tredive Miner,
hvorfor de ville indestaae. Hertil ansætter jeg mig altsaa,
og disse ville være Eder paalidelige Borgen for Pengene.

(Efter den anden Hjendelse i Sagen, da Fleerheden af Dom-
merne havde bestemt, at hans Straf skulde være Døden ved
Giftbøgeret, slutter den vise Olding saaledes):

Kun for en kort Tids Skyld, I Athenere, ville I saae
Ord for og komme til at høre den Beskyldning af dem, som
ville tale ilde om Staden, at I have dræbt Sokrates, den
vise Mand. Thi paastaae ville de, at jeg er viis, om end
jeg ikke er det, de som ville laste Eder. Havde I nu blot
biet end lidens Stund, vilde dette indtruffet af sig selv, thi
I see min Alder, at jeg er allerede langt henne i Livet og
naar Døden. Men jeg siger ikke dette til Eder Alle, men
kun til dem, som have fordømt mig til Døden. Og til

disse siger jeg endvidere følgende: Maastee I troe, Athenere, at jeg buffer under, af Mangel paa saadanne Ord, hvorved jeg kunne bevæge Eder, dersom jeg troede at burde gjøre og sige Alt, for at slippe fra Klagen. Nei ingenlunde, men jeg buffer under af Mangel, ikke paa Ord, men paa Frøkhed og Uforstammenhed og Lyst til tale saaledes til Eder, som I helst ville høre, naar jeg samrede og klyndede, samt gjorde og sagde meget Andet, som jeg vaastaaer at være mig uværdigt, hvilket I rigtignok ere vante til at høre af Andre. Men hverken den Gang troede jeg at burde for Faren's Skyld gjøre noget Uædelt, ei heller fortryder jeg nu at have forsvarer mig saaledes, thi jeg foretrakker langt heller at døe med dette Forsvar end at leve med hiint. Thi hverken for Retten eller i Krigen bør jeg eller nogen Anden tænke paa, hvorledes man ved at tillade sig Alt kan undgaae Døden. Og i Kampen er det jo ofte aabenbart, at En kan undslye Døden ved at kaste Vaabnene og vende sig med Bonner til sine Forsølgere, ligesom der er mange andre Midler i enhver Fare til at undgaae Døden, naar man tillader sig at gjøre og sige hvad det skal være. Men betænker, Athenere, at det har ingen Vanskelighed at undslye Døden, men Ondskaben er det langt vanskeligere at undslye; thi den løber hurtigere end Døden. Derfor er jeg ogsaa, som en langsom Olding, fanget af den Langsommere, men mine Anlagere de voldsomme og heftige, af den Hurtigere Ondskaben. O, nu gaaer jeg bort, of Eder kendt skyldig til Døden, men disse af Sandheden kendte skyldig i Nedrighed og Uretfærdighed, o jeg bliver ved Dommen, ligesom de. Dette maaite nu vel saaledes ske og jeg tænker, det er ret godt saa.

Til Slutning ønsker jeg at spaae Eder, I som have fordømt mig. Thi jeg staarer nu paa den Punkt, hvor

Menneskerne især spaae, naar de nemlig skulle døe. Jeg forsikre Eder da, I gode Mænd, I som dømte mig til Døden, at der strax efter min Død, ved Zeus, en lang sværere Straf vil komme over Eder, end den, hvormed I ihjelstog mig. Thi dette have I nu gjort, i den Tanke, at slippe for at gjøre Negnskab for Eders Liv, men det aldeles Modsatte vil blive Tilfældet for Eder, siger jeg. Der vil blive Flere, som anstille Undersøgelse med Eder, hvilke jeg hidtil har holdt tilbage, men I mærkede det ikke. Og de ville blive des besværligere, jo yngre de ere, og I desmere harmfulde. Thi mene I ved Menneskers Drab at forhindre, at Ingen skal laste Eders urigtige Levnet, da tænke I feil; hverken er denne Maade at blive fri paa mulig eller smuk. Men det er den smukkest og letteste Maade, ikke at undertrykke Andre, men sørge for, at man selv bliver saa god som muligt. Dette vilde jeg forudsige Eder, som have fordomt mig og nu tage Aftled fra Eder.

Men med dem, som ved deres Stemmer have frikjendt mig, vilde jeg gjerne tale om den nys indtrufne Begivenhed, imedens Ørtighedspersonerne ere bestjæfigede og jeg endnu ei behøver at gaae derhen, hvor jeg skal døe. Bliver da her saalænge Medborgere, thi Intet forhindrer os jo i at tale et Par fortrolige Ord, imedens det er tilladt. Eder vil jeg nemlig, som mine Venner, gjerne vise hvad det, der nu er mødt mig, betyder. Thi mig er, I Dommere — naar jeg kalder Eder Dommere, da kalder jeg Eder saa med Rette — tilstødt noget Forunderligt. Min sædvanlige Advarsel fra Guddommen var i hele Fortiden meget hyppig og modsatte sig mig endog i Smaating, naar jeg vilde gjøre noget Urigtigt. Men nu er det mødt mig, som I selv see, hvad mangen En anseer og hvad der jo holdes for det største Onde; alligevel har Guddommens Legn ikke modsat sig mig, hverken da jeg

gik hjemme fra i Morges, ei heller da jeg traadte frem for Domfiolen, eller nogensteds i min Tale, naar jeg vilde sige Noget, endskjønt det ved andre Taler ofte har standset mig midt i Talens Løb. Men nu har det ingensteds ved denne Forhandling modstaet noget af mine Ord eller Gjerninger. Hvad jeg troer at være Grunden hertil, skal jeg sige Eder. Det, som er mødt mig, maa vel være et Gode, og ingenlunde er vor Formodning rigtig, naar vi ansee Døden for et Onde. Et stort Beviis herpaa er mig dette; thi umulig kunde det sædvanlige Tegn andet end have modsat sig, hvis jeg ei var i Begreb med udføre noget Godt.

Lader os tillige saaledes overveie, hvor meget Haab der er for, at det er et Gode. Døden er Get af To, enten saa meget som Intet, saa den Døde aldeles ingen Følelse har af Noget, eller som der siges, en vis Forandring og Forslytning af Sjelen fra dette Opholdssted her til et andet Sted. Og er den nu ingen Følelse, men som en Sovn, naar den Sovende ikke engang har en Drøm, da maa jo Døden være en forunderlig Binding. Thi jeg troer, dersom En vilde tage den Nat, i hvilken han har sovet saa fast, at ikke engang et Drømmesyn har forstyrret ham, og sammenholde alle sit Livs øvrige Dage og Nætter med denne Nat, samt efter Overlæg sige, hvor mange Dage og Nætter han havde levet bedre og behageligere end denne Nat, da troer jeg, at ikke blot et simpelt Menneske, men den store Konge selv let vilde finde Tallet paa disse, mod de andre Dage og Nætter. Dersom Døden er af den Bestaffenhed, falder jeg den en Binding, thi hele den følgende Tid synes jo da ei længere end een Nat. Men er Døden paa den anden Side som en Vortreise herfra til et andet Sted, og det er sandt, hvad man siger, at der ere alle de Døde, hvilket større Gode kan der da gives end dette, I Dommere? Thi

hvis Nogen kommer til Underverdenen, og befriet fra disse
saa kaldte Dommere der træffer dem, som i Sandhed ere
Dommere, som ogsaa siges der at holde Net, Minos og
Rhadamanthys og Aliakos og Triptolemos, og hvilke andre
Halvguder, der i deres Liv have været retfærdige, var det
vel en daarlig Reise? Eller videre at omgaaes med Orpheus
og Mousaios og Hestodos og Homer, hvor høit ville I
vel anslaae det? Jeg for min Part vil gjerne døe mange
Gange, om dette er sandt. For mig især vilde der jo være
en herlig Underholdning, naar jeg traf Palamedes og Alias,
Telamons Søn, og hvilken Anden af de Gamle, der er død
formedelst en uretfærdig Dom; at sammenligne mine Lidelser
med deres, vilde, troer jeg, ei være usornoeligt. Og endnu det
Største, at leve undersøgende og prøvende dem der, ligesom
Menneskerne her, hvo af dem er viis og hvo der vel troer
det, men ikke er det. Hvor høi Priis maatte man sætte,
I Dommere, paa at udforske ham, der førte den store Hær
for Troia, eller Odysseus, eller Sisyphos? Ja utallige
Andre funde man nævne, Mænd og Kvinder, med hvem
det vilde være en over al Maade for Lykkelighed at un-
derholde sig og omgaaes samt prøve dem. Bistof henrette
de der Ingen for Sligt. Thi ikke alene i andre Henseender
ere de lykkeligere der end her, men ogsaa den øvrige Tid
udødelige, hvis det ellers er sandt, hvad man figer.

Men ogsaa I maae, Dommere, have godt Mod med Hen-
syn til Døden og beholde denne ene Sandhed i Sindet, at
for den retskafne Mand gives intet Ondt hverken i Liv eller
Død, ei heller til sidstes hans Anliggender af Guderne.
Ogsaa mine ere ei faldne faaledes ud af sig selv, men det
er mig klart, at Død og Befrielse fra al Moeie allerede
er mig tjenligst. Derfor har Legnet intetsteds afholdt mig,
og jeg er ikke synderlig vred paa dem, der have fordømt

og anklaget mig; endførsindt de ikke i denne Tanke have stemt imod mig og bestyldt mig; men i den Mening at stade mig; derfor fortjene de og at dadles. Blot om dette beder jeg dem: Naar mine Sønner blive vorne, da tager Evers Havn paa dem, I gode Mænd, og plager dem paa samme Maade, som jeg har plaget Eder, naar de synes Eder at trachte mere efter Venge eller noget Andet, end efter Dyden; og dersom de indbilde sig at være Noget, men Intet ere, saa bebreider dem, ligesom jeg Eder, at de ei sørge for hvad de bør, og have store Tanker om sig, endførsindt de ere Intet værd. Gjøre I dette, vederfares mig Ret af Eder, mig selv og mine Sønner. Men det er Tid at gaae bort, jeg for at døe, I for at leve, men hvem af os der gaaer til den bedre Tilstand, det er skjult for Enhver, uden for Gud!

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

KRITON.

ΤΑ ΤΟΥ ΛΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΚΡΙΤΩΝ.

τις οὐκ εἰδεῖ τὸν πόνον διατίθεται τούτου τοῦ μὲν
πάντων οὐδούτης τὸν μὲν πόνον τὸν πάντοτε μέσον
μηδὲ μὲν τίκνην οὐ πάντας τοι τὸ μὲν τίκνην τινας
τὸν μὲν τὸν πάντοτε μέσον πόνον τοι ποικιλότερον
πάντας πάντας τοι τίκνην πάντην τὸν πόνον τοι πάντας
πάντας τοι τίκνην πάντην τὸν πόνον τοι πάντας πάντας

I. ΣΩ. *Tί τηνικάδε ἀφῆσαι, ὁ Κρίτων; η̄ οὐ πρῷ* Steph.
ἐπὶ ἐστίν; T. I p. 43

KP. Πάγυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Πηνία μάλιστα;

KP. Ὁρθρος βαθύς.

ΣΩ. Θαυμάζω, ὅπως ἡθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου
φύλαξ ὑπακοῦσαι.

KP. Ξυνήθης ἡδη μοι ἐστιν, ὁ Σώκρατες, διὰ τὸ
πολλάκις δεῦρο φοιτᾶν, καὶ τι καὶ εὐεργέτηται ὑπ' ἐμοῦ.

ΣΩ. Άρι δὲ ἥκεις ἢ πάλαι;

KP. Ἐπιεικῶς πάλαι.

ΣΩ. Εἴτα πῶς οὐκ εὐθὺς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ
παρακάθησαι;

KP. Οὐ μὰ τὸν Αἴ, ὁ Σώκρατες, οὐδὲ ἂν αὐτὸς
ἡθελον ἐν τοσαντῇ τε ἀγρυπνίᾳ καὶ λύπῃ εἶναι. ἀλλὰ

43. I. — Om Anledningen til og Indholdet af denne Dialog s. Indl.

§ 3. — *τηνικάδε*] Dette Ord bruges hos Attikerne, ligesom *πηνία*,
kun om Tiden paa Dagen; ved *πηνία μάλιστα* forlanges en
omtrentlig Angivelse af Tiden: *hvormange kan vel Klokken paa*
det nærmeste være? — *βαθύς*] Ogsaa vi bruge den samme Meta-
phor, naar vi tale om den dybe Nat og höjt op paa Dagen. — *καὶ*
τι καὶ εὐεργέτηται ὑπ' ἐμοῦ?] han har ogsaa modtaget en liden

B. Gave af mig. Om Konstr. s. Madv. § 27. b. — *οὐδὲ ἂν αὐτὸς*
ἡθελον z. t. ε.] jeg kunde endogsaa ønske mig selv befriet fra den
Sövnloshed og Sorg, hvori jeg befinder mig, endsige da, at jeg
skulde vække dig af din rolige Sövn. — *ἐν τοσαντῇ τε*] Madv. §

καὶ σοῦ πάλαι θαυμάζω αἰσθανόμενος, ὡς ἥδεις καθεύ-
δεις· καὶ ἐπίηδές σε οὐκ ἔγειρον, ἵνα ὡς ἥδιστα διάγης.
καὶ πολλάκις μὲν δή σε καὶ πρότερον ἐν παντὶ τῷ βίῳ
εὐδαιμόνισα τοῦ τρόπου, πολὺ δὲ μάλιστα ἐν τῇ νῦν
παρεστώσῃ ἔνυμφορῷ, ὡς ὁρδίως αὐτὴν καὶ πρόφως φέρεις.

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἄν, ὡς Κρίτων, πλημμελὲς εἴη ἀγα-
C νακτεῖν τηλικοῦτον ὄντα, εἰ δεῖ ἥδη τελευτᾶν.

KR. Καὶ ἄλλοι, ὡς Σώκρατες, τηλικοῦτοι ἐν τοιαύ-
ταις ἔνυμφοραις ἀλίσκονται, ἀλλ' οὐδὲν αὐτοὺς ἐπιλύεται
ἡ ἡλικία τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρούσῃ τύχῃ.

ΣΩ. Ἐστι ταῦτα. ἀλλὰ τί δὴ οὐτῷ πρῷ ἀφίξαι;

KR. Ἀγγελίαν, ὡς Σώκρατες, φέρων χαλεπήν, οὐ
σοί, ὡς ἔμοὶ φαίνεται, ἀλλ' ἔμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιτηδείοις
πᾶσι καὶ χαλεπήν καὶ βαρεῖαν, ἦν ἐγώ, ὡς ἔμοὶ δοκῶ,
ἐν τοῖς βαρύτατ' ἀν ἐνέγκαιμι.

ΣΩ. Τίνα ταύτην; ἢ τὸ πλοῖον ἀφίκται ἐκ Αἴγλου,
D οὐ δεῖ ἀφικομένου τεθνάναι με;

KR. Οὐ τοι δὴ ἀφίκται, ἀλλὰ δοκεῖ μέν μοι ἥξειν
τῆμερον ἐξ ὧν ἀπαγγέλλοντις ἤκοντές τινες ἀπὸ Σούνιου
καὶ καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. δῆλον οὖν ἐκ τούτων τῶν
ἀγγέλων, ὅτι ἥξει τῆμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰς αὐλιον
ἔσται, ὡς Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν.

185. a. Anm. 4. — σοῦ πάλαι θαυμάζω] Madv. § 61. b. Anm. 1.
Slutn. — ἵνα ὡς ἥδιστα διάγης] Madv. § 131. b. — σὲ—εὐδαι-
μόνισα τοῦ τρόπου] Madv. § 61. b. Τρόπος, Charakter, Maade
at tage Verden paa. — ὡς ὁρδίως] Madv. § 198. a. Anm. 2. —
C. τηλικοῦτον ὄντα] Om Sokr.'s Alder s. Apol. p. 17. D. — εἰ δεῖ]
Madv. § 194. c. — οὐδὲν—ἐπιλύεται] Madv. § 27. a. Anm. 2. —
τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν] Madv. § 156. Anm. 4. — ἐν τοῖς βαρύ-
τατα] Madv. § 96. Anm. 2. — Τίνα ταύτην] Madv. § 100. b. —
ἢ τὸ πλοῖον ἀφίκται] Madv. § 199. a (smlgn. lat. Sprogl. § 463.
D. c.). — τεθνάναι] Madv. § 171. Anm. 1. — Om Skibet fra Delos s.
Indl. Anm. 6. — δοκεῖ μέν μοι] Madv. § 188. Anm. 5 (d). —
Σούνιον], et Forbjerg paa Attikas Sydspidse.

II. ΣΩ. Ἀλλ', ὡς Κρίτων, τύχη ἀγαθῆ. εἰ ταύτη τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτη ἔστω. οὐ μέντοι οἴμαι ἥξειν αὐτὸν τήμερον.

44

KP. Πόθεν τοῦτο τεκμαίρει;

ΣΩ. Ἐγώ σοι ἐρῶ. τῇ γάρ που ὑστεραίᾳ δεῖ με ἀποθνήσκειν ἢ η ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον.

KP. Φασί γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι.

ΣΩ. Οὐ τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἡμέρας οἴμαι αὐτὸν ἥξειν, ἀλλὰ τῇς ἑτέρας. τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τυν- πνίου, ὃ ἐώρακα ὀλίγον πρότερον ταύτης τῆς νυκτός καὶ κινδυνεύεις ἐν παιρῷ τινὶ οὐκ ἐγεῖραί με.

KP. Ἡν δὲ δὴ τί τὸ ἐνύπνιον;

ΣΩ. Ἐδόκει τίς μοι γυνὴ προσελθοῦσα καλὴ καὶ εὐειδής, λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέσαι με καὶ εἰπεῖν· Β Ω Σώκρατες, Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἵκοιο.

KP. Ως ἄτοπον τὸ ἐνύπνιον, ὡς Σώκρατες.

ΣΩ. Ἔναργες μὲν οὖν, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, ὡς Κρίτων.

II. — τύχη ἀγαθῆ], en Formel, hvorved man ønskede sig selv eller andre til Lykke med et Foretagende: *i Guds Navn!* quod 44. bene vertat! quod felix faustumque sit! — τῇ ὑστεραίᾳ — ἢ η ἂν ἔλθῃ] Madv. § 92. — οἱ τούτων κύριοι] neml. οἱ ἔνδεκα. Bojes. p. 97. — τῆς ἐπιούσης ἡμέρας] Madv. § 66. a. Her menes den nu tilstundende Dag. — ὀλίγον πρότερον] Madv. § 43. Anm. De B. Drömme, man havde efter Midnat, ansaaes for sande. — ἡματί κεν τριτάτῳ z. t. ξ.]. Verset er taget af Hom. II. IX., 363, hvor Achilleus erklærer de af Agamemnon udsendte Fredsmæglere, at han ikke kan gaae ind paa deres Forslag, men agter at begive sig paa Hjemrejsen og haaber, hvis Vinden er god, paa den tredie Dag at være i sin Födeby Phthia. Anvendt paa Sokrates vil det sige, at han om 3 Dage vil være i sit rette Fædreland, nemlig det andet Liv. — μὲν οὖν] Disse Partikler bruges, hvor man paa en afsluttende Maade vil udhæve, hvad der i Hovedsagen finder Sted, uanseet hvad der ellers kan siges imod Tingene; de saae dermed ofte en rettende Betydning: *imo, imo vero.*

III. KR. Λίαν γε, ὡς ἔοικεν. — Άλλ', ὡς δαιμόνιε
 Σώκρατες, ἔτι καὶ νῦν ἐμοὶ πείθου καὶ σώθητι ὡς ἐμοί,
 ἐάν σὺ ἀποθάνῃς, οὐ μία ξυμφορά ἔστιν, ἀλλὰ χωρὶς μὲν
 σοῦ ἐστερῆσθαι τοιούτου ἐπιτηδείου, οἷον ἐγὼ οὐδένα
 μή ποτε εἰδογόσω, ἔτι δὲ καὶ πολλοῖς δόξω, οἱ ἐμὲ καὶ σὲ
 C μὴ σαφῶς ἵσασιν, ὡς οὗτος τὸν σε σώζειν, εἰ ληθελον
 ἀναλίσκειν χρήματα, ἀμελῆσαι. καίτοι τίς ἄν αἰσχίων
 εἴη ταύτης δόξα η̄ δοκεῖν χρήματα περὶ πλείονος ποιεῖσθαι
 η̄ φίλονς; οὐ γάρ πείσονται οἱ πολλοὶ, ὡς σὺ αὐτὸς οὐκ
 ηθέλησας ἀπιέναι ἐνθένδε, ήμων προθυμούμενων.

ΣΩ. Άλλὰ τί ήμην, ὡς μακάριε Κρίτων, οὕτω τῆς τῶν
 πολλῶν δόξης μέλει; οἱ γάρ ἐπιεικέστατοι, ὡν μᾶλλον
 ἀξιον φροντίζειν, ηγήσονται αὐτὰ οὕτω πεπράχθαι, ὥσπερ
 ἀν προσχέθη.

D KR. Άλλ' ὁρᾶς δὴ, διτι ἀνάγκη, ὡς Σώκρατες, καὶ
 τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλειν. αὐτὰ δὲ δῆλα τὰ παρόντα
 νυνὶ, ὅν οἰότι τὸ εἰσὶν οἱ πολλοὶ οὐ τὰ σμικρότατα τῶν
 πακῶν ἐξεργάζεσθαι, ἀλλὰ τὰ μέγιστα σχεδόν, ἐάν τις ἐν
 αὐτοῖς διαβεβλημένος η̄.

III. — ἔτι καὶ νῦν] Ved disse Ord tilkjendegiver han, at han allerede før forgjæves havde søgt at bevæge Sokrates til Flugt; smlg. nedfr. p. 48 E. — ὡς ἐμοί] Madv. § 194. d. *)). — άλλὰ χωρὶς μὲν σοῦ ἐστερῆσθαι—ἔτι δὲ καὶ—δόξω] Efter οὐ μία ξυμφορά ἔστιν fortsættes, som om der skulle følge to Infinitiver, hørende til ἔστιν (ἀλλὰ χωρὶς μὲν (dels) σοῦ ἐστερῆσθαι—χωρὶς δὲ (dels) δοκεῖν); men det andet Led antager lidt friere en selvstændig Form og tillige ἔτι δὲ for χωρὶς δέ. — οὐδένα μή ποτε εἰδογόσω] Madv. § 124. a. Anm. 3. — ὡς οὗτος τὸν σὲ] som den, der var i stand til. Madv. § 175. d. — ταύτης δόξα η̄ δοκεῖν] Madv. D. § 90. Anm. 2. — διτι ἀνάγκη] Madv. § 215. — αὐτὰ δὲ δῆλα τὰ παρόντα νυνὶ] Netop det, som nu skeer, er aabenbart nok, at nemlig Mængden er i stand til o. s. v. Om διτι brugt paa denne Maade s. Madv. § 170. a. Anm. Den samme Mening kunde nøjagtigere være udtrykt saaledes; έξ αὐτῶν τῶν παρόντων νυνὶ δηλόν ἔστι, ὅν κ. τ. έ.

ΣΩ. Εἰ γὰρ ὥφελον, ὡς Κρίτων, οἱοί τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἔξεργαζεσθαι, ἵνα οἱοί τε ἡσαν αὐτὸν καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα, καὶ καλῶς ἐν εἴχε. νῦν δὲ οὐδέτερα οἱοί τε οὔτε γὰρ φρόνιμον οὔτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι, ποιοῦσι δὲ τοῦτο, ὅ τι ἀν τύχωσιν.

IV. KP. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἔχετω. τάδε δέ, ὡς Σώκρατες, εἰπέ μοι ἀρά γε μὴ ἐμοῦ προμηθεῖ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων, μή, ἐὰν σὺ ἐνθένδε ἔξελθῃς, οἱ συκοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχωσιν ὡς σε ἐνθένδε ἐκκλέψασι, καὶ ἀναγκασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν ἢ συχνὰ χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τούτοις παθεῖν; εἰ γάρ τι τοιοῦτον φοβεῖ, ἔσσον αὐτὸς χαίρειν 45 ἡμεῖς γάρ πον δίκαιοι ἐσμεν σώσαντές σε κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον καί, ἐὰν δέη, ἐπι τούτου μεῖζω. ἀλλ’ ἐμοὶ πείθον καὶ μὴ ἄλλως ποίει.

ΣΩ. Καὶ ταῦτα προμηθοῦμαι, ὡς Κρίτων, καὶ ἄλλα πολλά.

KP. Μήτε τοίνυν ταῦτα φοβοῦ· καὶ γὰρ οὐδὲ πολὺ ταρρυνίον ἐστιν, ὅ θέλουσι λαβόντες τινὲς σῶσαι σε καὶ

εἰ γὰρ ὥφελον] Madv. § 129. Anm. 2. — ἵνα οἱοί τε ἡσαν] Madv. § 131. b. Anm. 3. — δύνατοι ποιῆσαι] neml. τινά. — ὅ τι ἀν τύχωσιν] Madv. § 177. b. Anm. 1*). De gjøre hrad der kan træffe sig, d. e. de handle iblinde.

E. IV. -- **Ταῦτα—τάδε]** s. Anm. til Apol. p. 37. A. — ἀρά γε μὴ dog vel ikke? — οἱ συκοφάνται] smlgn. Bojes. p. 117 (§ 28). — ἡμῖν πράγματα παρέχωσιν] paaføre os Bryderier, nemlig ved at anklage os for Retten. Om πράγματα smlgn. Apol. p. 41. D. — ὡς — ἐκκλέψασι] Madv. § 175. d. — πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν] Bojes. p. 116. Om Betydningen af παθεῖν s. Bojes. p. 115; 45. smlgn. nedfr. -p. 53 B. — ἔσσον αὐτὸς χαίρειν] saa lad den Frygt fare. — δίκαιοι ἐσμεν] Madv. § 165. a. Anm. smlgn. Apol. p. 18. A. — **Μήτε τοίνυν ταῦτα φοβοῦ]** Det andet Led, som svarer hertil, følger først længere nede (B): μήτε, δὲ ἐλεγεις κ. τ. ξ., efterat det første Led formedelst den lange Afbrydelse er gjentaget ved Ordene ὥστε, ὅπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβύμενος κ. τ. ξ. — ὅ θέλουσι λαβόντες] Madv. § 176. a og b.

εξαγαγεῖν ἐνθένδε. ἔπειτα οὐχ ὁρᾶς τούτους τοὺς συκοφάντας ὡς εὐτελεῖς, καὶ οὐδὲν ἄν δέοι ἐπ' αὐτοὺς πολλοῦ ἀργυρίου; σοὶ δὲ ὑπάρχει μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὡς ἐγῷμαι, ἵνανά· ἔπειτα καὶ εἴ τι ἐμοῦ κηδόμενος οὐκ οἴει δεῖν ἀναλίσκειν τάμα, ξένοι οὗτοι ἐνθάδε ἔτοιμοι ἀναλίσκειν. εἰς δὲ κεκόμικεν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἀργυρίουν ἵνανόν, Σιμμίας ὁ Θηβαῖος ἔτοιμος δὲ καὶ Κέβης καὶ ἄλλοι πολλοὶ πάνυ. ὥστε, ὅπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβούμενος ἀποκάμψῃ σαντὸν σῶσαι, μήτε δὲ ἐλεγεῖς ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δυσχερές σοι γενέσθω, ὅτι οὐκ ἄν ἔχοις ἔξελθών ὁ τι χρῆστο σαντῷ. πολλαχοῦ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοσε ὅποι ἄν ἀφίκῃ ἀγαπήσοντί σε· ἐὰν δὲ βούλῃ εἰς Θετταλίαν ἰέναι, εἰσὶν ἐμοὶ ἐκεῖ ξένοι, οἱ σε περὶ πολλοῦ ποιήσονται καὶ ἀσφαλείαν σοι παρέξονται, ὥστε σε μηδένα λυπεῖν τῶν κατὰ Θετταλίαν.

V. Ἐπι δέ, ὡς Σώκρατες, οὐδὲ δίκαιον μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα, σαντὸν προδοῦναι, ἔξδν σωθῆναι· καὶ τοιαῦτα σπεύδεις περὶ σεανιὸν γενέσθαι, ἀπερ ἄν καὶ οἱ ἔχθροι σου σπεύσαιέν τε καὶ ἐσπευσαν σὲ διαφθεῖραι βουλόμενοι. πρὸς δὲ τούτους καὶ τοὺς νιεῖς τὸν σαντοῦ ἔμοιγε δοκεῖς προδιδόναι, οὓς σοι ἔξδν καὶ ἔκθρε-

τούτους τοὺς συκοφάντας ὡς εὐτελεῖς] Madv. § 191 og § 215. a. Han mener: for hvor ringe en Priisman kan faae dem til at afaade fra deres

B. Anklage. Smlgn. Indl. Ann. 7. — Σιμμίας ὁ Θηβαῖος—καὶ Κέβης] Tredg. § 138. Ogsaa Simmias skal have skrevet Dialoger; men ingen af dem er opbevaret. — πολλοὶ πάνυ] Madv. § 218. b. — ἀποκάμψῃ σαντὸν σῶσαι] Madv. § 177. Ann. 3. — δὲ ἐλεγεῖς ἐν τῷ δικαστηρίῳ] s. Apol. p. 37 C. og D. — ὁ τι χρῆστο σαντῷ] Madv. § 27. a. Ann. 1. — ἄλλοσε ὅποι] Ved en Attraktion af ὅποι ἐν ἀφίκῃ er der sat ἄλλοσε istf. ἄλλαχοῦ; smlgn. Madv. § 79. a.

C. V. — ἔξόν] Madv. § 182. — ἀπερ ἄν—σπεύσαιέν τε καὶ ἐσπευσαν] Den samme Forbindelse af Medi som Apol. p. 40 A. — τοὺς νιεῖς τὸν σαντοῦ] s. til Apol. p. 34 D.

ψαι καὶ ἐκπαιδεῦσαι οἰκήσει καταλιπών, καὶ τὸ σὸν μέρος, ὃ τι ἀν τίχωσι, τοῦτο πράξουσι· τεύξονται δέ, ὡς τὸ εἰκός, τοιούτων, οἰάπερ εἴωθε γίγνεσθαι ἐν ταῖς δραφανίαις περὶ τοὺς δραφανούς. ἢ γὰρ οὐ χρὴ ποιεῖσθαι παιδας, ἢ ξυνδιαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα· σὺ δέ μοι δοκεῖς τὰ δραφυμότατα αἰρεῖσθαι. χρὴ δέ, ἄπερ ἀν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἔλοιτο, ταῦτα αἰρεῖσθαι, φάσκοντά γε δὴ ἀρετῆς διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐπιμελεῖσθαι· ὡς ἔγωγε καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν σῶν ἐπιτηδείων αἰσχύνομαι, μὴ δόξῃ ἄπαν τὸ πρᾶγμα τὸ περὶ σὲ ἀνανδρίᾳ τυνὶ τῇ ἡμετέρᾳ πεπράχθαι· καὶ ἡ εἴσοδος τῆς δίκης εἰς τὸ δικαστήριον, ὡς εἰσῆλθες, ἔξօν μὴ εἰσελθεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ ἀγών τῆς δίκης ὡς ἐγένετο, καὶ τὸ τελευταῖον δὴ τοιί, ὥσπερ κατάγελως τῆς πράξεως,

- D. οἰκήσει καταλιπών] s. til Apol. p. 32. D. — τὸ σὸν μέρος] Madv. § 31 c. — ὃ τι ἀν τίχωσι] s. ovfr. p. 44 D. — τοῦτο πράξουσι] saaledes vil det gaae dem. I denne Betydning forbides ellers πράττειν sædv. med Adverbier f. Ex. εὖ, κακῶς πράττειν. — τεύξονται δὲ—τοιούτων] Her staarer τυγχάνω som selvstændigt Verbum med Gen. ifølge Madv. § 57. a. — οἰάπερ εἴωθε γίγνεσθαι κ. τ. ἔ.] Han mener vel Mangel og Forsommelse; thi de Forurettelser og Esterstræbelser, som formuende Myndlinger ofte vare udsatte for, kunde her ikke være Tale om, da Sokrates døde fattig. — φάσκοντά γε] idetmindste naar man siger. Madv. § 158. a. — ὡς ἔγωγε] s. E. ovfr. p. 44 B. (ὡς ἔμοι). — ἀνανδρίᾳ τυνὶ τῇ ἡμετέρᾳ] med en vis Umandighed, den vi have lagt for Dagen; smlgn. Madv. § 9. a. Anm. 3. — ἡ εἴσοδος τῆς δίκης εἰς τ. δ.] Sagens Forebringelse for Domstolen, hvilket nærmere forklares ved de følgende Ord: ὡς εἰσῆλθες, at du mødte. Dette var det sædv. Udtryk herom; smlgn. Apol. p. 29 C. — ἔξօν μὴ εἰσελθεῖν] Dette sigter rimeligvis til en Lov, ifølge hvilken det var enhver anklaget tilladt, naar han mistvivlede om sin Sags gode Udfald, at gaae i Landflygtighed, førend Dommen faldt. — αὐτὸς ὁ ἀγών τῆς δίκης] Selve Sagförelsen for Domstolen. — ὡς ἐγένετο] som den gik til. Han siger herved til Sokrates's Forsvarstale, der var saa lidet beregnet paas at stemme Dommerne gunstigt for ham; s. Indl. p. 7. — ὥσπερ κατάγελως τῆς πράξεως] ligesom det latterlige Udfald af Hand-

46 οὐκίᾳ τινὶ καὶ ἀνανδρίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ διαπεφευγέναι ἡμᾶς δοκεῖν, οἵτινές σε οὐχὶ ἐσώσαμεν, οὐδὲ σὺ σαυτόν, οἴον τε ὅν καὶ δυνατόν, εἴ τι καὶ σμικρὸν ἡμῶν ὄφελος ἦν. ταῦτ' οὖν, ὡς Σώκρατες, δοκα, μὴ ἄμα τῷ οὐκῷ καὶ αἰσχρῷ ἢ σοὶ τε καὶ ἡμῖν ἀλλὰ βουλεύον, μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλεύεσθαι ἔτι ὥρα, ἀλλὰ βεβουλεῦσθαι. μία δὲ βουλή· τῆς γὰρ ἐπιούσης νυκτὸς ταῦτα πάντα δεῖ πεπρᾶχθαι· εἰ δέ τι περιμενοῦμεν, ἀδύνατον καὶ οὐκέτι οἶον τε. ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ, ὡς Σώκρατες, πείθον μοι καὶ μηδαμῶς ἀλλως ποίει.

B VI. ΖΩ. Ὡς φίλε Κρίτων, ἡ προθυμία σου πολλοῦ ἀξία, εἰ μετά τυνος δρθότητος εἴη· εἰ δὲ μή, ὅσῳ μείζων, τοσούτῳ χαλεπωτέρα. σκοπεῖσθαι οὖν χρὴ ἡμᾶς, εἴτε ταῦτα πρακτέον εἴτε μή· ὡς ἐγὼ οὐ μόνον νῦν, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ τοιοῦτος, οἷος τῶν ἔμῶν μηδενὶ ἀλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ, ἃς ἂν μοι λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνηται. τοὺς δὲ λόγους, οὓς ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἔλεγον, οὐδὲν αὐτοῖς ἐκβαλεῖν, ἐπειδή μοι ἥδε ἡ τύχη γέγονεν, ἀλλὰ σχε-

lingen. Partiklen ὥσπερ viser, at han taler sammenlignelsesvisi; han har formodentlig tænkt paa de 3 Hoveddele, hvoraf et Drama bestaaer: πρότασις, ἐπίτασις og καταστροφή, som her repræsenteres ved ἡ εἰσοδος, ὁ ἀγών og τὸ τελευταῖον—τοῦτο, som i dette Tilsælde var latterligt og derved gav det hele Drama Charakteren 46. af et tragikomisk. — οἵτινές σε] Madv. § 105. d. — οὐδὲ σὺ σαυτόν] Disse Ord maae opfattes som en i Parenthes indskudt mild Bebrejdelse imod Sokrates, som Kriton her ikke kan tilbageholde, uagtet den ligger udenfor den Tanke, som han nærmest vil udtrykke. — εἴ τι καὶ σμικρὸν ὄφελος ἦν] s. Apol. p. 28. B. — ἄμα τῷ οὐκῷ foruden det, at det er et Onde. — μᾶλλον δέ] eller rettere sagt, — οὐκέτι οἶον τε] Madv. § 166. c. Anm. 1.

B. VI. — πολλοῦ ἀξία] undfist. ἔστιν. — εἰ μετά τυνος—εἴη] Madv. § 135. Anm. 1. b. — τοιοῦτος, οἷος] Madv. § 166. c. — τῶν ἔμῶν μηδενὶ ἀλλῳ] intet andet af det, som hører mig til, d. e. intet andet hos mig selv. — τῷ λόγῳ] den paa en Fornuftslutning grundede Mening, Fornuftgrund. — ἐν τῷ ἔμπροσθεν] i mit foregaaende Liv. Madv. § 14. b. Anm. 1. — σχεδόν τι] Madv. § 27.

δόν τι ὅμοιοι φαίνονται μοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς πρεσβεύω
καὶ τυμᾶ, οὕσπερ καὶ πρότερον. ὃν ἐὰν μὴ βελτίω ἔχω-
μεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι, εῦ ἵσθι, ὅτι οὐ μή σοι ἔνγχω-
ρησω, οὐδὲ ἄν πλείω τῶν νῦν παρόντων ἡ τῶν πολλῶν
δύναμις ὥσπερ παῖδας ἡμᾶς μορμολύτηται, δεσμοὺς καὶ
θανάτους ἐπιπέμποντα καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις. Πῶς
οὖν ἄν μετριώτατα σκοποίμεθα αὐτά; Εἰ πρῶτον μὲν
τοῦτον τὸν λόγον ἀναλάβοιμεν, ὃν σὺ λέγεις περὶ τῶν
δοξῶν, πότερον καλῶς ἐλέγετο ἐκάστοτε ἢ οὐ, ὅτι ταῖς
μὲν δεῖ τῶν δοξῶν προσέχειν τὸν νοῦν, ταῖς δὲ οὐ· ἢ D
πρὸν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν καλῶς ἐλέγετο, νῦν δὲ
κατάδηλος ἄρα ἐγένετο, ὅτι ἄλλως ἔνεκα λόγου ἐλέγετο,
ἥν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὡς ἀληθῶς; ἐπιθυμῶ δὲ ἐγωγε
ἐπισκέψασθαι, ὡς Κρίτων, κοινῇ μετὰ σοῦ, εἴ τι μοι
ἄλλοιότερος φανεῖται, ἐπειδὴ ὡδε ἔχω, ἢ ὁ αὐτός, καὶ
ἐάσομεν χαίρειν, ἢ πεισόμεθα αὐτῷ. ἐλέγετο δέ πως,
ὡς ἐγώμαι, ἐκάστοτε ὡδε ὑπὸ τῶν οἰομένων τι λέγειν,
ὥσπερ νῦν δὴ ἐγὼ ἐλεγον, ὅτι τῶν δοξῶν, ἃς οἱ ἀνθρώ-

- a. Anm. 2. Paa denne Maade bruges *τι* til at give Udtrykket en vis Ubestemthed; i Forbindelse med σχεδὸν staaer det egli. pleo-
C. nastisk. — πρεσβεύω καὶ τυμᾶ] jeg ærer og agter. Πρεσβεύειν
bruges meest hos Digterne og betegner egli. den Agtelse, man
viser en ældre, Pietetsfølelsen og dens Ytringer; τυμᾶ bet. den
Agtelse, som grunder sig paa Erkjendelsen af virkelige Fortrin. —
οὐ μὴ] Madv. § 124. a. Anm. 3. — πλείω] Madv. § 27. b. — θανά-
τος] Mady. § 18. b. — μετριώτατα] s. til Apol. p. 39. B. (μετρίως
ἔχειν). — εἰ τοῦτον τὸν λόγον ἀναλάβοιμεν] dersom vi after tage
det Raisonnement for os og undersøge det. — ἐκάστοτε] til enhver
Tid i mit tidlige Liv, hvergang vi afhandlede denne Gjenstand. —
D. ἢ πρὸν μὲν—νῦν δὲ—ἄρα] Madv. § 189. a. Om ἄρα s. til Apol.
p. 17. B. — κατάδηλος ἐγένετο, ὅτι] Madv. § 177 b. Anm. 2. —
ἄλλως ἔνεκα λόγου] Ἀλλως, forgjæves, uden videre Hensigt el.
Betydning, ἔνεκα λόγου, for Talens Skyld d. e. blot for at sige
noget, kun for et Skins Skyld (dicis causa). — ἐπειδὴ ὡδε ἔχω] d. e. ἐπειδὴ μοι ἡδε ἡ τύχη γέγονεν (s. ovfr. B.). — τι λέγειν]
mod. φλυαρεῖν.

ποι δοξάζουσι, δέοι τὰς μὲν περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, τὰς
 Ε δὲ μή. τοῦτο πρὸς θεῶν, ὡς Κρίτων, οὐδοκεῖ καλῶς σοι
 λέγεσθαι; σὺ γάρ, ὅσα γε τὰν θρώπεια, ἐκτὸς εἰ τοῦ μέλ-
 47 λειν ἀποθνήσκειν αὔριον, καὶ οὐκ ἄν σε παρακρούοι ἡ
 παροῦσα ἔνυμφορά. σκόπει δή οὐχ ἵκανως δοκεῖ σοι
 λέγεσθαι, ὅτι οὐ πάσας χρὴ τὰς δόξας τῶν ἀνθρώπων
 τιμᾶν, ἀλλὰ τὰς μέν, τὰς δ' οὐ; οὐδὲ πάντων, ἀλλὰ τῶν
 μέν, τῶν δ' οὐ; τί φῆς; ταῦτα οὐχὶ καλῶς λέγεται;

KP. Καλῶς.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὰς μὲν χρηστὰς τιμᾶν, τὰς δὲ πονη-
 ρὰς μή;

KP. Ναί.

ΣΩ. Χρησταὶ δὲ οὐχ αἱ τῶν φρονήμων, πονηραὶ δὲ
 αἱ τῶν ἀφρόνων;

KP. Πῶς δ' οὐ;

VII. ΣΩ. Φέρε δὴ, πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγετο;
 Β γυμναζόμενος ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων πότερον παντὸς
 ἀνδρὸς ἐπαίνῳ καὶ ψόγῳ καὶ δόξῃ τὸν νοῦν προσέχει, ἡ
 ἐνὸς μόνου ἐκείνου, ὃς ἀν τυγχάνῃ λατρὸς ἡ παιδοτρί-
 βης ὡν;

KP. Ἐνδὲ μόνον.

ΣΩ. Οὐκοῦν φοβεῖσθαι χρὴ τὸν ψόγον καὶ ἀσπά-

E. ὅσα γε τὰν θρώπεια] neml. էտի, saavidt menneskelig Beregning
 47. strakker. — παρακρούοι] bringe dig ud af Ligerægten; egl.
 om den, der stöder til Vægtskaalen, for at bedrage ved falsk
 Vægt. — Καλῶς—Ναὶ—Πῶς δ' οὐ;] Madv. § 199. c. Anm. 2. —
 Οὐκοῦν τὰς μὲν χρηστὰς τιμᾶν] undsst. χρή.

VII. — πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγετο] hvorledes ytrede vi os om
 Β. saudanne Gjenstande? — τοῦτο πράττων] som fornemmelig be-
 skjæftiger sig dermed (id agens) nemlig for at uddanne sig til
 Athlet. — λατρός] Lægen nævnes her, fordi Athleterne maatte
 underkaste sig visse diætetiske Forskrifter; hertil sigte nedfr.
 Ordene ἑθεστέον καὶ ποτέον. — παιδοτρίβης] Bojes. p. 145
 (§ 9).

ζεσθαι τοὺς ἐπαίνους τοὺς τοῦ ἑνὸς ἐκείνουν, ἀλλὰ μὴ τοὺς τῶν πολλῶν;

KP. Λῆλα δή.

ΣΩ. Ταύτη ἄρα αὐτῷ πρακτέον καὶ γνμναστέον καὶ ἐδεστέον γε καὶ ποτέον, ἢ ἀν τῷ ἐνὶ δοκῇ τῷ ἐπισιάτῃ καὶ ἐπαῖντι μᾶλλον ἢ ἢ ξύμπασι τοῖς ἄλλοις.

KP. Ἐστι ταῦτα.

ΣΩ. Εἰεν ἀπειθήσας δὲ τῷ ἐνὶ καὶ ἀτιμάσας αὐτοῦ τὴν δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, τυμῆσας δὲ τοὺς τῶν πολλῶν λόγους καὶ μηδὲν ἐπαίσθιαν ἄρα οὐδὲν κακὸν πείσεται;

KP. Πῶς γὰρ οὖ;

ΣΩ. Τί δ' ἔστι τὸ κακὸν τοῦτο; καὶ ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τοῦ ἀπειθοῦντος;

KP. Λῆλον, ὅτι εἰς τὸ σῶμα τοῦτο γὰρ διολλύει.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τάλλα, ὡς Κρίτων, οὗτος, ἵνα μὴ πάντα διτίωμεν* καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων καὶ αἰσχρῶν καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, περὶ ὧν νῦν ἡ βουλὴ ἡμῖν ἐστιν, πότερον τῇ τῶν πολλῶν δόξῃ δεῖ ἡμᾶς ἐπεσθαι καὶ φοβεῖσθαι αὐτῇν, ἢ τῇ τοῦ ἑνός, εἴ τις ἔστιν ἐπαῖνων, ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσθαι μᾶλλον ἢ ξύμπαντας τοὺς ἄλλους; φῶ εἰ μὴ ἀκολουθήσομεν, διαφθεροῦμεν ἐκεῖνο καὶ λαβησόμεθα, δ τῷ μὲν δικαίῳ βέλτιον ἐγίγνετο, τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο. ἢ οὐδέν ἐστι τοῦτο;

KP. Οἷμαι ἔγωγε, τῷ Σώκατες.

VIII. ΣΩ. Φέρε δή, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ μὲν

Λῆλα δή] Madv. § 1. b. Anm. 4. — Εἰεν] s. til Apol. p. 18
D. E. — τῷ μὲν δικαίῳ] neutr. — βέλτιον ἐγίγνετο — ἀπώλλυτο] Ved disse Imperfekter betegner han det som noget, de i tidlige Tider havde afhandlet og vare blevne enige om; smlg. ovfr. πῶς αὐτὰ ταῦτα ἐλέγετο.

βέλτιον γιγνόμενον, ὑπὸ τοῦ νοσώδονς δὲ διαφθειρόμενον
διολέσωμεν πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαιüόντων δόξῃ, ἀλλα
E βιωτὸν ἡμῖν ἔστι, διεφθαρμένου αὐτοῦ; ἔστι δέ που τοῦτο
τὸ σῶμα· η̄ οὐχί;

KP. Ναί.

ΣΩ. Ἄρού ὅντιν βιωτὸν ἡμῖν ἔστι μετὰ μοχθηροῦ καὶ
διεφθαρμένου σώματος;

KP. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Άλλὰ μετ' ἐκείνου ἀλλα ἡμῖν βιωτὸν διεφθαρ-
μένου, φ τὸ ἀδικον μὲν λωβᾶται, τὸ δὲ δίκαιον ὀνίνησιν;
η̄ φαντάτερον ἡγούμεθα εἰναι τοῦ σώματος ἐπεῖνο, ὅ τι
48 περὶ ἔστι τῶν ἡμετέρων, περὶ δὲ η̄ τε ἀδίκια καὶ η̄ δίκαιο-
σύνη ἔστιν;

KP. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Άλλὰ τιμιώτερον;

KP. Πολύ γε.

ΣΩ. Οὐκ ἄλλα, φ βέλτιστε, πάνυ ἡμῖν οὕτω φροντι-
στέον, τι ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' οὐ δὲ ἐπαίσων
περὶ τῶν δικαιῶν καὶ ἀδίκων, δὲ εἰς, καὶ αὐτὴ η̄ ἀλήθεια.
ώστιε πρῶτον μὲν ταύτη οὐκ ὁρθῶς εἰσηγεῖ, εἰσηγούμενος
τῆς τῶν πολλῶν δόξης δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν
δικαιῶν καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐναγτίων. ἀλλὰ
μὲν δή, φαίη γε ἂν τις, οἷοί τε εἰσὶν ἡμᾶς οἱ πολλοὶ
B ἀποκτυννύαι.

KP. Αῆλα. δὴ καὶ ταῦτα· φαίη γὰρ ἄν, φ Σώκρατες.

E. VIII. — φ τὸ ἀδίκον μὲν λωβᾶται] Dette Verbum forbides ellers
sædv. med Akkusativ, i hvilken Kasus Relativet her maa under-
forstaaes i den anden Sætning ved ὀνίνησι. Madv. § 104. a. —
48. περὶ δὲ ἔστιν] hvorom—drejer sig, som—angaaer. — τι ἐροῦσιν]
Madv. § 198. b. — ἡμᾶς] Madv. § 25. Anm. 3. — Άλλὰ μὲν δὴ]
Disse Partikler bruges, hvor man fremsætter en andens Indyending,
for at imødegaae den; s. nedfr. p. 54 A., Apol. p. 37 C.

ΣΩ. Ἀληθῆ λέγεις. ἀλλ', ὃ θαυμάσιε, οὗτος τε διόγος, ὅν διεληλύθαμεν, ἔμοιγε δοκεῖ ὅμοιος εἶναι τῷ καὶ πρότερον καὶ τόνδε αὐτὸπει, εἰ ἔτι μένει ἡμῖν ἦ οὖ, ὅτι οὐ τὸ ζῆν περὶ πλείστου ποιητέον, ἀλλὰ τὸ εὐζῆν.

KP. Άλλὰ μένει.

ΣΩ. Τὸ δὲ εὐ καὶ καλῶς καὶ δικαίως οὐ ταῦτόν εστι, μένει, ἢ οὐ μένει;

KP. Μένει.

IX. **ΣΩ.** Οὐκοῦν ἐκ τῶν ὁμολογουμένων τοῦτο σκεπτέον, πότερον δίκαιον ἐμὲ ἐνθένδε πειρᾶσθαι ἔξιέναι, μὴ ἀφιέντων Ἀθηναίων, ἢ οὐ δίκαιον καὶ ἐὰν μὲν φαίνηται δίκαιον, πειρώμεθα, εἰ δὲ μή, ἐῶμεν. ἂς δὲ σὺ λέγεις τὰς σκέψεις περὶ τε ἀναλώσεως χρημάτων καὶ δοξῆς καὶ παίδων τροφῆς, μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα, ὃ Κρήτων, σκέψιματα ἢ τῶν ὁρατίων ἀποκτιννύντων καὶ ἀναβιωσκομένων γένεται, εἰ οἰοί τε ἡσαν, οὐδὲν δὲ ξὺν νῷ, τούτων τῶν πολλῶν ἡμῖν δ', ἐπειδὴ δὲ λόγος οὕτως αἰρεῖ, μὴ οὐδὲν ἄλλο σκεπτέον ἢ ἢ, ὅπερ νῦν δὴ ἐλέγομεν, πότερον δίκαια πράξιμεν καὶ χρήματα τελοῦντες τούτοις τοῖς ἐμὲ ἐνθένδε ἐξάξουσι καὶ χάριτας, καὶ αὐτοὶ ἐξάγοντές τε καὶ D ἐξαγόμενοι, ἢ τῇ ἀληθείᾳ ἀδικήσομεν ταῦτα πάντα

οὗτος τε δὲ λόγος] Hertil svarer som andet Led καὶ τόνδε αὐτὸπει. — τῷ καὶ πρότερον] neml. λεγθέντι.

C. IX. — εἰς τῶν ὁμολογουμένων] gaaende ud fra det, som vi nu ere enige om. — μὴ ὡς ἀληθῶς] Madv. § 124. a. Anm. 2; s. nedfr. μὴ οὐδὲν ἄλλο og (D) μὴ οὐ δέητο Apol. p. 39. A. — ὁρατίως] s. til Apol. p. 24. C. — ἀποκτιννύντων] s. til Apol. p. 29. C. — ἀναβιωσκομένων ἄν] Madv. § 184. Medium staaer her usædv. D. med aktiv Betydning. — χάριτας] Fra τελοῦντες maa underforstaaes et Participium af besleget Betydning, f. Ex. ξχοντες el. εἰδότες, smlg. Madv. § 214. Anm. 4. — καὶ αὐτοὶ ἐξάγοντές τε καὶ ἐξαγόμενοι] og idet vi selv baade borlſøre og lade os borlſøre. Ved det foregaaende τοῖς ἐμὲ—ἐξάξουσι betegner han de lejede

ποιοῦντες· καὶν φαινόμεθα ἀδικα αὐτὰ ἐργαζόμενοι, μὴ οὐ δέῃ ὑπολογίζεσθαι οὐτ' εἰ ἀποθνήσκειν δεῖ παραμένοντας καὶ ἡσυχίαν ἀγοντας, οὔτε ἄλλο ὅπιοῦν πάσχειν πρὸ τοῦ ἀδικεῖν.

KR. Καλῶς μέν μοι δοκεῖς λέγειν, ὡς Σώκρατες· ὅφα δὲ τί δρῶμεν.

ΣΩ. Σκοπῶμεν, ὡς γαθέ, κοινῇ καὶ εἴ πη ἔχεις ἀντιλέγειν ἐμοῦ λέγοντος, ἀντίλεγε, καὶ σοι πείσομαι· εἰ δὲ μή, παῦσαι ἥδη, ὡς μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν λόγον, ως κρή ἐνθένδε ἀκούντων Ἀθηναίων ἐμὲ ἀπιέναι· ως ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πείσας σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἀκοντος. ὅφα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀρχήν, ἐάν σοι ἵκανως λέγηται, καὶ πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον, ἢ ἀν μάλιστα οἴη.

KR. Ἄλλα πειράσομαι.

X. ΣΩ. Οὐδενὶ τρόπῳ φαμὲν ἐκόντας ἀδικητέον εἶναι, ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ, τινὶ δὲ οὐ; ἢ οὐδα-

Haandlangere, som skulde være behjælpelige ved Flugten (s. ovfr. p. 45 A.), men tilføjer dernæst en Bemærkning om deres egen personlige (*αὐτοῖς*) Deltagelse i Handlingen, hvor han da ved ξενίγοντες sigter til Kriton og hans Venner og ved ξαγόμενοι til sig selv. — ἀδικα αὐτὰ ἐργαζόμενοι] Madv. § 100. a. — πρὸ τοῦ ἀδικεῖν] fremfor at handle uretfærdigt, hellere end at vi skulde E. h. u. smlgn. Apol. p. 28 D. — ως ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι κ. τ. ἐ.] saasom jeg meget ønsker heri at handle med din Billigelse (πείσας σε), ikke mod din Villie og Indsigelse. Tañta πράττειν sigter ikke til Flugten, men til hele Sokrates's Fremgangsmaade i hyad der forestaaer. Ved ἀκοντος maa σοῦ underforståaes fra det foregaaende σε. Madv. § 181. Anm. 4. a. Modsatningen til σοῦ ἀκοντος er saaledes πείσας σε, hvilket her bliver det samme som σοῦ συναινοῦντος el. desl. — τῆς σκέψεως τὴν ἀρχήν] Grundlaget for Undersøgelsen. — ἀποκρίνεσθαι] her transit. at besvare; ellers sædv. ἀποκρίνεσθαι πρός τι, s. nedfr. p. 50. A. smlgn. Madv. § 25. Anm. 2.

49. X. — Οὐδενὶ τρόπῳ φαμέν] Madv. § 199. c. — ἐκόντας ἀδικητέον εἶναι] Madv. § 85.

μᾶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθὸν οὔτε καλόν, ὡς πολλάκις
 ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὅμοιογήθη; ὅπερ καὶ
 ἄρτι ἐλέγετο. ἡ πᾶσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν ὅμοιο-
 γίαι ἐν ταῖς διλίγατις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι εἰσί, καὶ
 πάλαι, ὡς Κρίτων, ἄρα τηλικοίδες γέροντες ἀνδρες πρὸς
 ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς B
 παίδων οὐδὲν διαφέροντες; ἡ παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει,
 ὥσπερ τότε ἐλέγετο ἡμῖν, εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ εἴτε μή;
 καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπώτερα πάσχειν εἴτε καὶ
 πραότερα, ὅμως τό γε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν
 καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὃν παντὶ τρόπῳ; φαμέν, ἡ οὖ;

KR. Φαμέν.

ΣΩ. Οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν.

KR. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς οἱ πολ-
 λοὶ οἴονται, ἐπειδὴ γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν.

KR. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Τί δὲ δή; κακονοργεῖν δεῖ, ὡς Κρίτων, ἡ οὖ;

KR. Οὐ δεῖ δή που, ὡς Σώκρατες.

ΣΩ. Τί δέ; ἀντικακονοργεῖν κακῶς πάσχοντα, ὡς οἱ
 πολλοὶ φασι, δίκαιον, ἡ οὐ δίκαιον;

KR. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ
 ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει.

KR. Άληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὔτε ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ οὔτε κακῶς ποιεῖν
 οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδὲ ἀν οὐδὲν πάσχῃ ὑπὸ αὐτῶν. καὶ

B. ἐκκεχυμέναι] forspildte. — ἐλάθομεν ἡμᾶς—οὐδὲν διαφέροντες] Madv. § 177. b. — παντὸς μᾶλλον] snarere end all d. e. under alle Omstændigheder. — ὅμως τό γε ἀδικεῖν—

C. τυγχάνει ὃν] Madv. § 190. — οὐδὲ ὀν οὐδὲν πάσχῃ] Madv. § 144. Anm. 2.

δρα, ὡς Κρίτων, ταῦτα καθιμολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ
D δόξαν δυολογῆς. οὐδα γάρ, ὅτι διλύοις τισὶ ταῦτα καὶ
δοκεῖ καὶ δόξει. οἰς οὖν οὕτω δέδοκται καὶ οἰς μή, τούτοις
οὐκ ἔστι κοινὴ βουλή, ἀλλ' ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων κα-
ταφρονεῖν, ὅρωντας τὰ ἀλλήλων βουλεύματα. σκόπει δὴ
οὖν καὶ σὺ εὐ μάλι, πότερον κοινωνεῖς καὶ ἔνδοκεῖς σοι,
καὶ ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν βουλευόμενοι, ὡς οὐδέποτε δρῶς
ἔχοντος οὔτε τοῦ ἀδικεῖν οὔτε τοῦ ἀγναδικεῖν οὔτε κακῶς
πάσχοντα ἀμύνεσθαι ἀντιδρῶντα κακῶς· ἢ ἀφίστασαι καὶ
E οὐ κοινωνεῖς τῆς ἀρχῆς; ἐμοὶ μὲν γάρ καὶ πάλαι οὕτω
καὶ νῦν ἔτι δοκεῖ. σοὶ δὲ εἴ πη ἄλλη δέδοκται, λέγε καὶ
δίδασκε. εἰ δὲ ἐμμένεις τοῖς πρόσθεν, τὸ μετὰ τοῦτο
ἄκουε.

KR. Άλλ' ἐμμένω τε καὶ ἔνδοκεῖ μοι ἀλλὰ λέγε.

ΣΩ. Λέγω δὴ αὐτὸν μετὰ τοῦτο, μᾶλλον δὲ ἐρωτῶ.
πότερον ἂν τις δυολογήσῃ τῷ δίκαιᾳ ὅντα ποιητέον ἢ
ἔξαπατητέον;

KR. Ποιητέον.

XI. ΣΩ. Ἐκ τούτων δὴ ἀθρει. ἀπιόντες ἐνθένδε
50 ήμεῖς μὴ πεισαντες τὴν πόλιν πότερον κακῶς τινάς ποιοῦ-
μεν, καὶ ταῦτα οὓς ἤκιστα δεῖ, ἢ οὐ; καὶ ἐμμένομεν οἵς
ἀμολογήσαμεν δικαίοις οὖσιν, ἢ οὐ;

D. κοινωνεῖς] neml. ταῦτης τῆς δόξης. — ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν] om vi
skulle gaae ud fra den Forudsætning. — ὡς οὐδέποτε δρῶς
ἔχοντος] Madv. § 181. a. Anm. 2 Slutn. smlgn. Apol. p. 30 B. —
E. τῆς ἀρχῆς] s. ovfr. p. 48. E. — τοῖς πρόσθεν] undfst. δεδογμένοις. —
τὸ μετὰ τοῦτο] mods. ἢ ἀρχή, det som følger deraf, Conse-
quentserne. — ἂν τις δυολογήσῃ τῷ δίκαιᾳ ὅντα] hvad man
er blevnen enig med en anden om som noget retsfærdigt.

XI. — Ἐκ τούτων] s. Beg. af Kap. IX. — ἀθρει] neml. τὸ μετὰ
50. τοῦτο. — μὴ πεισαντες τὴν πόλιν] d. e. ἀκόντων Ἀθηναίων el.
μὴ ἀφιέντων Ἀθ. s. ovfr. p. 48. B. — καὶ ταῦτα] Madv. § 100. e.
Anm.

KP. Οὐκ ἔχω, ὡς Σώκρατες, ἀποδιδάσθαι πρὸς ὁ
ἔρωτᾶς οὐ γὰρ ἐννοῶ.

ΣΩ. Ἐλλ' ὥδε σκόπει. εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένος
εἴτε ἀποδιδάσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόν-
τες οἱ νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ἐπιστάντες ἔροιντο.
„Εἰπέ μοι, ὡς Σώκρατες, τί ἐν νῷ ἔχεις ποιεῖν; ἄλλο τι ἡ
τούτῳ τῷ ἔργῳ, φέρε ἐπιχειρεῖς, διανοεῖ τούς τε νόμοντος
ἡμᾶς ἀπολέσαι καὶ ἔμπασαν τὴν πόλιν τὸ σὸν μέρος; B
ἡ δοκεῖ σοι οἶνον τε ἐπιείνην τὴν πόλιν εἶναι καὶ μὴ
ἀνατετράφθαι, ἐν ᾧ ἂν αἱ γενόμεναι δίκαιοι μηδὲν ἰσχύω-
σιν, ἀλλ' ὑπὸ ἴδιωτῶν ἀκινοῖ τε γίγνωνται καὶ διαφθεί-
ρωνται;” Τί ἐροῦμεν, ὡς Κρίτων, πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα
τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἀν τις ἔχοι, ἄλλως τε καὶ δήτῳ,
εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυμένου, ὃς τὰς δίκαιας
τὰς δικασθείσας προστάτει κυρίας εἶναι. ἡ ἐροῦμεν πρὸς
αὐτούς, ὅν Ἡδίκει γὰρ ἡμᾶς ἡ πόλις καὶ οὐκ δρθῶς τὴν C
δίκην ἔχοινε; Ταῦτα ἡ τί ἐροῦμεν;

KP. Ταῦτα νὴ Λί, ὡς Σώκρατες.

XII. ΣΩ. Τί οὖν, ἀν εἰπωσιν οἱ νόμοι „Ω Σώκρα-
τες, ἡ καὶ ταῦτα ὠμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοί, ἡ ἐμμένειν
ταῖς δίκαιοις, αἱς ἀν ἡ πόλις δικάζῃ;” Εἰ οὖν αὐτῶν θαυ-
μάζοιμεν λεγόντων, ἵσως ἀν εἰποιεν, ὅτι „Ω Σώκρατες,

μέλλουσιν ἡμῖν] Denne Dativ er afhængig af ἐπιστάντες. Om de to Participier ἐλθόντες—ἐπιστάντες s. Madv. § 176. d. smlgm. Apol. p. 27. A. — τὸ κοινὸν τῆς πόλεως] Kommunen, det offentlige. — ἄλλο τι ἡ] Madv. § 199. b. og § 215 b. Anm. — B. ἀνατετράφθαι] Madv. § 171. Anm. 1. — αἱ γενόμεναι δίκαιοι] nedfr. αἱ δίκαιοι αἱ δικασθείσαι, de givne Retskjendelser, de fæl-C. dede Domme. — ἄλλως τε καὶ] s. til Apol. p. 26. E. — Ἡδίκει γάρ] Om den elliptiske Brug af γάρ smlgm. Apol. p. 38 B.

XII.—Τί οὖν, ἀν εἰπωσιν] Madv. § 125. — ἡ καὶ ταῦτα ὠμολόγητο] Ved ταῦτα sigtes til det foregaaende: mon vi ogsaa vare blevne enige derom, at du skulde ringeage de fældede Domme, naar de syntes dig uretsfærdige? — αὐτῶν θαυμάζοιμεν λεγόντων] s. ovfr. p. 43 B.

μὴ θαύμαζε τὰ λεγόμενα, ἀλλ᾽ ἀποκρίνου, ἐπειδὴ καὶ εἴωθας χρῆσθαι τῷ ἔρωτάν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι. φέρε
 D γάρ, τί ἐγκαλῶν ἡμῖν καὶ τῇ πόλει ἐπιχειρεῖς ἡμᾶς ἀπολ-
 λύναι; οὐ πρῶτον μὲν σε ἐγεννήσαμεν ἡμεῖς, καὶ δι' ἡμῶν
 ἐλάμβανε τὴν μητέρα σου ὁ πατὴρ καὶ ἐγένετο σε; φρά-
 σον. οὖν, τούτοις ἡμῶν τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τοὺς γάμους
 μέμφει τι ὡς οὐ καλῶς ἔχουσιν;” Οὐ μέμφομαι, φαίην
 ἄν. „Ἄλλὰ τοῖς περὶ τὴν τοῦ γενομένου τροφήν τε καὶ
 παιδείαν, ἐν ᾧ καὶ σὺ ἐπαιδεύθης; ἢ οὐ καλῶς προσ-
 ἔτατον ἡμῶν οἱ ἐπὶ τούτοις τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλ-
 λοντες τῷ πατρὶ τῷ σῷ σε ἐν μουσικῇ καὶ γυμνασικῇ
 E παιδεύειν;” Καλῶς, φαίην ἄν. „Ἐλεν. ἐπειδὴ δὲ ἐγένον
 τε καὶ ἐξετρόφης καὶ ἐπαιδεύθης, ἔχοις ἀν εἰπεῖν πρῶ-
 τον μέν, ὡς οὐχὶ ἡμέτερος ἡσθα καὶ ἔχονος καὶ δούλος,
 αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; καὶ εἰ τοῦθ' οὗτος ἔχει,
 ἀρ' ἐξ ἵσου οἵει εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἀττὶ
 ἀν ἡμεῖς σε ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν, καὶ σοὶ ταῦτα ἀντιποιεῖν
 οἵει δίκαιον εἶναι; ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοὶ τὸν πατέρα οὐκ
 ἐξ ἵσου ἢν τὸ δίκαιον καὶ πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ σοι ὥν
 ἐτύγχανεν, ὥστε, ἀπερ πάσχοις, ταῦτα καὶ ἀντιποιεῖν,

- D. τί ἐγκαλῶν] Madv. § 176. a og b. — οὐ πρῶτον μὲν] Madv. § 188.
 Ann. 5. c. Det andet Led følger nedfr.: Άλλὰ τοῖς περὶ τὴν—τρο-
 φήν.—σε ἐγεννήσαμεν] Dette forklares ved de følgende Ord: δι'
 ἡμῶν ἐλάμβανε κ. τ. ε. Ved dette Imperfekt antydes lagttagelsen af
 de forskjellige Lovbestemmelser, som gjaldt for Indgaaelse af
 Ægteskab; herom s. Bojes. p. 99—100. — τούτοις ἡμῶν τοῖς
 νόμοις—μέμφει τι] Madv. § 36. a. Ann. 1; smlgn. Apol. p. 41
 E. E. — τροφήν τε καὶ παιδείαν] Bojes. p. 144—46. — Ελεν] s.
 Apol. p. 18 E. — ξε ἵσου εἶναι]—ἵσου εἶναι; smlgn. Madv. § 87.
 a. Ann. 2. — ἢ πρὸς μὲν ἄρα σοι κ. τ. ε.] Madv. § 189. a.
 Om ἄρα s. til Apol. p. 17 B; om Ordstillingen Madv. § 80. a; σοι
 πρὸς τὸν πατέρα—σοι καὶ τῷ πατρὶ (ovfr. σοι καὶ ἡμῖν). —
 ὥστε ταῦτα καὶ ἀντιποιεῖν] Da denne Sætning formedelst sin
 umiddelbare Afhængighed af den foregaaende Benægtelse (οὐκ ξε

οὐτε κακῶς ἀκούοντα ἀντιλέγειν οὐτε τυπτόμενον ἀντι- 51
 τύπτειν οὐτε ἄλλα τοιαῦτα πολλά πρὸς δὲ τὴν πατρίδα
 ἄρα καὶ τοὺς νόμους ἔξεσται σοι, ὥστε, ἐάν σε ἐπιχειρῶ-
 μεν ἡμεῖς ἀπολλύναι δίκαιον ἡγούμενοι εἶναι, καὶ σὺ δὲ
 ἡμᾶς τοὺς νόμους καὶ τὴν πατρίδα καθ' ὅσον δύνασαι
 ἐπιχειρήσεις ἀνταπολλύναι, καὶ φέρεις ταῦτα ποιῶν
 δίκαια πράττειν, δὲ τῇ ἀληθείᾳ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελόμενος;
 ἢ οὕτως εἰς σοφός, ὅστε λέληθέ σε, διὰ μητρός τε καὶ
 πατρός καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερον
 ἔστιν ἡ πατρὸς καὶ σεμινότερον καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μεί-
 ξονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρὰ ἀνθρώποις τοῖς B
 νοῦν ἔχοντι, καὶ σέβεσθαι δεῖ καὶ μᾶλλον ὑπείκειν καὶ
 θωπεύειν πατρίδα χαλεπαίνουσαν ἡ πατέρα, καὶ ἡ πεί-
 θειν ἡ ποιεῖν ἀν κελεύῃ, καὶ πάσχειν, ἐάν τι προσ-
 τάτῃ παθεῖν, ἡσυχίαν ἔγοντα, ἐάν τε τύπτεσθαι ἐάν τε
 δεῖσθαι, ἐάν τε εἰς πόλεμον ἄγῃ τῷ θησόμενον ἡ ἀπο-
 θανούμενον, ποιητέον ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως ἔχει,
 καὶ οὐχὶ ὑπεικέον, οὐδὲ ἀναχωρητέον, οὐδὲ λειπτέον τὴν C
 τάξιν, ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ παν-
 ταχοῦ ποιητέον ἀν κελεύῃ ἡ πόλις καὶ ἡ πατρίς, ἡ
 πείθειν αὐτὴν ἡ τὸ δίκαιον πέφυκε, βιαζεσθαι δ' οὐχ

(σον ἦν τὸ δίκαιον) selv bliver af et nægtende Indhold, saa er Nægtelsen ogsaa udtrykkeligen sat ved de tilføjede Appositioner ἀντιλέγειν og ἀντιτύπτειν. — κακῶς ἀκούειν] at höre ilde. — 51. καὶ σὺ δέ] Madv. § 188 Anm. 6; smlgn. Apol. p. 28 E. — B. τιμιώτερον ἔστιν ἡ πατρὸς] Madv. § 1. b. Anm. 3. — ἐάν τε τύπτεσθαι ἐάν τε δεῖσθαι] Disse Infinitiver ere afhængige af προσ-C. τάττῃ. — λειπτέον τὴν τάξιν] Madv. § 84 c. — ἡ πείθειν αὐτὴν] Da der i det foregående Gerundiv (ποιητέον) ligger Begrebet af et δεῖ, saa maa Infinitiven tænkes afhængig deraf. — ἡ τὸ δίκαιον πέφυκε] Meningen er denne: man skal söge at overbevise Staten om, hvorledes det retsfærdige er af Naturen d. e. hvad der i Virkeligheden er retsfærdigt i Modsætning til det falske Skin, som Staten har fulgt.

οσιον οὔτε μητέρα οὔτε πατέρα, πολὺ δὲ τοίτων ἔτι
ἡπιτον τὴν πατρόδα;” Τί φήσομεν πρὸς ταῦτα, ὡς Κρίτων;
ἀληθῆ λέγειν τοὺς νόμους, η̄ οὐ;

KR. Ἐμοιγε δοκεῖ.

XIII. ΣΩ. „Σκόπει τοίνυν, ὡς Σώκρατες — φαῖεν ἀν
ἴσως οἱ νόμοι — εἰ ἡμεῖς ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, ὅτι οὐ
δίκαια ἡμῖς ἐπιχειρεῖς δρᾶν ἢ νῦν ἐπιχειρεῖς. ἡμεῖς γάρ
σε γεννήσαντες, ἐκθρέψαντες, παιδεύσαντες, μεταδόντες
D ἀπάντων ὡν οἷοι τ' ἡμεν καλῶν σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις
πᾶσι πολίταις, ὅμως προαγορεύομεν τῷ ἔξουσίαν πεποιη-
κέναι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ, ἐπειδὰν δοκιμασθῆ καὶ
ἴδῃ τὰ ἐν τῇ πόλει πράγματα καὶ ἡμᾶς τοὺς νόμους, ὡς
ἄν μὴ ἀρέσκωμεν ἡμεῖς, ἔξειναι λαβόντα τὰ αὐτοῦ ἀπιέ-
ναι ὅποι ἀν βούληται. καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν νόμων
ἐμποδὼν ἐστιν οὐδὲ ἀπαγορεύει, ἐάν τέ τις βούληται
ὑμῶν εἰς ἀποικίαν λέναι, εἰ μὴ ἀρέσκομεν ἡμεῖς τε καὶ
η̄ πόλις, ἐάν τε μετοικεῖν ἄλλοσέ ποι ἐλθῶν, λέναι ἐκεῖσε,
E ὅποι ἀν βούληται, ἔχοντα τὰ αὐτοῦ. ὃς δοῦλον πα-
ραμείνῃ, δοῦλον δὲ τρόπον ἡμεῖς τάς τε δίκαιας δικαζομεν
καὶ τάλλα τὴν πόλιν διοικοῦμεν, ἥδη φαμὲν τοῦτον ὡμο-
λογηκέναι ἔργῳ ἡμῖν ἢ ἀν ἡμεῖς κελεύωμεν ποιήσειν
ταῦτα, καὶ τὸν μὴ πειθόμενον τριχῆ φαμὲν ἀδικεῖν, ὅτι
τε γεννήτας οὖσιν ἡμῖν οὐ πείθεται, καὶ ὅτι τροφεῦσι,
καὶ ὅτι δομολογήσας ἡμῖν πείθεσθαι οὔτε πείθεται οὔτε

D. XIII. — δίκαια ἡμᾶς - δρᾶν] Madv. § 25. Anm. 3. — ὅμως
προαγορεύομεν] Heraf afhænger Infinitiven ἔξειναι λαβόντα o. s. v. —
τῷ ἔξουσίαν πεποιηκέναι — τῷ βουλομένῳ] Disse Ord angive Maaden,
hyorpaas Lovene havde givet hin Erklæring, nemlig ved i
Gjerningen ikke at forhindre nogen i at gjøre det. — ἐπειδὰν
δοκιμασθῆ] Om denne δοκιμασία s. Bojes. p. 77; den angik kun
Berettigelsen til at være Borger. — εἰς ἀποικίαν λέναι]. Bojes. p.
173 ff. — μετοικεῖν] leve som fremmed i en fremmed Stat. Om
E. Metoikerne i Athen s. Bojes. p. 79. — ὁμολογήσας ἡμῖν πειθεσθαι]

πείθει ήμᾶς, εἰ μὴ καλῶς τι ποιοῦμεν, προτιθέντων 52
ήμῶν καὶ οὐκ ἀγρίως ἐπιταπόντων ποιεῖν ἢ ἀν κελεύθυ-
μεν, ἀλλὰ ἐφιέντων δυοῖν θάτερα, ἢ πείθειν ήμᾶς ἢ
ποιεῖν, τούτων οὐδέτερα ποιεῖ.

XIV. Τάνταις δή φαμεν καὶ σέ, ὡς Σώκρατες, ταῖς
αἰτίαις ἐνέξεσθαι, εἴπερ ποιήσεις ἢ ἐπινοεῖς, καὶ οὐχ
ῆκιστα Ἀθηναίων σέ, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς μάλιστα.” Εἰ οὖν
ἐγὼ εἴποιμι, διὰ τί δή; ἵστως ἀν μου δικαίως παθάπτοιντο,
λέγοντες, ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς ὁμο-
λογηκὼς τυγχάνω ταύτην τὴν ὄμολογίαν. φαῖεν γὰρ ἀν,
ὅτι „Ω Σώκρατες, μεγάλα ήμῖν τούτων τεκμήριά ἔστιν, B
ὅτι σοι καὶ ήμεῖς ἡρόεσκομεν καὶ ἡ πόλις· οὐ γὰρ ἀν ποτε
τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἀπάντων διαφερόντως ἐν αὐτῇ
ἐπεδήμηεις, εἰ μή σοι διαφερόντως ἥρεσκε· καὶ οὐτ' ἐπὶ
Θεωρίαν πώποτε ἐπ τῆς πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἀπαξ
εἰς Ισθμόν, οὐτ' ἄλλοσε οὐδαμόσσε, εἰ μή ποι στρατευσό-
μενος, οὔτε ἄλλην ἀποδημίαν ἐποίησο πώποτε, ὡσπερ οἱ
ἄλλοι ἀνθρώποι, οὐδὲ ἐπιθυμία σε ἄλλης πόλεως οὐδὲ
ἄλλων νόμων ἐλαβεν εἰδέναι, ἀλλὰ ήμεῖς σοι ἵκανοὶ ἦμεν

52. Madv. § 171. a. Anm. 2; s. nedfr. p. 52 C. — προτιθέντων ήμῶν] skjöndt vi dog kun føreslæe. Herved sigtes til den Maade, hvorpaa Lovene blive til i en fri Stat; smldgn. Bojes. p. 85 og 87. — τούτων οὐδέτερα ποιεῖ] Dette er eglt. en overflodig Gjentagelse af det foregaaende οὐτε πείθεται οὐτε πείθει, foranlediget ved de nærmest foregaaende Ord ἀλλὰ ἐφέντων, der selv indeholde en Gjentagelse eller yderligere Udvikling af προτιθέντων.

XIV. — ἐνέξεσθαι] Madv. § 83. a. — ἐν τοῖς μάλιστα] Madv. § B. 96. Anm. 2. s. ovfr. p. 43. C. — ἀπάντων διαφερόντως] Madv. § 63. c. Anm. 2. — ἐπὶ Θεωρίαν] til Beskuelse, nemlig af de store Nationalfester; s. Bojes. p. 151. ff. — ὅτι μὴ] = ei μὴ, undtagen. — στρατευσόμενος] s. til Apol. p. 28 E. — ἐπιθυμία σε ἄλλης πόλεως—ἐλαβεν εἰδέναι] Madv. § 153. Efter flere Beretning skal den makedonske Konge Archelaos have søgt at bevæge Sokrates til et Ophold hos sig; men Sokrates afslog saavel denne Indbydelse som andre lignende fordelagtige Tilbud fra nogle thes-

C καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις· οὕτω σφόδρα ἡμᾶς ἥροῦ, καὶ ὡμολόγεις καθ' ἡμᾶς πολιτεύεσθαι, τά τε ἄλλα καὶ πατ-
δας ἐν αὐτῇ ἐποιήσω, ὃς ἀρεσκούσης σοι τῆς πόλεως.
ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἔξην σοι φυγῆς τιμήσασθαι,
εἰ ἐβούλου, καὶ ὅπερ νῦν ἀκούσης τῆς πόλεως ἐπιχειρεῖς,
τότε ἑκούσης ποιῆσαι. σὺ δὲ τότε μὲν ἐκαλλωπίζου ὃς
οὐκ ἀγανακτῶν, εἰ δέοι τεθνάναι σε, ἀλλ ἥροῦ, ὃς
ἐφησθα, πρὸ τῆς φυγῆς Θάνατον νῦν δὲ οὗτ' ἐκείνους
τοὺς λόγους αἰσχύνει, οὕτε ἡμῶν τῶν νόμων ἐντρέπει,
D ἐπιχειρῶν διαφθεῖραι, πράττεις τε ἀπερ ἀν δοῦλος φαν-
λότατος πράξειεν, ἀποδιδράσκειν ἐπιχειρῶν παρὰ τὰς
ξινθήκας τε καὶ τὰς ὁμολογίας, καθ' ἃς ἡμῖν ξινέθουν
πολιτεύεσθαι. πρῶτον μὲν οὖν ἡμῖν τούτῳ αὐτῷ ἀπόκρι-
ναι, εἰ ἀληθῆ λέγομεν, φάσκοντές σε ὡμολογητέναι πολι-
τεύεσθαι καθ' ἡμᾶς ἔργῳ, ἀλλ ὡν λόγῳ, ἢ οὐκ ἀληθῆ.”
Τί φῶμεν πρὸς ταῦτα, ὡς Κρίτων; ἄλλο τοι η ὁμολο-
γῶμεν;

KR. Ἀνάγκη, ὡς Σώκρατες.

ΣΩ. „Ἄλλο τοι οὖν — ἀν φαῖεν — η̄ ξινθήκας
E τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ὁμολογίας παραβάνεις, οὐχ
νπ' ἀνάγκης ὁμολογήσας, οὐδὲ ἀπατηθείς, οὐδὲ ἐν δλίγῳ
χρόνῳ ἀναγκασθείς βούλευσασθαι, ἀλλ ἐν ἔτεσιν ἐβδο-
μήκοντα, ἐν οἷς ἔξην σοι ἀπιέναι, εἰ μὴ ἡρέσκομεν ἡμεῖς
μηδὲ δίκαιαι ἐφαίνοντό σοι αἱ ὁμολογίαι εῖναι; σὺ δὲ
οὕτε Λακεδαιμονία προηροῦ οὕτε Κρήτην, ἀς δὴ ἐκάστοτε
φῆς εὑνομεῖσθαι, οὕτε ἄλλην οὐδεμίαν τῶν Ἑλληνίδων

C. saliske Fyrster. . . ὡμολόγεις—πολιτεύεσθαι] Madv. § 171. Ann.

2. — καὶ παῖδας—ἐποιήσω] istf. καὶ ὅν παῖδ. ἐποι. smlgn. Apol.

D. p. 36 A. — φυγῆς τιμήσασθαι] s. Apol. p. 36 B og 37 C. — Ἄλλο

E. τοι οὖν—ἀν φαῖεν] s. Madv. § 139 b. — ἀλλ ἐν ἔτεσιν ἐβδομήκοντα] Madv. § 214. Ann. 4. Her kunde man fra ἀναγκασθείς βούλεύ-

σασθαι underforstaae δυνηθεὶς βονλ. — ἐκάστοτε] s. ovfr. p. 46.

C. — φῆ] s. til Apol. p. 25. E.

πόλεων οὐδὲ τῶν βαρβαρικῶν, ἀλλ᾽ ἐλάττω ἐξ αὐτῆς 53
 ἀπεδήμησας ἢ οἱ χωλοί τε καὶ τυφλοὶ καὶ οἱ ἄλλοι
 ἀνάπηροι. οὕτω σοι διαφερόντως τῶν ἀλλων Ἀθηναίων
 ἡρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ οἱ νόμοι ἡμεῖς δῆλον ὅτι τίνι
 γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἀνεν νόμων; νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμε-
 νεῖς τοῖς ἀμολογημένοις; ἐὰν ἥμαν γε πειθῇ, ὡς Σώκρατες
καὶ οὐ καταγέλαστός γε ἔσει ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθών.

XV. Σκόπει γὰρ δή, ταῦτα παραβάταις καὶ ἐξαμαρτάνων
 τι τούτων τί ἀγαθὸν ἐργάσει σαντὸν ἢ τοὺς ἐπιτηδείους
 τοὺς σαντοῦ. ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύσοντί γέ σον οἱ ἐπιτηδείοις
 καὶ αὐτοὶ φεύγειν καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως ἢ
 τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδόν τι δῆλον. αὐτὸς δὲ πρῶτον
 μὲν ἐὰν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἐλθῇς, ἢ Θήβας
 ἢ Μέγαράδε — εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφότεραι —, πολέμιος
 ἦσεις, ὡς Σώκρατες, τῇ τούτων πολιτείᾳ, καὶ ὅσοι περ κή-
 δονται τῶν αὐτῶν πόλεων, ὑποβλέψονται σε διαφθορέα
 ἡγούμενοι τῶν νόμων, καὶ βεβαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν
 δόξαν, ὡστε δοκεῖν δρθῶς τὴν δίκην δικάσαι. ὅστις γὰρ
 νόμων διαφθορεύεις ἐστι, σφόδρα που δόξειν ἐν νέων γε
 καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων διαφθορεὺς εἶναι. πότερον οὖν
 φεύγει τάς τε εὐνομούμενας πόλεις καὶ τῶν ἀγδῶν τοὺς
 κοσμιωτάτους; καὶ τοῦτο ποιοῦντι ἀρα ἄξιόν σοι ξῆν ἔσται;
 ἢ πλησιάσεις τούτοις καὶ ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενος —

53. ἐλάττω] Madv. § 27. a. — δῆλον ὅτι] Madv. § 193. Anm. — ἐὰν
 ἥμαν γε πειθῇ] Med disse Ord svare Lovene selv paa deres
 Spørgsmaal.

B. XV. — φεύγειν καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως] smlgn. ovfr. p. 44
 E. — βεβαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν δόξαν] du vil bestyrke den
 Mening for Dommerne d. e. du vil bestyrke andre i den Mening om
 C. Dommerne. — ἀναισχυντήσεις διαλεγόμενος] Madv. § 177. a;
 smlgn. Apol. p. 31 B. Ester disse Ord afbrydes Sætningen, og
 Objektet, som egth. skulde lyde τοὺς αὐτοὺς λόγους, oშspes
 ἐνθάδε, fremføres med Indignation i Form af et Spørgsmaal. —

τίνας λόγους, ὡς Σώκρατες; ή οὐσπερ ἐνθάδε, ὡς ή ἀρετὴ καὶ ή δικαιοσύνη πλείστου ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις καὶ τὰ νόμιμα καὶ οἱ νόμοι; καὶ οὐκ οἵτινες ἀσχημον φανεῖσθαι D τὸ τοῦ Σωκράτους πρᾶγμα; οἵτινες γε κρήν. Ἀλλ' ἐκ μὲν τούτων τῶν τόπων ἀπαρεῖς, ἥξεις δὲ εἰς Θετταλίαν παρὰ τοὺς ξένους τοῦ Κρίτωνος ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολασία, καὶ ἵσως ἀν ηδέως σου ἀκούοιεν, ὡς γελοίως ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἀπεδίδρασκες, σκευήν τέ τινα περιθέμενος, ή διφθέραν λαβών, ή ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζεσθαι οἱ ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα τὸ σαντοῦ μεταλλάξας. ὅτι δὲ γέρων ἀνήρ, σμικροῦ χρόνου E τῷ βιῷ λοιποῦ ὄντος, ὡς τὸ εἰκός, ἐτόλμησας οὕτω γλισχωτες ἐπιθυμεῖν ξῆν, νόμους τοὺς μεγίστους παραβάσις, οὐδεὶς ὃς ἔρεται; ἵσως, ἀν μή τινα λνπῆς εἰ δὲ μή, ἀκούσει, ὡς Σώκρατες, πολλὰ καὶ ἀνάξια σαντοῦ ὑπερχόμενος δὴ βιώσει πάντας ἀνθρώπους καὶ δουλεύων τί ποιῶν; ή εὐωχούμενος ἐν Θετταλίᾳ, ὕσπερ ἐπὶ δεῖπνον ἀποδεδημηκὼς εἰς Θετταλίαν; λόγοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ περὶ δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς ποῦ ἡμῖν ἔσονται; Ἀλλὰ δὴ τῶν παίδων ἐνεκα βούλει ξῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκθρέψῃς καὶ παιδεύσῃς; τί δαί; εἰς Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὼν θρέψεις τε καὶ παιδεύσεις, ξένους ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτο

D. ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολ.] Thessalerne vare paa den Tid berygtede for deres udsyævende Levemaade og deres troløse og letsindige Charakter. — σκευήν τέ τινα περιθέμενος] Hertil svarer som andet Led καὶ τὸ σχῆμα μεταλλάξας. Ved σκευήν περιθέμενος angives det almindelige Begreb, hvorpaa dernæst anføres Exempler ved ή διφθ. λαβ. ή ἄλλα. Ved σχῆμα i Mods. til σκευή betegnes den hele Holdning og Gang. — ἐτόλμησας] s.

E. til Apol. p. 39 A. — εἰ δὲ μή] Fra det foregaaende underforstaaes ikke blot Verbet, men ogsaa Naegtelsen, som altsaa ophæves. — τί ποιῶν] Madv. § 176. c. — ή εὐωχούμενος] Madv. § 199. a. 54. smlgn. Apol. p. 26. B. — Ἀλλὰ δὴ] s. ovfr. p. 48. A. —

σον ἀπολαύσωσιν; ἡ τοῦτο μὲν οὖ, αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι σοῦ ζῶντος βέλτιον θρέψονται καὶ παιδεύσονται, μὴ ξυνόντος σου αὐτοῖς; οἱ γὰρ ἐπιτήδειοι οἱ σοὶ ἐπιμελήσονται αὐτῶν. πότερον ἐὰν μὲν εἰς Θετταλίαν ἀποδημήσῃς, ἐπιμελήσονται, ἐὰν δὲ εἰς Ἀιδον ἀποδημήσῃς, οὐχὶ ἐπιμελήσονται, εἴπερ γέ τι ὄφελος αὐτῶν ἔστι τῶν σοι φασκόντων ἐπιτηδείων εἶναι; οἵεσθαι γε χρῆ.

XVI. Ἄλλ, ὦ Σώκρατες, πειθόμενος ἥμιν τοῖς σοῖς τροφεῦσι μήτε παιδίας περὶ πλείονος ποιοῦ μήτε τὸ ζῆν μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ δικαίου, ἵνα εἰς Ἀιδον ἐλθῶν ἔχῃς ταῦτα πάντα ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἀρχονσιν. οὔτε γὰρ ἐνθάδε σοι φαίνεται ταῦτα πράτιοντι ἀμεινον εἶναι οὐδὲ δικαιότερον οὐδὲ ὁσιώτερον, οἰδε τῶν σῶν οὐδενί, οὔτε ἐκεῖσε ἀφικομένῳ ἀμεινον ἔσται. ἀλλὰ νῦν μὲν ἡδικημένος ἄπει ἐὰν ἀπίης, οὐχ ὑφ' ἡμῖν τῶν νόμων, ἀλλ ὑπὸ ἀνθρώπων ἐὰν δὲ ἔξελθῃς οὕτως αἰσχρῶς ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικακονοργήσας, τὰς σαντοῦ ὅμολογίας τε καὶ ξυνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς παραβὰς καὶ καὶ ἐργασάμενος τούτους, οὓς ἡμίσια ἔδει, σαντόν τε καὶ φίλους καὶ παιρίδα καὶ ἡμᾶς, ἡμεῖς τέ σοι χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί, οἱ ἐν Ἀιδον

ἀπολαύσωσιν] ironisk, da den fremmedes Stilling i alle Stater var ringere end Borgerens. — αὐτοῦ δὲ] her i Athen. — θρέψονται καὶ παιδεύσονται] s. ovfr. Kap. XIV. Beg. (Ἐρέξεσθαι). — πότερον ἐὰν μὲν—ἐὰν δὲ] Madv. § 189. a. — ὄφελος] s. til B. Apol. p. 28 B.

XVI. — πρὸ τοῦ δικαίου] Madv. § 89. Anm. 1. — τοῖς ἐκεῖ ἀρχονσιν] s. til Apol. p. 41. A. — οὔτε γὰρ ἐνθάδε] hverken i dette Liv; hertil svarer οὔτε ἐκεῖσε ἀριτ. Om Forskjellen mellem οὔτε og οὐδὲ s. Madv. § 208. — σοι] Denne Dativ hører til ἀμεινον εἶναι, om hvilken Komparativ s. Madv. § 94. b. (p. 92); smglgn. Apol. p. 19. A. — νῦν μὲν] d. c. hvis du underkaster dig den fældede Dom. — ἄπει] Her menes Bortgangen fra Livet, men C. ved ἔξελθης nedfr. Flugten fra Fængslet. — ἔδει] Madv. § 118. a.

3

verset af Kristo i Nyt. Theol. Bubl. 19^{de}
Bind Side 19 flg;

www.books2ebooks.eu